

Leefbaarheid in Spijkenisse

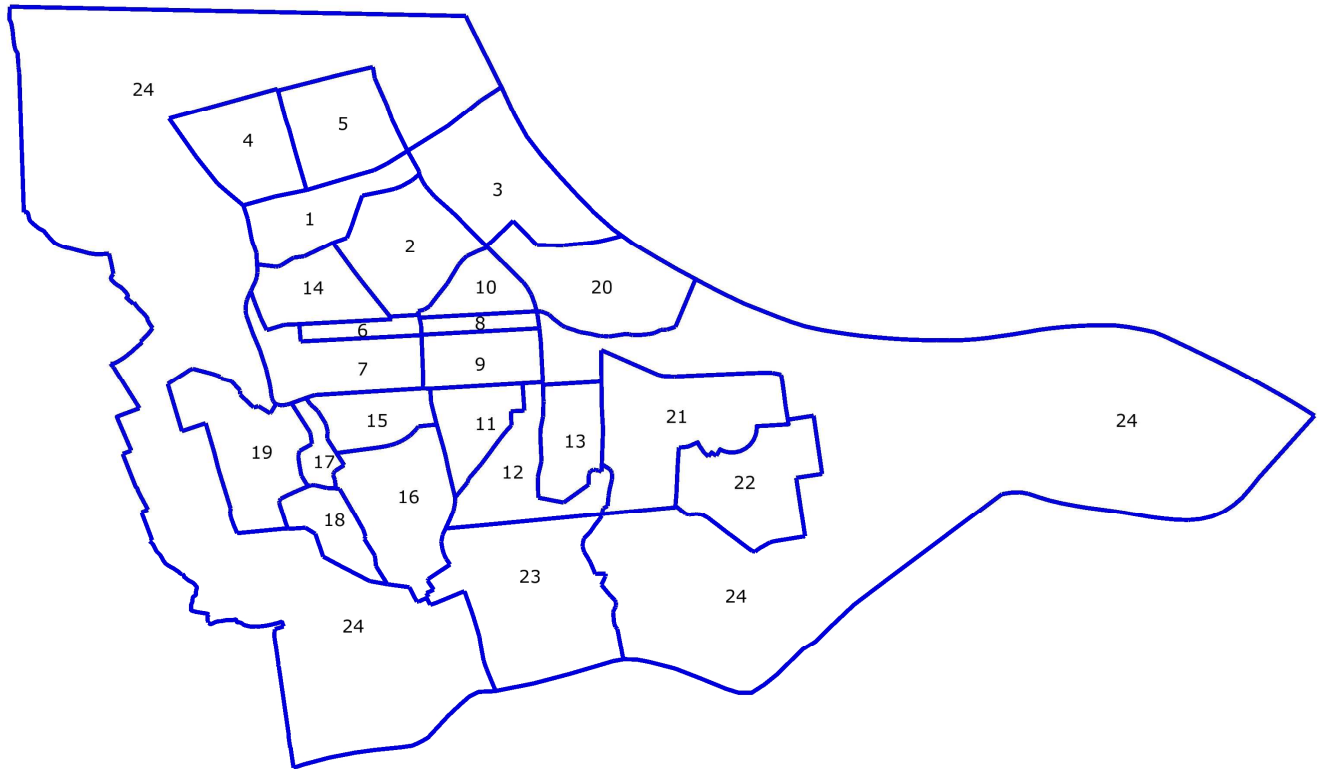
Analyse van de leefbaarheidmonitor 2012

Gemeente Spijkenisse
Sector Concernzaken/ afdeling Bestuursondersteuning
Tineke Last (team Onderzoek en Statistiek)

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	10
1.1 Inleiding	10
1.2 Onderzoeksopzet	10
1.3 Leeswijzer	11
2 Fysieke woonomgeving	13
2.1 Waardering openbare ruimte	13
2.2 Onderhoud	13
2.3 Voorzieningen algemeen	15
2.4 Voorzieningen verkeer en vervoer	16
3 Openbare orde en veiligheidsbeleving	18
3.1 Waardering openbare orde en veiligheid	18
3.2 Veiligheidsbeleving in de eigen buurt	18
3.3 Veiligheidsbeleving in en rond uitgaansgelegenheden	19
3.4 Uitgaansoverlast	20
3.5 Buurtproblemen	20
3.6 Verkeersoverlast	24
3.7 Top 2 belangrijkste buurtproblemen	25
4 De sociale woonomgeving	27
4.1 Waardering buurt	27
4.2 Betrokkenheid	27
4.3 Buurtbeleving	28
4.4 Bijdrage aan de buurt	29
4.5 Perceptie buurtontwikkeling	29
4.6 Verhuishwensen	30
5 Gemeentelijke herindeling	31
5.1 Belangrijke aspecten bij gemeentelijke herindeling	31
6 Leefbaarheid in de wijken	32
6.1 Belang thema's van leefbaarheid	32
6.2 Rayon Noord	33
6.3 Rayon Oost	36
6.4 Rayon West	43
7 Conclusies	48
7.1 Inleiding	48
7.2 Conclusies	48
Bijlage 1 Achtergrondkenmerken respondenten	49
Bijlage 2 Maatschappelijke indicatoren	50
Bijlage 3 Tabellen naar lemonwijk en -buurt	52
Bijlage 4 Ontwikkeling waardering woon- en leefomgeving, 2001-2012	62
Bijlage 5 Vragenlijst	68

Lemonbuurtindeling

Lemonbuurten

1	Centrum-1	13	Waterland-Oost
2	Centrum-2	14	De Hoek
3	De Elementen	15	Akkers-Noord
4	Schiekamp	16	Akkers-Zuid
5	Hoogwerf	17	Akkers-Centrum
6	Sterrenkwartier-hoog	18	Vriesland
7	Sterrenkwartier-laag	19	Vogelenzang
8	Groenewoud-hoog	20	Schenkel
9	Groenewoud-laag	21	Maaswijk-West
10	Gildenwijk	22	Maaswijk-Zuid
11	Waterland-West	23	Hekelingen
12	Waterland-Zuid	24	Buitengebied

Samenvatting

De leefbaarheidmonitor is een gezamenlijk initiatief van de woningcorporaties en de gemeente Spijkenisse. Deze leefbaarheidmonitor meet de beleving van de leefbaarheid, zoals de bewoners van Spijkenisse die ervaren. De resultaten geven de gevoelens van de bewoners weer en niet in hoeverre deze gevoelens in overeenstemming zijn met feitelijke cijfers. Naast vragen over de leefbaarheid van de buurt zijn onder andere vragen opgenomen over de beleving van buurtproblemen, de tevredenheid over voorzieningen in de eigen buurt, veiligheidsbeleving en vragen over een mogelijke gemeentelijke herindeling. De leefbaarheidmonitor is uitgevoerd in de vorm van een schriftelijke enquête. In totaal hebben 2.353 inwoners aan dit onderzoek meegewerkt; een responspercentage van 35,7 procent. Dit is de achtste meting sinds de start in 2001. Dit rapport geeft inzicht in de ontwikkelingen van de beleving van de leefbaarheid in de periode 2001-2012.

Hieronder volgt in het kort een samenvatting van de onderzoeksresultaten.

Fysieke woonomgeving

De inwoners van Spijkenisse vinden het in het algemeen prettig om in Spijkenisse te wonen. De waardering voor de leefbaarheid in de buurt is ten opzichte van het vorige onderzoek in 2010 toegenomen. Als gekeken wordt naar de verschillende leefbaarheidsaspecten dan zien we dat men dit jaar meer tevreden is over de inrichting (pleinen en straten) van de woonomgeving.

Als het om de beoordeling van het onderhoud in de buurt gaat dan is men het meest tevreden over de wijze waarop het afval wordt opgehaald en de kwaliteit van de fietspaden. Over het onderhoud van het openbaar groen en de verharding, zoals van straten is men minder tevreden. De helft van de inwoners is van mening dat de gemeente voldoende bijdraagt aan een schone, hele, veilige en prettige leef- en woonomgeving in uw buurt.

De bewoners hebben de fysieke kwaliteit van de woonomgeving beoordeeld. Op basis hiervan is een schaalscore voor de fysieke kwaliteit¹ berekend. We zien in Spijkenisse een verbetering ten opzichte van het vorige onderzoek. Spijkenisse scoort nog wel minder goed dan in de regio Rotterdam-Rijnmond en gemiddeld in Nederland.

Over de tevredenheid van de buurtvoorzieningen zijn grote verschillen te zien. Zo is men het meest tevreden over de winkels en de straatverlichting, maar het minst over voorzieningen voor jongeren en de hoeveelheid prullenbakken. De tevredenheid over de meeste openbare voorzieningen - en met name de jongeren- en ouderen voorzieningen - is in vergelijking met het vorige onderzoek toegenomen.

Openbare orde en veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving van de inwoners van Spijkenisse is ten opzichte van het vorige onderzoek gelijk gebleven. Ook dit jaar voelt driekwart van de inwoners zich veilig in de eigen buurt. Dit percentage blijft hiermee nog achter in vergelijking met het landelijk gemiddelde.

Dit jaar is onderzocht wat de veiligheidsgevoelens rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse zijn. Van de inwoners die 's avonds wel eens in en rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse komen voelt 27 procent zich nooit onveilig. De belangrijkste redenen om zich onveilig te voelen is de aanwezigheid van groepen jongeren rond uitgaansgelegenheden. Negen procent van de Spijkenissers is het afgelopen jaar zelf getuige en/of slachtoffer geweest van uitgaansoverlast, waarbij overlast door bijvoorbeeld voertuigen, dronkenschap of jeugd het meest worden genoemd.

---

¹ Zie paragraaf 2.2, blz. 15 voor een toelichting van deze schaalscore

De belangrijkste buurtproblemen op het gebied van openbare orde en veiligheid (anders dan door het verkeer) zijn: overlast door groepen jongeren en geluidsoverlast. De bewoners hebben ook aangegeven hoe vaak bepaalde voorvallen in de directe woonomgeving voorkomen. Op basis hiervan zijn enkele schaalscores berekend. Deze schaalscores (sociale overlast, dreiging en vermogensdelicten)² komen in Spijkenisse vaker voor dan gemiddeld in Nederland, maar minder vaak in vergelijking met de regio Rotterdam-Rijnmond.

De overlast van het verkeer in de eigen buurt is in vergelijking met het vorige onderzoek verminderd. Het te hard rijden en de parkeerdruk (hoeveelheid parkeerplaatsen) vormen voor de bewoners nog belangrijke elementen van overlast. De bevolking van Spijkenisse ondervindt meer overlast van het verkeer dan in de regio Rotterdam-Rijnmond en gemiddeld in Nederland.

Bij de beoordeling van de leefbaarheid in de buurt kan het voorkomen van vervelende aspecten in de buurt een rol spelen. Problemen waaraan in de beleving van de bewoners snel aandacht aan geschonken moet worden zijn: het te hard rijden, hondenpoep, parkeeroverlast en rommel op straat.

Sociale woonomgeving

De omgang tussen bewoners van verschillende etnische afkomst wordt positief beoordeeld. De betrokkenheid van de buurtbewoners bij de buurt is volgens de bewoners matig en is sinds 2005 onveranderd. Als het om de eigen betrokkenheid gaat dan zien we dat de helft zich betrokken voelt bij de eigen buurt, terwijl een groter deel van de bewoners, ruim tweederde, gehecht is aan de buurt. De sociale cohesie ligt in Spijkenisse, evenals in de regio Rotterdam-Rijnmond, onder het landelijk gemiddelde. Als het om de eigen bijdrage aan de buurt gaat dan geeft één op de vijf bewoners aan zich het afgelopen jaar ingezet te hebben voor de buurt.

Ruim de helft van de inwoners heeft binnen nu en twee jaar geen plannen om te verhuizen, terwijl een kwart een verhuizing wel binnen twee jaar overweegt. Persoonlijke redenen, de huidige woning en de gezondheid en/of behoefte aan zorg zijn voor de bewoners met een verhuiscwens de belangrijkste verhuisredenen.

Gemeentelijke herindeling

Vanwege de vraag van de gemeente Bernisse de mogelijkheid tot een gemeentelijke herindeling te onderzoeken zijn enkele vragen aan de lemonenquête toegevoegd. De inwoners konden aan de hand van stellingen aangeven wat het belang van zes aspecten is. Voor de inwoners van Spijkenisse zijn de belangrijkste aspecten: het buitengebied dat moet blijven zoals het is, de dienstverlening op huidige niveau blijven en dat de dorpen het dorpse karakter behouden.

Resultaten per lemonwijk en -buurt

- Centrum-1 (incl. Vierambachten)
De waardering voor de woon- en leefomgeving in het algemeen, alsmede de woningen en woonomgeving, wordt hoger gewaardeerd dan gemiddeld in Spijkenisse. In vergelijking met het vorige onderzoek heeft men minder overlast van criminaliteit.
- Centrum-2 (kern)
De bewoners zijn over het algemeen tevreden over de eigen buurt. Men is het meest tevreden over de winkels en andere openbare voorzieningen. In vergelijking met Spijkenisse totaal is men meer ontevreden over het verkeer, speel- en groenvoorzieningen en heeft men tot slot meer overlast van met name groepen jongeren. Mede hierdoor is het onveiligheidsgevoel hier wellicht relatief hoog.

---

² Zie paragraaf 3.5, blz. 22 en 23 voor een toelichting van deze schaalscores

- De Elementen
In deze nieuwbouwwijk zijn bewoners meer tevreden over de eigen buurt dan gemiddeld in Spijkenisse. De kwaliteit van de woningvoorraad wordt door de bewoners het hoogst gewaardeerd. Ondanks de naar verhouding hoge score voor het aspect vuil en stank zijn relatief veel bewoners ontevreden over de wijze waarop het afval wordt ingezameld.
- Schiekamp
De bewoners zijn positief over de buurt in het algemeen. Ze zijn meer dan gemiddeld in Spijkenisse tevreden over de openbare voorzieningen. Daarnaast scoren de groenvoorzieningen en het veiligheidsgevoel van de bewoners hoger dan gemiddeld. In deze buurt heeft men naar verhouding veel overlast van het verkeer.
- Hoogwerf
De beoordeling van de buurt wijkt in Hoogwerf nauwelijks af van het gemiddelde van Spijkenisse. De groen- en andere openbare voorzieningen worden hoger gewaardeerd, maar men ondervindt relatief vaker overlast van vervuiling en het verkeer. Desondanks zijn de bewoners in vergelijking met de andere buurten het meest positief over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar.
- De Hoek
De waardering voor de buurt blijft in De Hoek nog achter vergeleken met het gemiddelde in Spijkenisse. Wel zijn dit jaar enkele positieve ontwikkelingen te zien. Zo is men nu positiever over de woonomgeving, de openbare- en groenvoorzieningen en de aspecten criminaliteit, overlast door personen en van het verkeer. De betrokkenheid van buurtbewoners en overlast door vuil en stank scoren in deze buurt het meest negatief.
- Gildewijk
De bewoners zijn over het algemeen meer tevreden over hun wijk dan twee jaar geleden. De tevredenheid over de woningvoorraad en het veiligheidsgevoel is in deze buurt toegenomen. Aspecten als overlast door vervuiling, betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt en de speelvoorzieningen worden naar verhouding laag gewaardeerd.
- Groenewoud-hoog
De bewoners beoordelen het wonen in Groenewoud-hoog in het algemeen positief. Men is in deze buurt het meest tevreden over de openbare voorzieningen. De betrokkenheid van buurtbewoners scoort laag en blijft achter bij het stedelijk gemiddelde. De waardering voor de speelvoorzieningen is ten opzichte van het vorige onderzoek afgenomen.
- Groenewoud-laag
In deze buurt met tevreden bewoners is de sociale samenhang groter dan gemiddeld en de eigen betrokkenheid met de buurt relatief hoog. Wel is het veiligheidsgevoel in de eigen buurt sinds het vorige onderzoek afgenomen en ligt nu net onder het stedelijk gemiddelde.
- Schenkel
Deze wijk wordt door de bewoners bovengemiddeld gewaardeerd en de sociale samenhang is relatief hoog. De meeste aspecten scoren hoger dan gemiddeld. De waardering voor de woonomgeving is ten opzichte van twee jaar geleden toegenomen.
- Waterland-Oost
De waardering van de bewoners van Waterland-Oost is in vergelijking met het vorige onderzoek toegenomen. Deze ontwikkeling zien we ook terug in de toename van de tevredenheid over de woonomgeving, de betrokkenheid van bewoners bij de buurt en het verkeer. De bewoners zijn ook positief over de buurtontwikkeling in het afgelopen jaar.
- Waterland-Zuid
Hoewel de algemene tevredenheid overeenkomt met die van Waterland-Oost blijkt dat enkele aspecten in deze buurt (met name woonomgeving, speelvoorzieningen, betrokkenheid buurtbewoners en het verkeer) lager scoren dan in Waterland-Oost.

Daarnaast zijn bewoners negatief over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar.

- **Waterland-West**
De algemene tevredenheid is in deze buurt groter dan gemiddeld in Spijkenisse. De meeste aspecten worden hier dan ook hoger gewaardeerd in tegenstelling tot het aspect criminaliteit, dat nu lager scoort dan stedelijk en ook in vergelijking met het vorige onderzoek. Ook heeft men minder overlast van personen. Bewoners ondervinden relatief vaak overlast van geparkeerde auto's.
- **Maaswijk-West**
De bewoners zijn zeer positief over deze wijk waardoor men ook relatief vaak gehecht is aan de buurt. Enkele aspecten worden dit jaar minder positief beoordeeld, zoals veiligheid, criminaliteit en vervuiling, maar scores niet onder het stedelijke gemiddelde.
- **Maaswijk-Zuid**
In Maaswijk-Zuid is men meer dan gemiddeld tevreden over de buurt. Vooral de woningvoorraad en het veiligheidsgevoel scoren hoog. De tevredenheid over de openbare voorzieningen neemt geleidelijk toe.
- **Hekelingen**
De bewoners zijn zeer tevreden over het wonen in Hekelingen en de waardering steekt op het merendeel van de aspecten positief af ten opzichte van Spijkenisse in totaliteit. Aspecten die in Hekelingen slecht scoren zijn de openbare- en speelvoorzieningen.
- **Sterrenkwartier-hoog**
De bewoners waarderen deze buurt in zijn algemeenheid lager dan gemiddeld en de sociale contacten worden in het algemeen laag beoordeeld. De scores van criminaliteit en overlast door vervuiling zijn ten opzichte van 2010 verbeterd.
- **Sterrenkwartier-laag**
De bewoners zijn in het algemeen tevreden over de eigen buurt. Het beeld dat bewoners van de buurt hebben wijkt nauwelijks af van gemiddeld in Spijkenisse. Wel scoren criminaliteit en het verkeer onder het stedelijk gemiddelde.
- **Akkers-Noord**
De tevredenheid over de buurt blijft in Akkers-Noord nog achter bij het gemiddelde en de betrokkenheid van buurtbewoners wordt door de bewoners laag ingeschat. Het veiligheidsgevoel is ten opzichte van het vorige onderzoek toegenomen.
- **Akkers-Zuid**
De woon- en leefomgeving wordt in Akkers-Zuid lager dan gemiddeld beoordeeld. In deze buurt scoren vooral de betrokkenheid bij de buurt, vervuiling en het verkeer laag. Positief is in deze buurt de geleidelijke toename van het veiligheidsgevoel.
- **Akkers-Centrum**
De bewoners van Akkers-Centrum waarderen de eigen buurt lager dan gemiddeld, waarbij de meeste leefbaarheidsaspecten lager dan een 6 een scoren. Ook komen hier naar verhouding vaker vervelende voorvallen voor. De bewoners zijn van alle buurten het meest tevreden over de openbare voorzieningen.
- **Vriesland**
De eigen buurt scoort in het algemeen onder het stedelijk gemiddelde. De waardering van de meeste aspecten blijft achter bij die van Spijkenisse in totaliteit. Het verkeer staat met name in deze wijk onder druk.
- **Vogelenzang**
De beoordeling voor het wonen in Vogelenzang wijkt niet af van het stedelijk gemiddelde. Net als gemiddeld scoren de aspecten betrokkenheid bij de buurt en vervuiling het slechtst.

Conclusies

1. De inwoners zijn tevreden over het wonen in Spijkenisse. Spijkenisse ontwikkelt zich positief. Zo is men nu positiever over de eigen buurt in zijn algemeenheid dan twee jaar geleden. Ook zijn bewoners nu meer tevreden over de voorzieningen in Spijkenisse, zoals voorzieningen voor jongeren en ouderen.
2. De bewoners voelen zich gemiddeld genomen veilig in Spijkenisse. Het veiligheidsgevoel dat niet is veranderd ten opzichte van het vorige onderzoek wijkt niet af in vergelijking met de regio Rotterdam-Rijnmond. De overlast van het verkeer (met name de parkeergelegenheid en te hard rijden) blijft in enkele buurten nog steeds een punt van aandacht.
3. De samenhang tussen bewoners (sociale cohesie) is onveranderd en ligt in Spijkenisse nog onder het gemiddelde van de regio Rotterdam-Rijnmond. Toch voelt het merendeel van de bewoners zich gehecht aan de eigen buurt. Het gevoel van betrokkenheid blijft hier bij achter.
4. De belangrijkste aspecten voor de inwoners van Spijkenisse bij een mogelijke gemeentelijke herindeling zijn: dat het buitengebied moet blijven zoals het is, de dienstverlening moet op het huidige niveau blijven en de dorpen moeten het dorpse karakter behouden.
5. Er zijn verschillen tussen de lemonbuurten en de beleving van de woon- en leefomgeving. Buurten die door de bewoners in het algemeen beter beoordeeld worden zijn Maaswijk, Schenkel en Hekelingen, terwijl de bewoners in de Akkers, Vriesland en De Hoek in het algemeen minder positief over hun buurt zijn.

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De leefbaarheidmonitor is een gezamenlijk initiatief van de woningcorporaties en de gemeente Spijkenisse. Deze leefbaarheidmonitor is een instrument om de beleving van de leefbaarheid te meten en te presenteren. Op basis van een schriftelijke vragenlijst worden bewoners gevraagd een oordeel te geven over diverse leefbaarheidsthema's in hun buurt. Naast vragen over de leefbaarheid van de buurt zijn onder andere vragen opgenomen over de beleving van buurtproblemen, de tevredenheid over voorzieningen in de eigen buurt, veiligheidsbeleving en vragen over een mogelijke gemeentelijke herindeling. Dit is de achtste meting sinds de start in 2001. Dit rapport geeft inzicht in de ontwikkelingen van de beleving van de leefbaarheid in de periode 2001-2012.

1.2 Onderzoeksopzet

De leefbaarheidmonitor is uitgevoerd in de vorm van een schriftelijke enquête. Deze enquête is gehouden onder een steekproef van 6.600 inwoners van 18 jaar en ouder in Spijkenisse. In totaal hebben 2.353 inwoners de vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een responspercentage van 35,7 procent. Dit percentage is voldoende om representatieve uitspraken voor de Spijkenisser bevolking van 18 jaar en ouder te doen. De inwoners zijn eveneens in de gelegenheid gesteld de vragenlijst via de gemeentelijke website in te vullen. Hiervan heeft 35 procent de vragenlijst via internet ingevuld. Circa twee weken na de start van het veldwerk is een herinneringsbrief gezonden. Het veldwerk heeft plaatsgevonden in de periode 10 oktober tot en met 12 november 2012.

Ten behoeve van dit onderzoek zijn enkele grote wijken onderverdeeld in zogenaamde lemonbuurten. De niet onderverdeelde wijken worden in hun geheel als lemonbuurt aangemerkt. Op deze manier is de gemeente Spijkenisse opgedeeld in 24 lemonbuurten (zie ook de kaart in bijlage 6). Deze opdeling heeft tot doel onderzoeksgebieden te definiëren met een zekere fysieke en sociale samenhang.

Een personensteekproef maakt het mogelijk om uitspraken voor de bevolking van Spijkenisse te doen. Bij ieder steekproefonderzoek moet rekening worden gehouden met toevalsmarges. De betrouwbaarheid van de uitkomsten neemt toe naarmate het aantal respondenten in de steekproef groter is. Het bestand is ter verhoging van de betrouwbaarheid herwogen naar leeftijd, geslacht en buurt. Afwijkingen tussen uitkomsten van verschillende metingen of van verschillende buurten zijn alleen meegenomen in de analyse als zij statistisch significant zijn. Het steekproeftoeval kan worden uitgesloten als oorzaak van dergelijke afwijkingen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de respons per wijk en lemonbuurt. Vanwege het geringe aantal respondenten in de afzonderlijke lemonbuurten moeten de resultaten in deze buurten over het algemeen als een indicatie worden beschouwd.

Tabel 1

Responsoverzicht naar wijk en lemonbuurt

	bruto	netto	respons
	steekproef	steekproef	
	abs. aantal	abs. aantal	%
rayon Noord:			
Centrum 1 (incl. Vierambachten)	300	111	37,0
Centrum 2 (Kern)	300	103	34,3
De Elementen	150	76	50,7
Schiekamp	300	101	33,7
Hoogwerf	300	112	37,3
De Hoek	300	102	34,0
rayon Oost:			
Gildenwijk	300	89	29,7
Groenewoud-hoog	150	50	33,3
Groenewoud-laag	150	57	38,0
Schenkel	400	171	42,8
Waterland-Oost	300	93	31,0
Waterland-Zuid	300	94	31,3
Waterland-West	300	118	39,3
Maaswijk-West	300	106	35,3
Maaswijk-Zuid	300	100	33,3
Hekelingen	300	112	37,3
rayon West:			
Sterrenkwartier-hoog	150	51	34,0
Sterrenkwartier-laag	300	131	43,7
Akkers-Noord	300	84	28,0
Akkers-Zuid	300	102	34,0
Akkers-Centrum	300	105	35,0
Vriesland	350	112	32,0
Vogelenzang	400	158	39,5
Buitengebied *)	50	15	30,0
Spijkenisse	6.600	2353	35,7

*) vanwege het geringe aantal respondenten worden de resultaten van het buitengebied niet afzonderlijk besproken. De resultaten tellen wel mee bij Spijkenisse totaal.

1.3 Leeswijzer

Leefbaarheidmonitor meet beleving

Bij het lezen van de uitkomsten van de leefbaarheidmonitor moet in ogenschouw worden genomen dat de leefbaarheidmonitor de beleving van de leefbaarheid weergeeft. Er dient benadrukt te worden dat beleving en feitelijke situatie niet altijd overeenkomen. De resultaten geven de gevoelens van de bewoners weer en niet in hoeverre deze gevoelens in overeenstemming zijn met feitelijke cijfers. Dit onderzoek is een instrument om te signaleren en met de signalen, wanneer daartoe aanleiding is, aan de slag te gaan. Om inzicht te krijgen in de feitelijke – objectieve – cijfers staan andere instrumenten ter beschikking (bijvoorbeeld aangiftecijfers en meldingen bij de Politie en evaluatie van Reinis).

Vergelijking resultaten met het landelijk gemiddelde

De resultaten worden indien van toepassing vergeleken met landelijke cijfers. Hiervoor is onder andere de Integrale Veiligheidsmonitor 2011 van het CBS gebruikt. Vanwege verschillen in onderzoeksmethodiek is vergelijking met dit landelijke onderzoek niet goed mogelijk en moet als een indicatie beschouwd worden.

Inhoud

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 wordt op de uitkomsten voor heel Spijkenisse ingegaan. Hoofdstuk 2 behandelt de fysieke woonomgeving. Hierin wordt onder andere ingegaan op de waardering voor de openbare ruimte, het onderhoud en de openbare voorzieningen in Spijkenisse. Hoofdstuk 3 bespreekt de veiligheidsgevoelens van de bewoners en gaat in op de waardering van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast is er aandacht voor uitgaans- en verkeersoverlast en de beleving van buurtproblemen. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de sociale woonomgeving. Hierin wordt de waardering voor de buurt, de sociale samenhang in de buurt, de buurtontwikkeling en verhuishwensen besproken. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de vragen over een mogelijke gemeentelijke herindeling besproken. De analyse op lemonwijk- en -buurniveau is in hoofdstuk 6 te lezen. In de figuren wordt de resultaten van dit onderzoek vergeleken met het vorige onderzoek in 2010. De significante positieve verschillen worden met groen en de negatieve verschillen met oranje aangeduid.

2 Fysieke woonomgeving

In dit hoofdstuk wordt aandacht geschonken aan de waardering van de openbare ruimte en het onderhoud in de eigen buurt. Tot slot wordt ingegaan op de waardering voor de voorzieningen in Spijkenisse.

2.1 Waardering openbare ruimte

De bewoners hebben een aantal thema's van de buurt aan de hand van rapportcijfers beoordeeld. Allereerst is gevraagd hoe prettig men het in de eigen buurt in het algemeen vindt. De leefbaarheid in de buurt wordt met een gemiddeld cijfer van 7,1 positief beoordeeld. Men is het meest positief over de openbare voorzieningen in Spijkenisse, zoals scholen, winkels, openbaar vervoer. De waardering voor de speelvoorzieningen in de buurt en overlast door vervuiling en stank blijven hierbij het meest achter. Het totaal oordeel over de leefbaarheid, de kwaliteit van de woningen en de groenvoorzieningen in de buurt worden door woningeigenaren positiever beoordeeld dan door huurders. In vergelijking met het vorige onderzoek is de waardering voor de woonomgeving en het algehele oordeel over de buurt toegenomen, terwijl het aspect overlast door vervuiling nu lager scoort.

De 55-plussers beoordelen de kwaliteit van de woningen, woonomgeving en speelvoorzieningen positiever dan gemiddeld. De 35-44 jarigen beoordelen de buurt in het algemeen en de woonomgeving kritischer dan gemiddeld. De speelvoorzieningen worden door de 18-34 jarigen negatiever en het aanbod en kwaliteit van de voorzieningen in de buurt worden positiever dan gemiddeld beoordeeld. Er is bovendien een verschil tussen inwoners met koopwoningen en huurwoningen. Zo zijn woningeigenaren positiever over de buurt in het algemeen en de kwaliteit van de woningen, terwijl huurders meer tevreden over de woonomgeving en de groenvoorzieningen zijn.

Tabel 2.1

Oordeel leefbaarheid en diverse thema's (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012
totaal oordeel	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,0	7,1
openbare voorzieningen	6,8	6,8	6,7	6,7	7,0	6,9	7,2	7,2
woning voorraad	7,0	7,1	7,0	7,1	7,0	7,0	6,9	7,0
woonomgeving	6,0	6,2	6,3	6,4	6,3	6,4	6,4	6,6
groenvoorzieningen	5,7	5,9	6,2	6,4	6,2	6,5	6,5	6,4
speelvoorzieningen	5,6	5,8	6,1	6,1	6,0	6,1	6,1	6,2
overlast door vuil en stank	5,6	5,8	5,9	6,0	5,8	5,9	6,2	6,1

2.2 Onderhoud

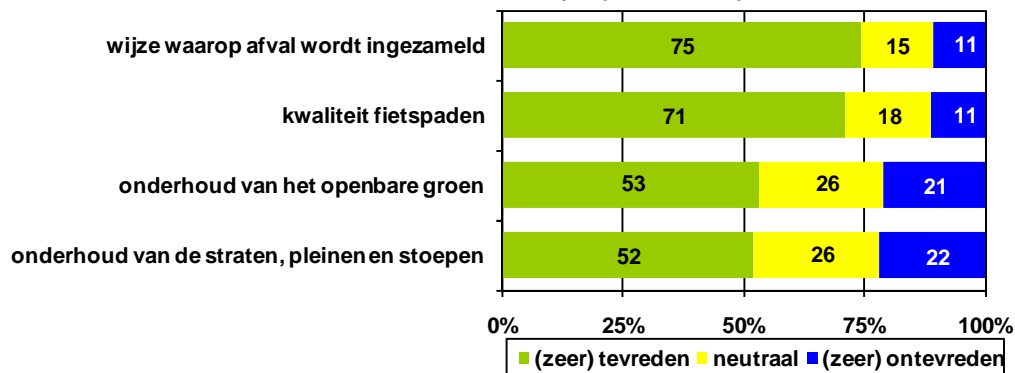
De respondenten hebben vier aspecten over het onderhoud in hun buurt beoordeeld. De bewoners hebben aangeven in hoeverre ze hierover tevreden zijn. Men is het meest tevreden over de wijze waarop het afval in Spijkenisse wordt opgehaald en de kwaliteit van de fietspaden. Het minst tevreden is men over het onderhoud van het openbare groen en de verharding.

De 35-44 jarigen zijn minder vaak dan gemiddeld tevreden over het onderhoud van het openbaar groen en het onderhoud van straten, pleinen en stoepen.

De kwaliteit van de fietspaden en het onderhoud van de bestrating wordt in 2012 positiever gewaardeerd dan in 2010.

Figuur 2.1

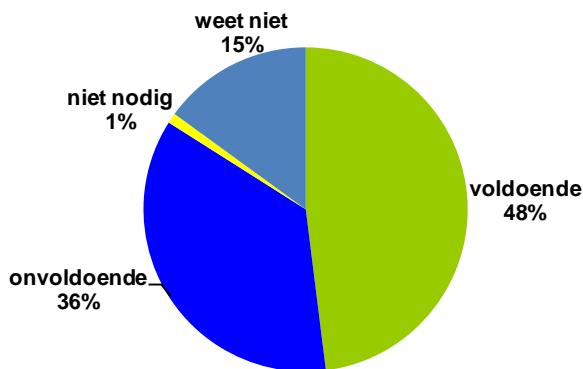
Tevredenheid over onderhoud in de buurt (in procenten)

We hebben de bewoners gevraagd of men van mening is dat de gemeente voldoende bijdraagt aan een schone, hele, veilige en prettige leef- en woonomgeving in uw buurt. Net als bij het vorige onderzoek in 2010 vindt de helft van de inwoners dat de gemeente voldoende bijdraagt aan de leef- en woonomgeving in de eigen buurt, voor 36 procent geldt dit niet. Voor deze groep bewoners zou de gemeentelijke bijdrage aan de leef- en woonomgeving in de buurt kunnen verbeteren. Inwoners tussen 35-54 jaar vinden de gemeentelijke bijdrage vaker onvoldoende. Als gekeken wordt naar de verschillen tussen de lemonbuurten dan zien we dat bewoners uit De Elementen en Schenkel het meest positief zijn over de gemeentelijke bijdrage en bewoners uit Waterland-Zuid, Akkers-Zuid en Vogelenzang het minst positief. Zie ook bijlage 3, tabel 9.

Figuur 2.2

Waardering gemeentelijke bijdrage aan woon- en leefomgeving

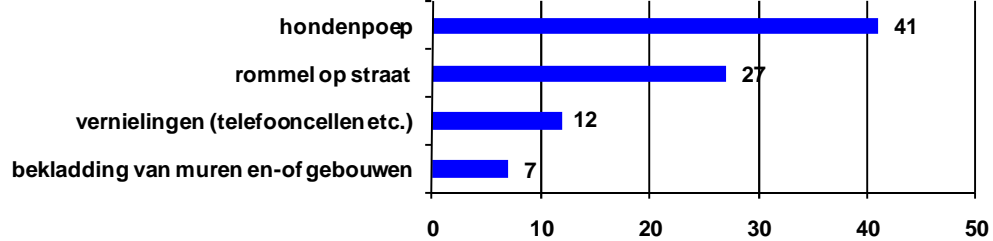

We hebben de bewoners een aantal voorvallen die in de buurt kunnen voorkomen voorgelegd, waaronder rommel op straat, hondenpoep, vernielingen en bekladding van muren en gebouwen. De bewoners hebben aangegeven hoe vaak deze voorvallen volgens henzelf in de eigen buurt voorkomen. Men kon antwoorden met: komt vaak voor, komt soms voor, komt (bijna) nooit voor en weet niet. In de figuur is het percentage 'komt vaak voor' weergegeven.

Van deze vier aspecten komen overlast door hondenpoep (41 procent) en rommel op straat (27 procent). Vernielingen en bekladding worden beduidend minder vaak genoemd.

Figuur 2.3

Percentage bewoners dat inschat dat enkele voorvallen vaak voorkomen in hun buurt

Fysieke kwaliteit

Om een totaalbeeld van de fysieke kwaliteit van de woonomgeving te krijgen is een samengestelde score berekend: de schaalscore verloedering. De score verloedering kan worden uitgelegd als 0= weinig voorkomend tot 10= vaak voorkomend. De score is opgebouwd uit de vragen over hondenpoep, rommel op straat, vernielingen van telefooncellen en bus- en trambokjes en bekladden van muren en/of gebouwen. De gemiddelde schaalscore voor verloedering bedraagt in Spijkenisse 4,3. Dit betekent een verbetering ten opzicht van de score in 2010 (4,9). De score varieert in 2012 tussen de lemonbuurten van 2,6 in Hekelingen tot 5,8 in Akkers-Centrum (zie bijlage 3, tabel 1). Inwoners met (mogelijke) verhuiscwensen en huurders zijn negatiever over de fysieke kwaliteit van de woonomgeving dan inwoners zonder verhuiscwensen en woningeigenaren.

De gemiddelde schaalscore voor verloedering komt in Spijkenisse boven de score van de regio Rotterdam-Rijnmond (3,9) en de landelijke score van 3,3 uit.

2.3 Voorzieningen algemeen

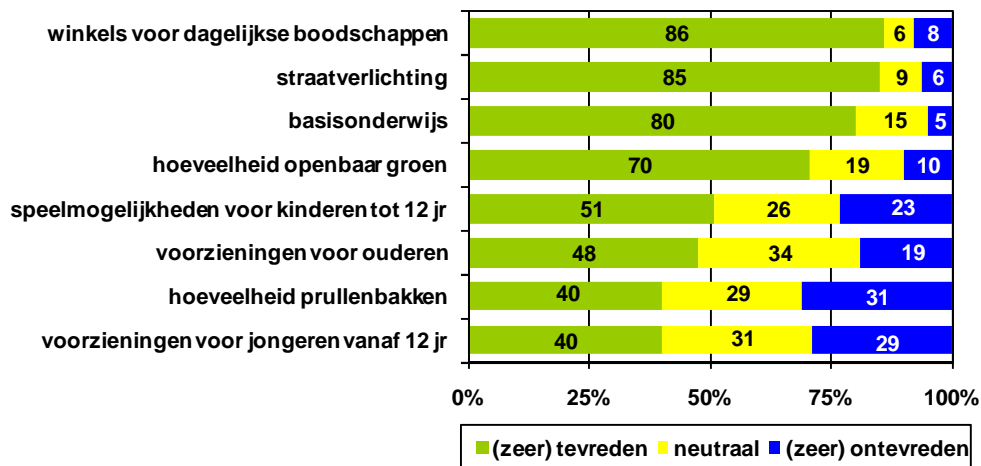
De kwaliteit van de leefbaarheid van de buurt hangt voor een belangrijk deel samen met de waardering die de bewoners hebben voor de voorzieningen in de eigen buurt. Om deze reden hebben we de bewoners gevraagd aan te geven in welke mate men tevreden is over een aantal voorzieningen in de buurt.

De Spijkenissers zijn in het algemeen tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen, de straatverlichting, het basisonderwijs en de hoeveelheid openbaar groen in de buurt. De voorzieningen die duidelijk minder goed scoren zijn de voorzieningen voor specifieke groepen, zoals voor kinderen, jongeren en ouderen en daarnaast de hoeveelheid prullenbakken in de directe woonomgeving. Het valt op dat men over de voorzieningen voor ouderen en jongeren relatief vaak een neutrale mening heeft. Een analyse toont aan dat inwoners van 55 jaar en ouder vaker tevreden zijn over de winkels, de hoeveelheid prullenbakken en de speelmogelijkheden voor kinderen en minder tevreden zijn over voorzieningen voor ouderen. De 18-34 jarigen zijn minder vaak dan ouderen tevreden over de hoeveelheid openbaar groen en de speelmogelijkheden voor kinderen.

De tevredenheid over de buurtvoorzieningen is, met uitzondering over het basisonderwijs en speelmogelijkheden kinderen, in vergelijking met 2010 toegenomen. (De vraag over het basisonderwijs was in het vorige onderzoek niet gesteld en de vraag over speelmogelijkheden is gewijzigd waardoor geen vergelijking mogelijk is.) Hierbij valt met name de hogere waardering voor de jongerenvoorzieningen (18 procent tevreden in 2010, tegenover 40 procent in 2012) en voorzieningen voor ouderen (31 procent in 2010 tegenover 48 procent in 2012) op.

Figuur 2.4

Tevredenheid over voorzieningen in de buurt (in procenten)

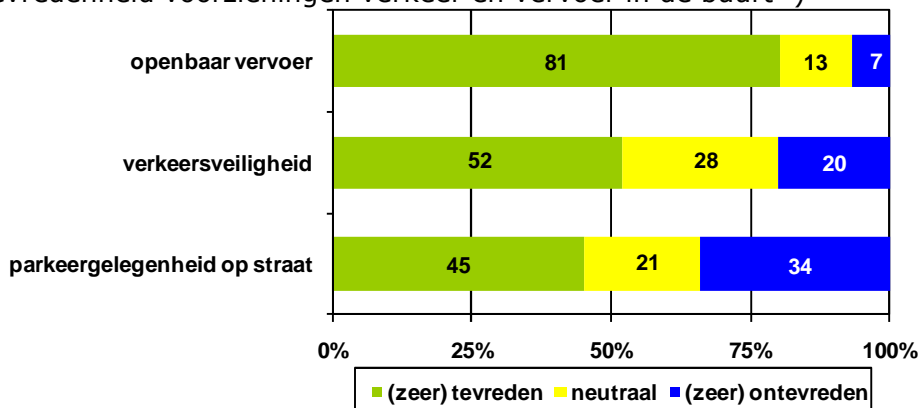
2.4 Voorzieningen verkeer en vervoer

Vervolgens heeft men een aantal voorzieningen op het terrein van verkeer en vervoer, waaronder de parkeergelegenheid op straat, het openbaar vervoer en de verkeersveiligheid in de eigen buurt, beoordeeld. Van deze drie voorzieningen is men is het meest tevreden over het openbaar vervoer (81 procent), terwijl men over de parkeergelegenheid op straat (46 procent) het minst tevreden is. Als gekeken wordt naar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen dan zien we dat met name de 18-54 jarigen ontevreden zijn over de parkeergelegenheid op straat. Daarnaast zijn de 35-44 jarigen in vergelijking met de overige leeftijdsgroepen het minst tevreden over de verkeersveiligheid.

In vergelijking met het voorgaande onderzoek worden de drie voorzieningen voor het verkeer en vervoer nu positiever gewaardeerd.

Figuur 2.5

Tevredenheid voorzieningen verkeer en vervoer in de buurt *)

*) exclusief de categorie 'geen mening'

3 Openbare orde en veiligheidsbeleving

Dit hoofdstuk beschrijft de waardering voor de openbare orde en veiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Ook komen in dit hoofdstuk het veiligheidsgevoel rond uitgaansgelegenheden en uitgaansoverlast aan bod. Vervolgens is te lezen in hoeverre voorvallen die van invloed kunnen zijn op het gevoel van veiligheid volgens de bewoners in de gemeente voorkomen. Tot slot is in dit hoofdstuk een top 2 opgenomen van belangrijkste buurtproblemen.

3.1 Waardering openbare orde en veiligheid

De respondenten hebben drie thema's op het gebied van criminaliteit en veiligheid beoordeeld. Alle drie thema's worden positief beoordeeld. Als gekeken wordt naar de verschillende aspecten dan scoort het cijfer voor veiligheid in het algemeen met 6,9 het meest positief, gevolgd door criminaliteit (6,5). Het thema overlast van personen (zoals geluidsoverlast of andere overlast van buurtbewoners en overlast door rondhangende jongeren) scoort van deze drie thema's het minst goed (6,3). De thema's veiligheidsgevoel en overlast van personen scoren bij inwoners met een koopwoning hoger dan bij inwoners met een huurwoning.

In vergelijking met het vorige onderzoek in 2010 zijn geen significante verschillen te zien. Oudere inwoners (55 jaar en ouder) zijn positiever over de thema's criminaliteit en overlast van personen en de 35-54 jarigen zijn minder positief over de drie thema's (veiligheidsgevoel, criminaliteit en overlast van personen) dan gemiddeld.

Tabel 3.1

Beoordeling thema's openbare orde en veiligheid in de eigen buurt (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012
veiligheidsgevoel	6,7	6,7	6,8	6,8	6,9	7,0	7,0	6,9
criminaliteit	6,5	6,4	6,6	6,5	6,5	6,6	6,6	6,5
overlast van personen	6,0	6,1	6,3	6,1	6,2	6,1	6,3	6,3

3.2 Veiligheidsbeleving in de eigen buurt

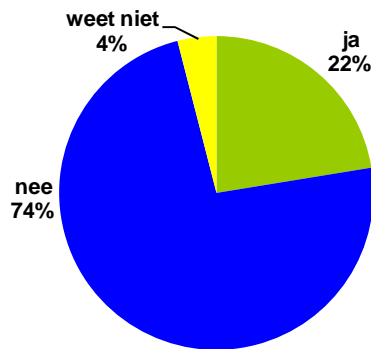
Driekwart voelt zich veilig in de eigen buurt

Als het om de veiligheidsbeleving in de eigen buurt gaat dan geeft driekwart aan zich veilig te voelen, terwijl 22 procent zich wel eens onveilig voelt. Het veiligheidsgevoel is ten opzichte van het vorige onderzoek niet veranderd.

Er zijn verschillen tussen de lemonbuurten en het gevoel van veiligheid te zien. De onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt variëren van 10 procent in Schenkel en Maaswijk-Zuid tot 38 procent in Akkers-Centrum. Zie ook bijlage 3, tabel 6 voor de verschillen tussen de wijken en lemonbuurten. Als gekeken wordt naar de leeftijd van de bewoners dan zien we dat het veiligheidsgevoel geleidelijk toeneemt naarmate men ouder wordt. Dit is mogelijk het gevolg van verschillen in leefstijl tussen jongeren en ouderen.

Figuur 3.1

Onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt (in procenten) (N=2331)

Van de groep inwoners die zich in de eigen buurt weleens onveilig voelen voelt 20 procent zich zelden onveilig, 70 procent soms en 9 procent voelt zich vaak onveilig. Omgerekend naar de totale bevolking betekent dit, dat 2 procent van de inwoners zich vaak onveilig in de eigen buurt voelt.

Figuur 3.2

Frequentie onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt (in procenten van de inwoners die zich wel eens onveilig voelen) (n=513)

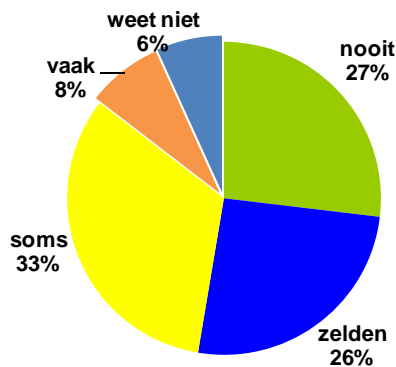
De percentages over onveiligheidsgevoelens wijken af ten opzichte van de landelijke cijfers. Landelijk voelt 17 procent zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt en 2 procent voelt zich vaak onveilig. Verder blijkt uit de Integrale Veiligheidsmonitor 2011 dat het veiligheidsgevoel in de eigen buurt van de bewoners uit Spijkenisse niet afwijkt van het gemiddelde in de regio Rotterdam-Rijnmond, maar wel het percentage dat zich vaak onveilig voelt (4 procent in de regio Rotterdam-Rijnmond).

3.3 Veiligheidsbeleving in en rond uitgaansgelegenheden

Aansluitend is gevraagd of en hoe vaak men zich in de avonduren onveilig voelt in en rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse. Van de inwoners die 's avonds wel eens in en rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse komen voelt 27 procent zich nooit onveilig, 26 procent soms en acht procent van deze bezoekers voelt zich vaak onveilig.

Figuur 3.3

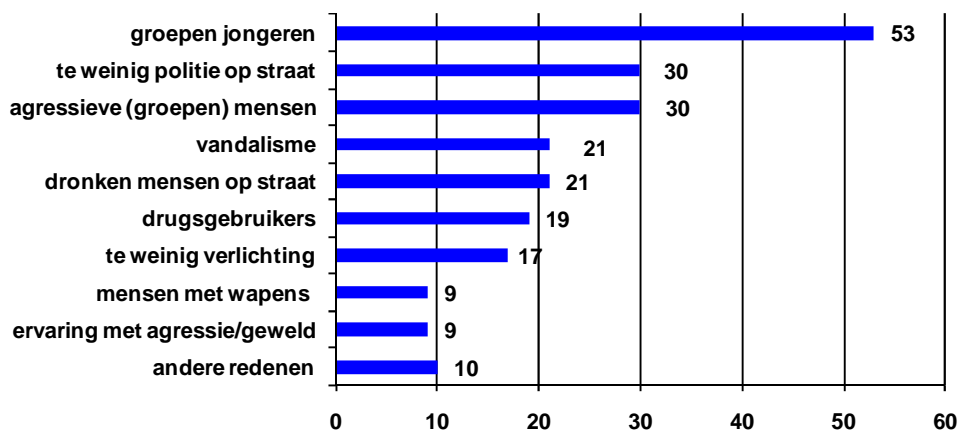
Onveiligheidsgevoelens in en rond uitgaansgelegenheden centrum (in procenten van de bezoekers) (n=1686)

De belangrijkste redenen om zich rondom uitgaansgelegenheden onveilig te voelen is de aanwezigheid van groepen jongeren. Daarnaast vormen het geringe aantal politiemensen op straat en de aanwezigheid van agressieve (groepen) mensen belangrijke redenen voor onveiligheidsgevoelens. Circa 20 procent noemt vandalisme, dronken mensen en drugsgebruikers.

Figuur 3.4

Reden van onveiligheidsgevoelens in en rond uitgaansgelegenheden centrum (in procenten van de bezoekers die zich onveilig voelen) (n=1186)

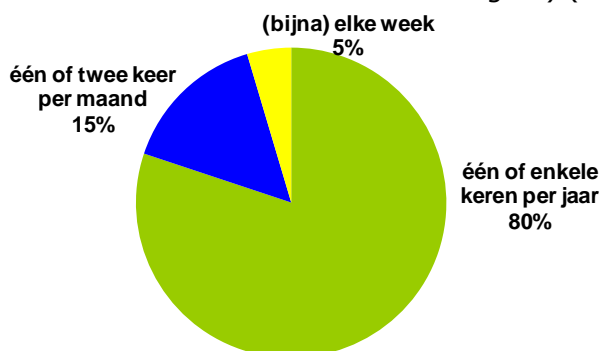
3.4 Uitgaansoverlast

De gemeente Spijkenisse zet zich samen met de politie en ondernemers in het centrum van Spijkenisse in om uitgaansoverlast te verminderen. Om deze redenen zijn enkele vragen over uitgaansoverlast opgenomen.

De helft van de inwoners gaat nooit 's avonds in de weekenden uit in het centrum van Spijkenisse. Het merendeel (80 procent) van het uitgaanspubliek gaat niet vaker dan één of enkele keren per jaar 's avonds uit in het centrum van Spijkenisse; 15 procent gaat maandelijks uit en 5 procent (bijna) wekelijks.

Figuur 3.5

Percentage dat 's avonds in het weekend uitgaat in het centrum van Spijkenisse (in procenten van het aantal inwoners dat uitgaat) (n=1220)

Vervolgens is aan alle respondenten gevraagd of men gedurende de laatste 12 maanden zelf getuige en/of slachtoffer is geweest van uitgaansoverlast (zie onderstaande tabel). In totaal is 91 procent van alle respondenten geen getuige en/of slachtoffer geweest; 8 procent was alleen getuige. De overige respondenten, 1 procent, was zelf slachtoffer of slachtoffer en getuige. Kijken we naar de respondenten die regelmatig (tenminste één keer per maand) in de weekenden uitgaan in het centrum van Spijkenisse dan ontstaat een ander beeld: 70 procent is zelf geen getuige en/of slachtoffer geweest, 28 procent was getuige en 2 procent was zelf slachtoffer of slachtoffer en getuige.

Tabel 3.2

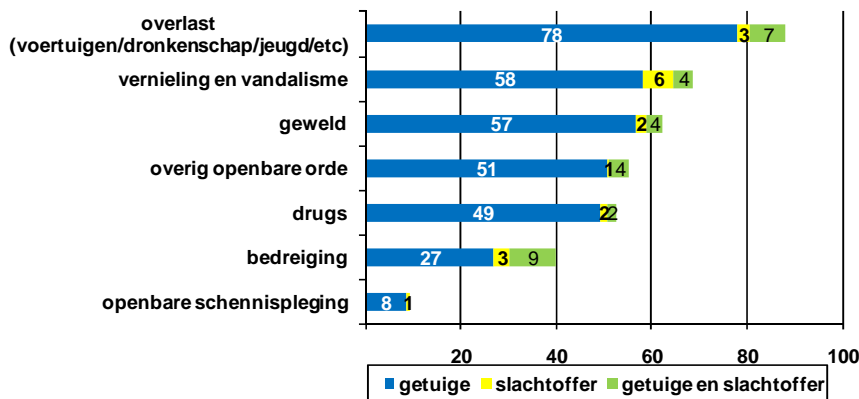
Percentage dat afgelopen 12 maanden zelf getuige en/of slachtoffer is geweest van uitgaansoverlast (uitgesplitst naar frequentie bezoek en het totaal aantal respondenten)

	nooit (n=1073)	één of enkele keren per jaar (n=960)	wekelijks/maandelijks bezoekers (n=236)	alle respondenten (n=2269)
getuige	2%	10%	28%	8%
slachtoffer en/of getuige	0%	2%	2%	1%
geen getuige en/of slachtoffer	97%	88%	70%	91%
totaal	100%	100%	100%	100%

Aansluitend is aan de getuigen en/of slachtoffers (n=210) gevraagd van welke vormen van uitgaansoverlast men in de laatste 12 maanden zelf getuige of slachtoffer is geweest. Figuur 3.6 laat zien dat men vooral getuige is geweest van overlast van bijvoorbeeld voertuigen, dronkenschap en jeugd (78 procent). Ook van vernieling en vandalisme (58 procent) en geweld (57 procent) is men relatief vaak getuige. Verder zien we dat 7 procent slachtoffer/getuige is geweest van bedreiging, overlast en vernieling/vandalisme.

Figuur 3.6

Vormen van uitgaansoverlast waar inwoners in de laatste 12 maanden zelf getuige en/of slachtoffer zijn geworden, in procenten; (n=210)

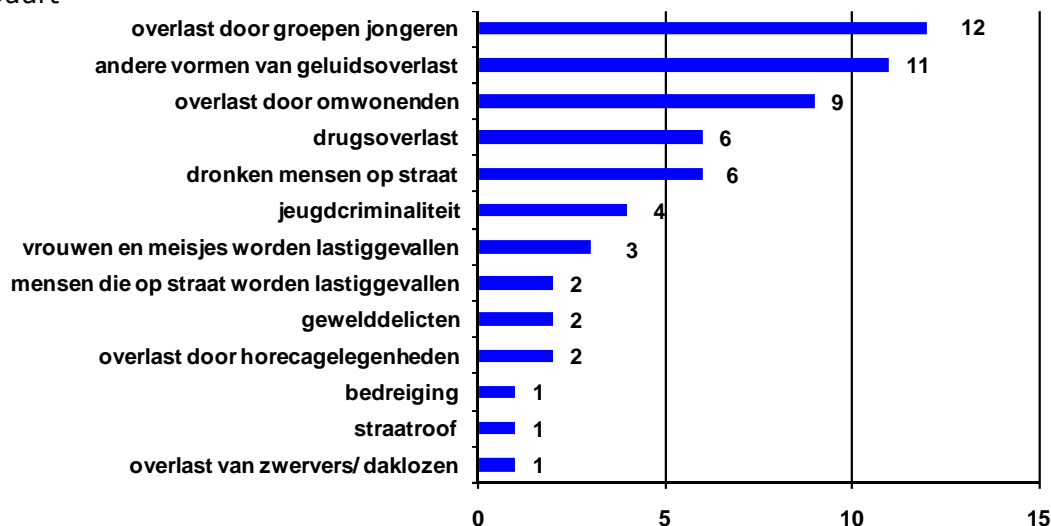
3.5 Buurtproblemen

We hebben een aantal buurtproblemen voorgelegd en gevraagd hoe vaak deze, volgens de respondenten, in de eigen buurt voorkomen. In de twee volgende figuren is te zien hoe vaak deze problemen, volgens de bewoners, in de eigen buurt voorkomen.

Volgens de inwoners is overlast van groepen jongeren net als in 2010 de meest voorkomende vorm van overlast (12 procent in 2012, tegenover 17 procent in 2010) in de eigen buurt. Daarnaast heeft 11 procent last van andere geluidsbronnen dan van het verkeer en 9 procent ondervindt overlast van omwonenden. De overige buurtproblemen komen volgens de bewoners in mindere mate, tussen 1 tot 6 procent, vaak voor.

Figuur 3.7

Percentage bewoners dat inschat dat dreiging en sociale overlast vaak voorkomen in hun buurt

Sociale overlast

Op basis van de vier vragen naar buurtproblemen die te maken hebben met vormen van gedrag die als 'ernstig overlast gevend' kunnen worden aangemerkt is de schaalscore 'sociale overlast' samengesteld. De indicator sociale overlast is een samengestelde score die kan worden uitgelegd als 0= weinig voorkomend tot 10= vaak voorkomend. Er geldt dus: hoe hoger de score, hoe ongunstiger. Het gaat om de vragen: dronken mensen op straat, mensen die op straat worden lastiggevallen, drugsoverlast, overlast door groepen

jongeren. De gemiddelde schaalscore voor sociale overlast is ten opzichte van 2010 ongewijzigd en bedraagt in 2012 2,1. Deze score varieert tussen de lemonbuurten van 0,8 in Hekelingen tot 4,5 in Akkers-Centrum (zie bijlage 3, tabel 2). Naar leeftijd zijn verschillen aangetroffen: de 18-34 jarigen ervaren meer en de 55-plussers minder sociale overlast dan gemiddeld in Spijkenisse.

De schaalscore van Spijkenisse komt boven het landelijk gemiddelde van 1,7 uit zo blijkt uit de Integrale Veiligheidsmonitor 2011 van het CBS. Voor de bewoners van de regio Rotterdam-Rijnmond komt de score sociale overlast (2,3) boven de landelijke en de score van Spijkenisse uit.

Dreiging

Vervolgens is nog de schaalscore dreiging samengesteld. De indicator dreiging is een samengestelde score die kan worden uitgelegd als 0= weinig voorkomend tot 10= vaak voorkomend. Er geldt dus: hoe hoger de score, hoe ongunstiger. De score is gebaseerd op acht vragen naar vormen van gedrag die als 'dreigend' kunnen worden ervaren. Drie van deze vragen zijn ook opgenomen in de schaalscore voor sociale overlast. Het gaat om de vragen over de volgende items: overlast van groepen jongeren, mensen die op straat worden lastiggevallen, drugsoverlast, bedreiging, gewelddelicten, straatroof, vrouwen en meisjes worden nagefloten, jeugdcriminaliteit.

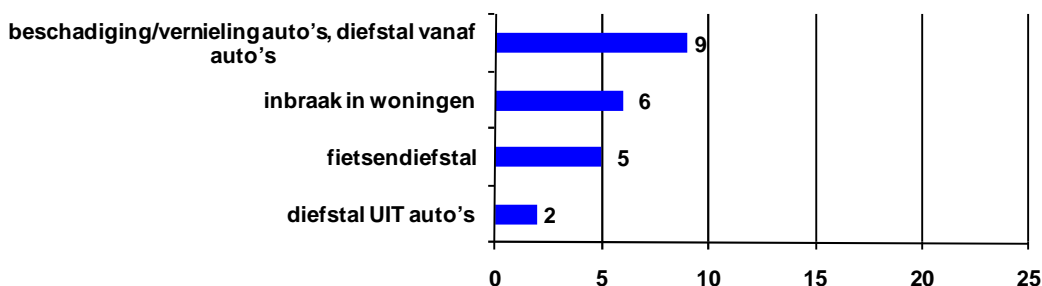
De gemiddelde schaalscore voor dreiging bedraagt in Spijkenisse 1,5; ook een positieve ontwikkeling ten opzichte van de score in 2010 (1,7). Deze score varieert tussen de lemonbuurten van 0,6 in Hekelingen tot 4,2 in Akkers-Centrum (zie bijlage 3, tabel 3). Verder ervaren de 55-plussers minder dreiging in de eigen buurt dan gemiddeld in Spijkenisse. De score voor dreiging in de buurt is in Spijkenisse positiever dan het gemiddelde van de regio Rotterdam-Rijnmond (1,7), maar negatiever in vergelijking met landelijk (1,1).

Vermogensdelicten

Als ingezoomd wordt op voorvallen die vallen onder vermogensdelicten, zoals beschadigingen en diefstal, dan zien we dat met name beschadiging van auto's en diefstal vanaf auto's volgens de bewoners vaak voorkomen (9 procent). De overige delicten komen volgens de bewoners minder vaak (2 tot 6 procent) voor. Het beeld dat men heeft op het voorkomen van vermogensdelicten in de eigen buurt is niet gewijzigd sinds 2010.

Figuur 3.8

Percentage bewoners dat inschat dat vermogensdelicten vaak voorkomen in hun buurt

Van de hiervoor behandelde vier voorvallen: beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, inbraak in woningen, fietsendiefstal en diefstal uit auto's kan een indicator vermogensdelicten berekend worden. De indicator vermogensdelicten is een samengestelde score die kan worden uitgelegd als 0= weinig voorkomend tot 10= vaak voorkomend. Hoe hoger deze schaalscore, hoe meer inwoners het gevoel hebben dat deze vormen van criminaliteit voorkomen in hun buurt. Er geldt dus: hoe hoger de score, hoe ongunstiger.

De gemiddelde schaalscore voor vermogensdelicten is verbeterd en bedraagt nu 2,8 (tegenover 3,2 in 2010). Deze score varieert tussen de lemonbuurten van 1,5 in De

Elementen tot 4,5 in Akkers-Centrum (zie bijlage 3, tabel 4). Nadere analyse naar leeftijden toont geen verschillen naar leeftijd aan.

De schaalscore vermogensdelicten is in Spijkenisse hoger dan gemiddeld in Nederland (2,7). De score voor de regio Rotterdam-Rijnmond (3,5), waartoe Spijkenisse behoort, is niet alleen hoger dan landelijk maar ook hoger dan in Spijkenisse (2,8).

3.6 Verkeersoverlast

De respondenten hebben door middel van een rapportcijfer aangegeven in hoeverre ze in de eigen buurt hinder ondervinden van het verkeer, zoals verkeerslawaai, verkeerd parkeren, onveilig rijgedrag et cetera. Men waardeert het verkeer met een gemiddeld rapportcijfer van 5,8. Inwoners met een huurwoning ervaren minder overlast van het verkeer dan inwoners met een koopwoning. Volgens de inwoners is de verkeersoverlast praktisch niet gewijzigd in vergelijking met 2010.

Tabel 3.3

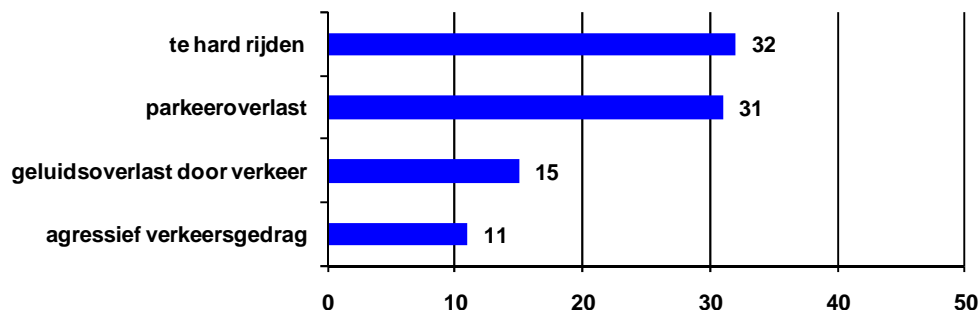
Beoordeling thema verkeersoverlast in de eigen buurt (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012
verkeersoverlast	5,6	5,8	5,8	5,9	6,1	5,9	5,9	5,8

We hebben de inwoners vier vervelende voorvallen, die met betrekking tot het verkeer in de buurt kunnen voorkomen, voorgelegd. Ook nu hebben de bewoners aangegeven hoe vaak deze voorvallen volgens hen voorkomen. Te hard rijden en parkeeroverlast komen volgens een derde deel van de bevolking vaak voor, terwijl 15 procent last heeft van het geluid van het verkeer in de eigen buurt. Tot slot komt volgens 11 procent agressief verkeersgedrag vaak voor.

Figuur 3.9

Percentage bewoners dat inschat dat vormen van verkeersoverlast vaak voorkomen in de buurt

Voor een totaal beeld is de schaalscore verkeersoverlast samengesteld. De schaalscore voor 'verkeersoverlast' is een samengestelde score van de vier vragen over in welke mate mensen vinden dat ze in hun woonbuurt last hebben van het verkeer. De indicator verkeersoverlast kan worden uitgelegd als 0= weinig voorkomend tot 10= vaak voorkomend. Er geldt dus: hoe hoger de score, hoe ongunstiger.

De score is opgebouwd uit de vragen over hard rijden, parkeeroverlast, geluidsoverlast door verkeer en agressief verkeersgedrag. De gemiddelde schaalscore voor verkeersoverlast bedraagt in Spijkenisse 4,3 en is hiermee verbeterd ten opzichte van het vorige onderzoek (4,6). Deze score varieert tussen de lemonbuurten van 3,1 in De Elementen tot 4,9 in Centrum-2 (zie bijlage 3, tabel 5). Inwoners van 55 jaar en ouder ondervinden minder en 18-34 jarigen meer verkeersoverlast dan gemiddeld in Spijkenisse. De score komt in Spijkenisse boven het landelijk gemiddelde van 3,6 uit. Ook in de regio Rotterdam-Rijnmond 4,0 wordt verkeersoverlast meer dan gemiddeld in Nederland als een probleem ervaren (bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2011 van het CBS).

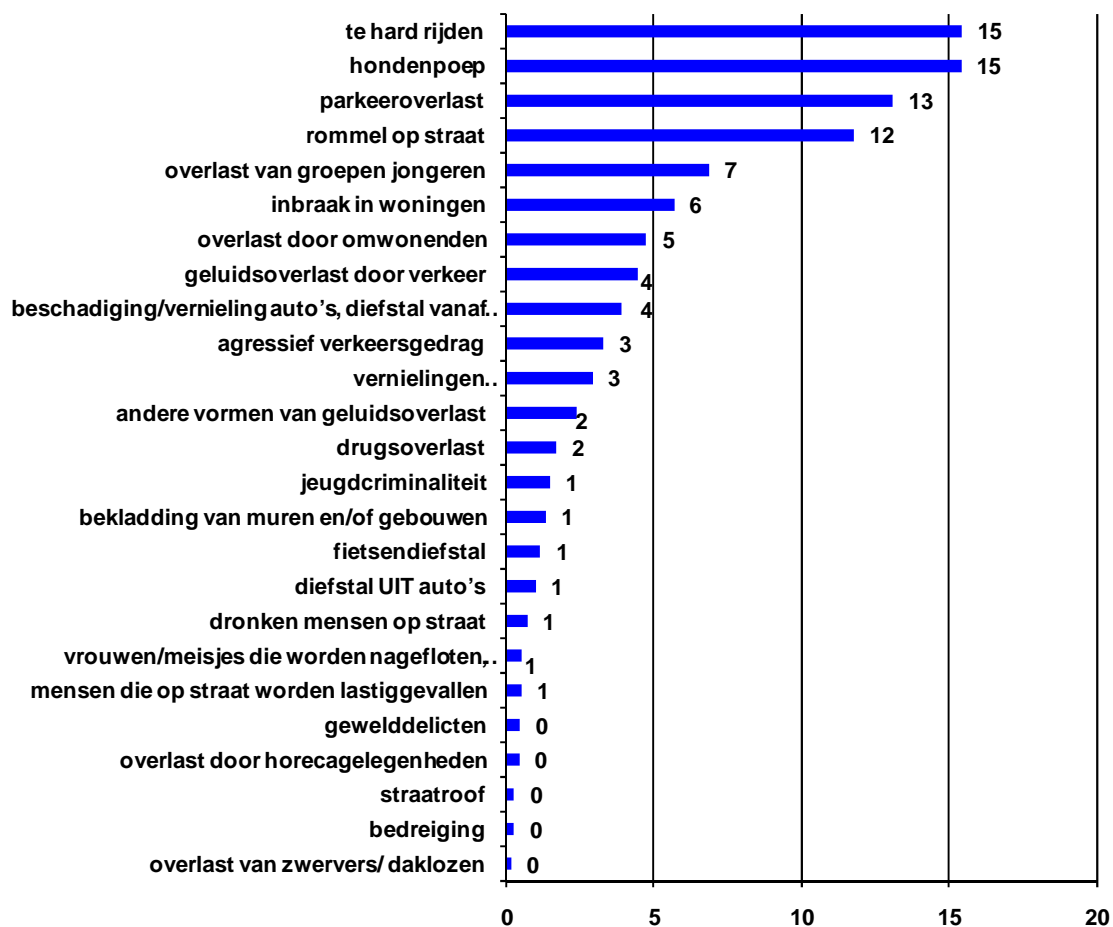

3.7 Top 2 belangrijkste buurtproblemen

Naast het inzicht in het volgens de bewoners voorkomen van vervelende voorvallen en misdrijven in de buurt is het, om hier als gemeente en partners goed te kunnen inspelen, ook van belang te weten wat voor bewoners de belangrijkste buurtproblemen zijn die volgens de bewoners met voorrang moeten worden aangepakt. Het merendeel van de bewoners (84 procent) heeft van 25 voorvallen aangegeven welke de twee belangrijkste problemen in hun buurt zijn die opgepakt moeten worden. De belangrijkste problemen volgens de bewoners zijn: het te hard rijden, hondenpoep, parkeeroverlast en rommel op straat.

Figuur 3.10

Top 2 belangrijkste problemen in de buurt, in procenten van het totaal aantal genoemde problemen (N=3836)

4 De sociale woonomgeving

In dit hoofdstuk staan de bewoners centraal. We bespreken de waardering voor en betrokkenheid bij de buurt en gaan vervolgens in op de onderlinge contacten van de buurtbewoners. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk inzicht gegeven in hoe, volgens de bewoners, de eigen buurt zich het afgelopen jaar heeft ontwikkeld. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een paragraaf over verhuishwensen.

4.1 Waardering buurt

Men heeft door middel van een rapportcijfer aangegeven hoe de mensen uit verschillende culturen in de buurt met elkaar omgaan. Daarnaast is gevraagd of men van mening is dat de buurtbewoners betrokken zijn bij de buurt. De beoordeling van de omgang tussen bewoners van verschillende etnische afkomst en de betrokkenheid van de buurtbewoners bij de buurt is de laatste jaren stabiel en ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande onderzoek.

Inwoners van niet-westerse afkomst en inwoners met een koopwoning zijn meer tevreden over de omgang van bewoners van verschillende etnische afkomst dan de inwoners van westerse afkomst en inwoners met een huurwoning.

Tabel 4.1

Beoordeling thema's samenleving en betrokkenheid bij de buurt (gemiddeld rapportcijfer)

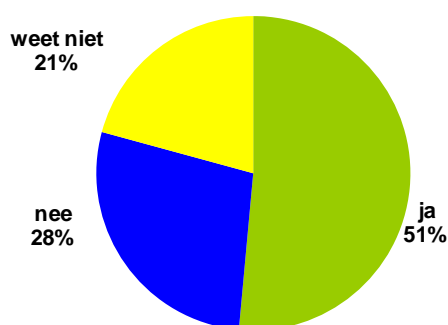
	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012
etnische samenstelling	6,2	6,1	6,2	6,2	6,2	6,4	6,3	6,3
buurtbetrokkenheid	5,5	5,6	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8

4.2 Betrokkenheid

De helft van de inwoners voelt zich betrokken bij de eigen buurt. Enkele groepen inwoners voelen zich meer betrokken bij de buurt dan andere. Dit zijn ouderen en respondenten met een koopwoning. De betrokkenheid bij de buurt is het grootst in de lemonbuurten Hekelingen en Groenewoud-laag en het kleinst in Akkers-Centrum en Sterrenkwartier-hoog. Zie ook bijlage 3, tabel 8 voor de resultaten per wijk en lemonbuurt.

Figuur 4.1

Betrokkenheid bij de eigen buurt

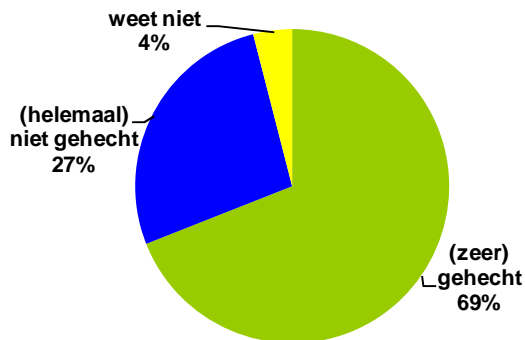
Aansluitend hebben de bewoners aangegeven in welke mate ze gehecht zijn aan de eigen buurt. We zien dat het merendeel van de bewoners (69 procent) gehecht is aan de buurt

waarin men op dit moment woont. Oudere inwoners en huiseigenaren zijn vaker gehecht aan de eigen buurt dan jongeren.

Het zijn vooral de bewoners van de lemonbuurten Hekelingen, Maaswijk-West, Waterland-West en Sterrenkwartier-laag die zich gehecht voelen aan de buurt. Ook hier zien we, net als bij betrokkenheid, dat de bewoners van de Akkers-Centrum, Sterrenkwartier-hoog het minst aan de eigen buurt gehecht zijn. Zie ook bijlage 3, tabel 8 voor de resultaten per wijk en lemonbuurt.

Figuur 4.2

Mate van gehechtheid aan de eigen buurt

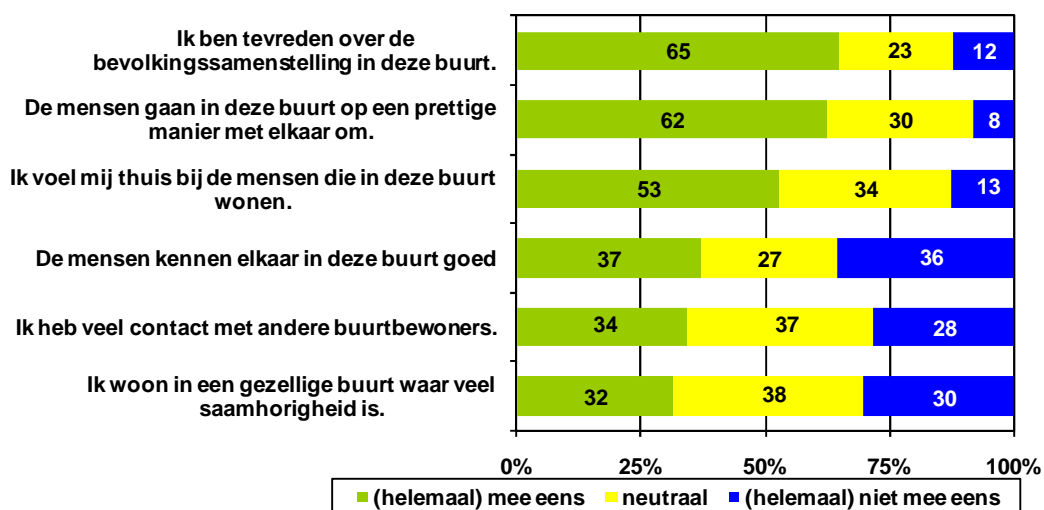
4.3 Buurtbeleving

We hebben de respondenten ook enkele uitspraken over de sociale contacten in de buurt voorgelegd en gevraagd aan te geven in hoeverre men het met deze uitspraken eens is. De uitspraak "De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks" is vanwege de vergelijkbaarheid in figuur 6.3 positief weergegeven.

De Spijkenissers zijn het vooral eens met de uitspraken over de bevolkingssamenstelling in de eigen buurt en dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan. Verder voelt de helft zich thuis bij de mensen in de buurt. In vergelijking met het vorige onderzoek is men het nu met alle uitspraken, met uitzondering van "De mensen kennen elkaar in deze buurt goed", vaker eens.

Figuur 4.3

Beoordeling sociale contacten in de buurt, in procenten

Sociale cohesie

Voor een totaal beeld is de schaalscore sociale cohesie samengesteld. Deze score is samengesteld op basis van de mening van de respondenten over een aantal sociale aspecten van hun woonomgeving. De indicator kan worden uitgelegd als 1= slecht tot 10= goed. Hierbij geldt: hoe hoger de score op deze indicator, hoe hoger de ervaren sociale kwaliteit. De score is opgebouwd uit reacties van respondenten op de vier stellingen: de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks, in deze buurt gaat men op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid, ik voel mij thuis bij de mensen in deze buurt. Zie ook bijlage 2, tabel 3. De score voor de sociale cohesie in de buurt bedraagt in Spijkenisse 5,7, deze score varieert in de lemonbuurten van 6,8 in Hekelingen tot 4,6 in Akkers-Centrum. De score sociale cohesie komt onder het landelijk gemiddelde van 6,3 uit zo blijkt uit de Landelijke Veiligheidsmonitor 2011 van het CBS. Uit deze landelijke rapportage blijkt verder dat de sociale cohesie in de regio Rotterdam-Rijnmond (5,9) ook lager is dan gemiddeld in Nederland.

4.4 Bijdrage aan de buurt

Eén op de vijf (21 procent) inwoners is de afgelopen 12 maanden actief geweest om de eigen buurt te verbeteren. De inzet van bewoners is niet gewijzigd in vergelijking met het onderzoek in 2010. Dit percentage varieert in 2012 van 7 procent in Akkers-Centrum tot 37 procent in Hekelingen (zie ook bijlage 3, tabel 9). De bijdrage aan de buurt is relatief hoger bij de inwoners met een koopwoning en hoger opgeleiden.

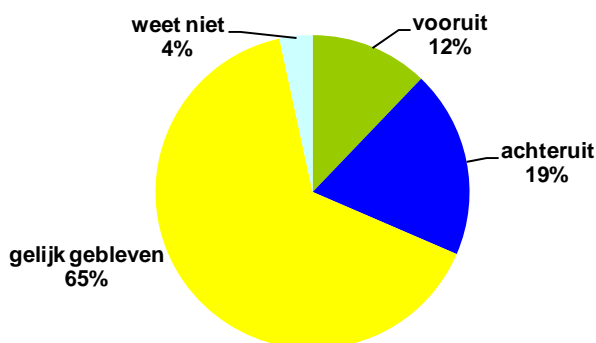
4.5 Perceptie buurtontwikkeling

In de voorgaande paragrafen is te lezen hoe de bewoners hun buurt ten tijde van het onderzoek beleven. Het is ook van belang te weten hoe de inwoners de ontwikkeling van de woon- en leefomgeving ervaren. Voor Spijkenisse totaal geldt dat de bewoners de ontwikkeling van de eigen buurt, terugkijkend op het afgelopen jaar, eerder negatief (19 procent achteruit) beleven dan positief (12 procent vooruit). In 2010 was het aandeel Spijkenissers dat de ontwikkeling negatief beleven groter (26 procent achteruit). De verschillen met de regio Rotterdam-Rijnmond zijn gering (17 procent vooruit, 22 procent achteruit, 56 procent gelijk gebleven).

In 2012 geldt per saldo voor alle wijken, met uitzondering van Hoogwerf, Waterland-Oost, De Elementen en Centrum 2, dat de inwoners de ontwikkeling van de eigen buurt, terugblikkend op het afgelopen jaar, eerder negatief dan positief beleven. De negatieve beleving is met name in de lemonwijk en -buurten Waterland-Zuid en Vriesland te zien (zie bijlage 3, tabel 10).

Figuur 4.4

Ontwikkeling eigen buurt afgelopen jaar

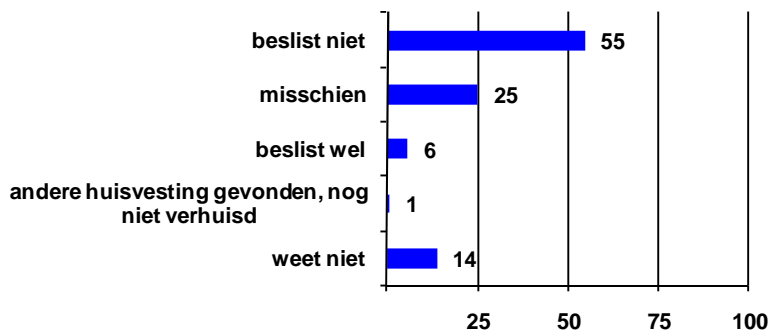

4.6 Verhuishwensen

Ruim de helft van de Spijkenissers is beslist niet van plan tussen nu en twee jaar te gaan verhuizen (binnen of buiten Spijkenisse), terwijl een kwart dat misschien van plan is. Een nadere analyse toont aan dat met name de groep 18-34 jarigen en hoger opgeleiden plannen hebben om (misschien) binnen twee jaar te verhuizen.

Figuur 4.5

Verhuisplannen binnen twee jaar (in procenten) *)

*) verhuisplannen: zowel binnen als buiten Spijkenisse

Aansluitend is aan de bewoners met een verhuishwens gevraagd wat de belangrijkste reden is om te willen verhuizen. Met name persoonlijke redenen (zoals huwelijk of samenwonen, scheiden, dichterbij familie willen wonen) en de huidige woning voldoet niet meer zijn belangrijke redenen om te gaan verhuizen. Daarnaast wil 11 procent verhuizen vanwege de gezondheid en/of behoefte aan zorg. Bijna één op de drie noemt andere verhuisredenen. Andere redenen die vooral genoemd worden hebben betrekking hebben op de woning (zoals: woning te groot, te klein, de wens om gelijkvloers te wonen). Ook de leeftijd, het op zich zelf gaan wonen en de bereikbaarheid worden meerdere keren genoemd.

Figuur 4.6

Belangrijkste reden om te gaan verhuizen (in procenten van de bewoners met een verhuishwens)

5 Gemeentelijke herindeling

De gemeente Bernisse heeft aan de gemeente Spijkenisse gevraagd de mogelijkheid tot een gemeentelijke herindeling te onderzoeken. De gemeente Spijkenisse wil de inwoners ook graag in de gelegenheid stellen zijn of haar mening te geven over wat men belangrijk vindt voor de nieuw te vormen gemeente. Om deze reden zijn aan de vragenlijst van de Leefbaarheidmonitor van Spijkenisse 2012 enkele vragen toegevoegd over de gemeentelijke herindeling.

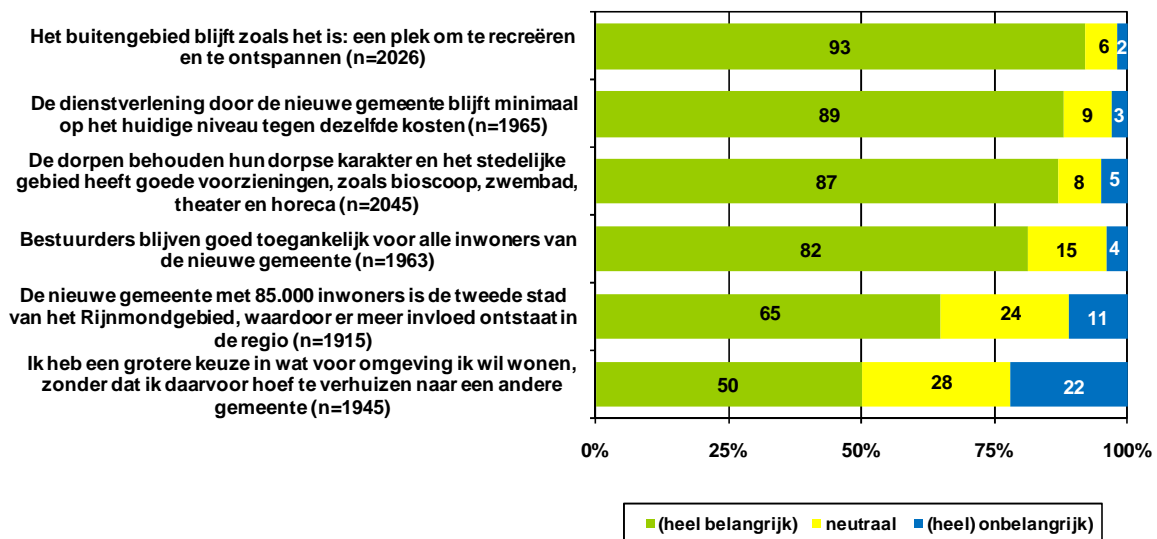
5.1 Belangrijke aspecten bij gemeentelijke herindeling

Er zijn in totaal zes stellingen aan de respondenten voorgelegd. Men kon voor elk van deze stellingen aangeven hoe belangrijk men deze aspecten vond. Het valt op dat circa 12 procent van de respondenten geen uitgesproken mening heeft en de stellingen met 'weet niet' heeft beantwoord. Onderstaande figuur toont de resultaten exclusief de antwoorden 'weet niet'.

De inwoners vinden vier van de zes voorgelegde aspecten vooral belangrijk. Het meest belangrijk vindt men dat: het buitengebied blijft zoals het is, de dienstverlening op het huidige niveau blijft en dat de dorpen het dorpse karakter blijven behouden. Minder belangrijk vinden de inwoners dat Spijkenisse meer invloed krijgt in de regio en dat men een grotere keuzevrijheid in wat voor omgeving men wil wonen krijgt.

Figuur 5.1

Belang aspecten voor de nieuw te vormen gemeente, in procenten

6 Leefbaarheid in de wijken

In dit hoofdstuk staat de waardering voor de leefbaarheid in de eigen woonbuurt centraal. We beginnen dit hoofdstuk met het in kaart brengen van het belang dat bewoners hechten aan de verschillende thema's van leefbaarheid. Vervolgens geeft de analyse per lemonwijk en -buurt een goed inzicht in hoe de bewoners het wonen in hun eigen wijk, met al zijn facetten, beleefd. Per lemonwijk en -buurt wordt aan de hand van enkele demografische gegevens de opbouw van de lemonwijk en -buurt geschetst. Vervolgens wordt ingegaan op de beoordeling van de leefbaarheid in de buurt. Hierbij wordt behalve de gegeven rapportcijfers ook gebruik gemaakt van de antwoorden op de vragen over het volgens de inwoners voorkomen van vervelende voorvallen in de buurt en de tevredenheid over tal van voorzieningen in Spijkenisse.

6.1 Belang thema's van leefbaarheid

Leefbaarheid is een breed begrip. De leefbaarheid van een wijk wordt bepaald door veel factoren. Leefbaarheid is ook een subjectief begrip: leefbaarheid wordt door verschillende mensen anders ervaren. De beoordeling van de verschillende thema's hoeven niet overeen te komen met objectieve gegevens.

De respondenten hebben de dertien leefbaarheidsthema's door middel van een rapportcijfer beoordeeld. Na het beoordelen van de verschillende thema's hebben de respondenten aangegeven welke drie onderdelen zij het meest belangrijk vonden. Men vindt echter niet elk thema even belangrijk of relevant, zo blijkt uit onderstaande tabellen. De inwoners van Spijkenisse hechten gedurende de hele periode 2001-2012 het meest belang aan de 'woonomgeving' en het 'veiligheidsgevoel'. Ook de 'woningvoorraad', 'overlast personen' en 'verkeersoverlast' zijn voor inwoners belangrijke onderwerpen. De rangorde in deze periode is vrij stabiel. Er zijn in deze periode kleine verschillen te zien. Zo zien we dat 'verkeersoverlast' in vergelijking met 2010 een plaats gestegen is en dat 'criminaliteit' een plaats gedaald is op de rangordelijst. Thema's die door bewoners als het minst belangrijk aangemerkt worden zijn: 'samenleven verschillende culturen', 'betrokkenheid bij de buurt' en 'speelvoorzieningen'.

Tabel 6.1
Top 3 meest belangrijke thema's van leefbaarheid

thema	rangorde								top 3 in percentage respondenten							
	2012	2010	2008	2006	2005	2004	2002	2001	2012	2010	2008	2006	2005	2004	2002	2001
woonomgeving	1	1	1	1	1	1	1	1	49	51	49	47	47	47	48	49
veiligheidsgevoel	2	2	2	2	2	2	2	2	47	42	38	39	42	40	41	37
woningvoorraad	3	3	3	5	3	3	3	3	30	35	33	26	32	33	30	32
overlast personen	4	4	6	6	5	6	6	6	28	29	25	26	27	25	25	25
verkeersoverlast	5	6	4	4	4	4	4	4	23	21	27	26	27	28	28	32
criminaliteit	6	5	5	7	6	5	5	7	22	24	25	25	26	25	28	24
overlast door vuil/stank	7	7	7	3	7	7	7	5	21	21	23	27	22	24	24	27
het groen	8	8	8	8	8	8	8	9	18	17	22	20	20	20	22	6
openbare voorzieningen	9	9	10	10	9	9	10	12	17	15	10	10	15	11	11	3
de speelvoorzieningen	10	10	9	9	10	10	9	11	10	11	12	10	10	10	12	3
betrokkenheid bij de buurt	11	11	12	11	12	12	12	10	10	10	7	8	7	8	6	5
samenleven div. culturen	12	12	13	13	13	13	14	13	3	3	6	5	4	5	3	2

6.2 Rayon Noord

Centrum-1

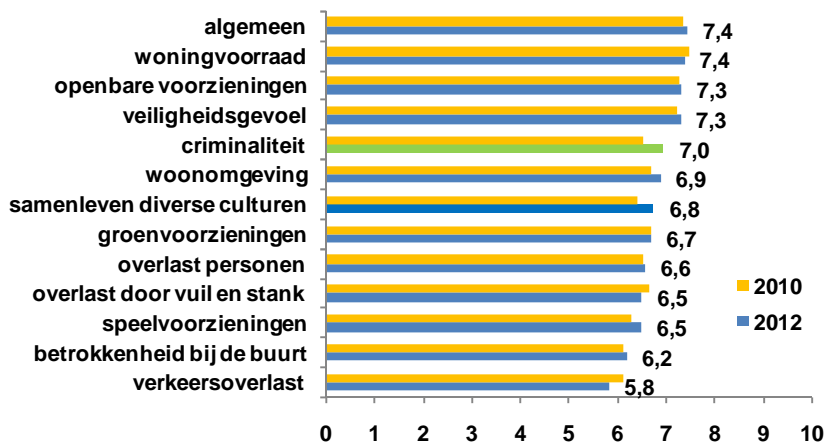
Kenmerken: de lemonbuurt Centrum-1 (incl. Vierambachten) wordt vooral gekenmerkt door het hoge aandeel 65-plussers en de geringe aandelen eenoudergezinnen en inwoners van niet-westerse afkomst.

De bewoners van deze lemonbuurt zijn in zijn algemeenheid meer tevreden over de woon- en leefomgeving dan gemiddeld in Spijkenisse. De kwaliteit van de woningen en de woonomgeving scoren in Centrum-1 ook hoger dan gemiddeld. De bewoners voelen zich ook relatief vaak betrokken bij de de buurt. Het verkeer en de betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt scoren van alle aspecten het laagst. Dit laatste aspect, betrokkenheid buurtbewoners, wordt overigens hoger ingeschat dan stedelijk het geval is.

De bewoners hebben in 2012 in vergelijking met het vorige onderzoek minder overlast van criminaliteit. Een mogelijke verklaring is de positieve ontwikkeling van de indicator vermogensdelicten.

Figuur 6.1

Centrum-1: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Centrum-2

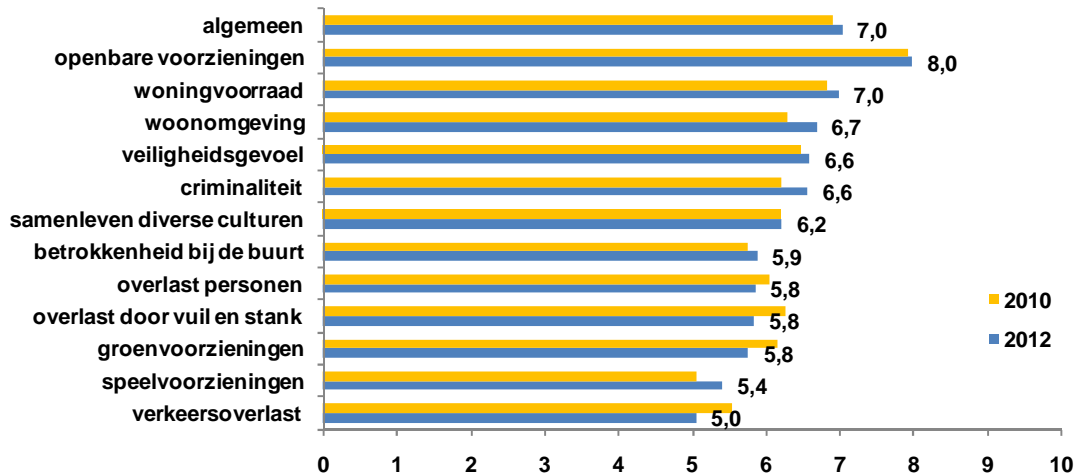
Kenmerken: ook deze buurt heeft naar verhouding een hoog aandeel 65-plussers, de gemiddelde huishoudensgrootte en het aandeel koopwoningen is kleiner dan gemiddeld in Spijkenisse.

De bewoners zijn in het algemeen tevreden over de eigen buurt. In vergelijking met het onderzoek in 2010 is het percentage dat zich betrokken voelt bij de eigen buurt toegenomen. De bewoners zijn het meest tevreden over het aanbod en kwaliteit van de winkels en andere openbare voorzieningen in de buurt. Over de speelvoorzieningen en het verkeer is men het minst tevreden. In vergelijking met gemiddeld in Spijkenisse is men hier, naast speelvoorzieningen en het verkeer, meer ontevreden over groenvoorzieningen en overlast door andere mensen.

Verder geven de bewoners van Centrum-2 relatief vaak aan dat ze overlast hebben van groepen jongeren, dronken mensen op straat, beschadiging/vernietiging vanaf auto's en geluidsoverlast door verkeer. Dit zijn allemaal aspecten die in uitgaansgebieden vaker voorkomen. Hierdoor scoort deze buurt op de schaalesscore 'dreiging' en het percentage dat zich onveilig voelt dan ook relatief hoog. Tot slot blijkt uit de analyse dat relatief veel bewoners ontevreden zijn over de voorzieningen voor jongeren, de speelmogelijkheden voor kinderen en de hoeveelheid openbaar groen in de buurt.

Figuur 6.2

Centrum-2: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

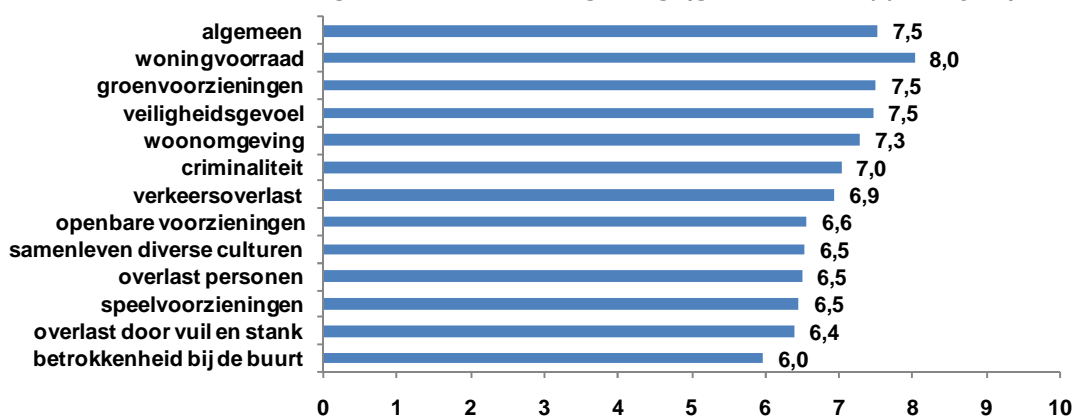
De Elementen

Kenmerken: in deze nieuwbouw met veel hoogbouwoningen wonen relatief veel 65-plussers en de gemiddelde huishoudensgrootte is lager dan gemiddeld in Spijkenisse. Het aandeel eenoudergezinnen en inwoners van niet-westerse komaf is hier het kleinst in vergelijking met de andere lemonbuurten.

De bewoners zijn in deze nieuwbouwwijk meer tevreden over de eigen de buurt dan gemiddeld in Spijkenisse. Dit zien we bij meerdere aspecten terug, zoals bij woningvoorraad, woonomgeving, groenvoorzieningen en het veiligheidsgevoel. De kwaliteit van de woningvoorraad krijgt in deze wijk de hoogste waardering van de bewoners. De betrokkenheid van buurtbewoners wordt in deze nieuwbouwwijk nog laag ingeschat. Hoewel het aspect overlast door vuil en stank hoger scoort dan gemiddeld in Spijkenisse, zien we dat relatief veel bewoners ontevreden is over de wijze waarop het afval wordt ingezameld. Dit jaar wordt over De Elementen voor het eerst afzonderlijk gerapporteerd, waardoor vergelijking met het vorige onderzoek nog niet mogelijk is.

Figuur 6.3

De Elementen: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Schiekamp

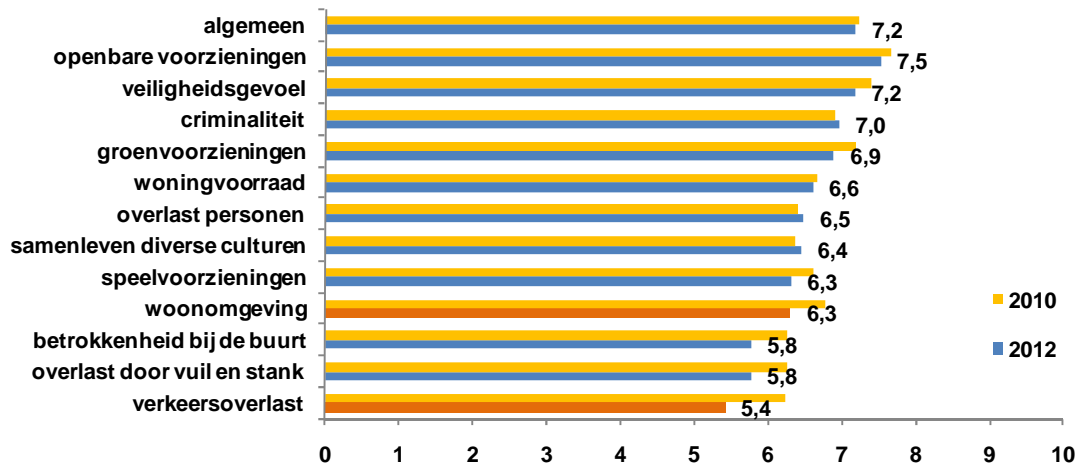
Kenmerken: in Schiekamp wonen relatief veel 65-plussers en de gemiddelde huishoudengrootte is in deze wijk gering.

De bewoners van de wijk Schiekamp vinden hun buurt in het algemeen prettig om in te wonen. Ze zijn vooral tevreden over de openbare voorzieningen, zoals scholen en winkels in de buurt en het veiligheidsgevoel is hier groter dan gemiddeld. Daarnaast scoren de groenvoorzieningen in Schiekamp hoger dan gemiddeld. In deze buurt heeft men naar

verhouding veel overlast van het verkeer en is men is relatief vaak ontevreden over de kwaliteit van de fietspaden.
De bewoners zijn in 2012 minder positief over de kwaliteit van de woonomgeving en het verkeer dan in 2010.

Figuur 6.4

Schiekamp: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Hoogwerf

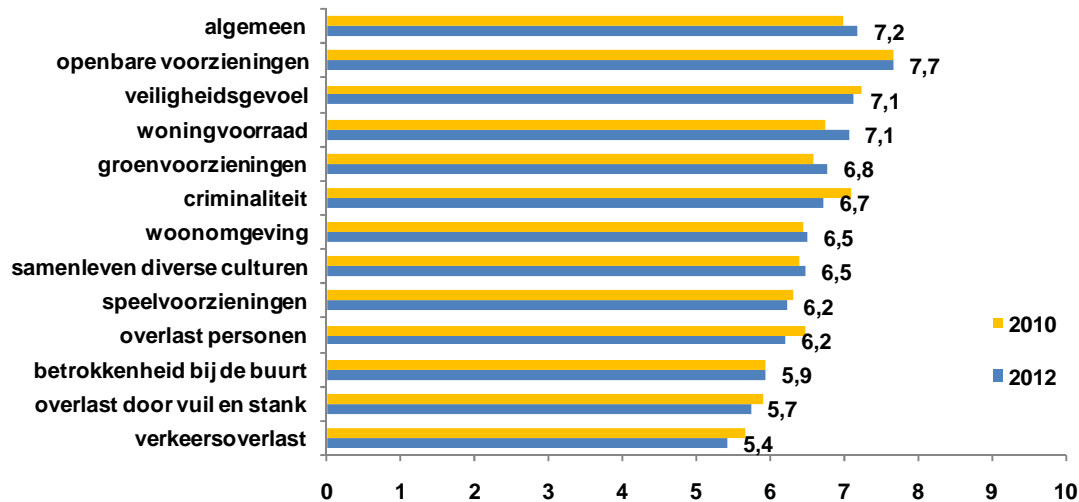
Kenmerken: in deze wijk wonen naar verhouding veel mensen van 65 jaar en ouder. Ook hier is de gemiddelde huishoudenomvang gering. Daarnaast komt het aandeel inwoners met een niet-westerse etniciteit boven het stedelijk gemiddelde uit.

De bewoners van Hoogwerf zijn in het algemeen tevreden over de buurt waarin men woont. De beoordeling van de buurt wijkt op de meeste aspecten nauwelijks af in vergelijking met de overige inwoners van Spijkenisse. De groenvoorzieningen en andere openbare voorzieningen worden vooral hoger gewaardeerd dan gemiddeld. Men heeft hier vaker overlast van vervuiling en van het verkeer. Een mogelijke verklaring voor de lage waardering van verkeersoverlast is dat men meer dan gemiddeld van mening is dat er vaak te hard wordt gereden.

De bewoners zijn in vergelijking met de andere lemen wijken en buurten zelf het meest positief over de ontwikkeling in het afgelopen jaar. Per saldo vindt men dat de buurt er op vooruit is gegaan (zie ook tabel 9 in bijlage 3).

Figuur 6.5

Hoogwerf: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

De Hoek

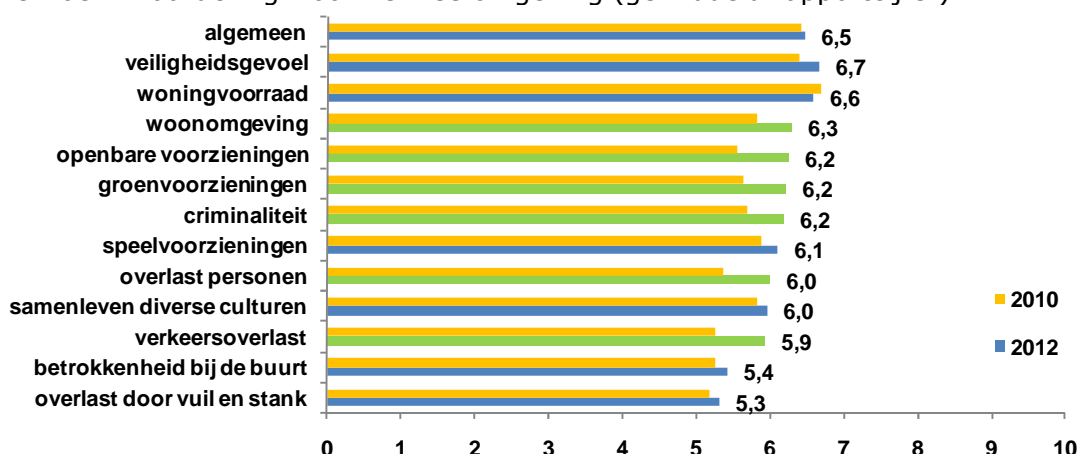
Kenmerken: deze wijk kenmerkt zich door een laag aandeel 65 plussers en een hoog aandeel eenoudergezinnen. Verder heeft deze wijk een hoog aandeel eenoudergezinnen en inwoners met een niet-westerse etniciteit en is het aandeel koopwoningen gering.

De bewoners waarderen hun buurt in het algemeen lager dan gemiddeld in Spijkenisse. Men geeft minder vaak aan dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. We zien dat de kwaliteit van de openbare voorzieningen, zoals winkels, scholen, ondanks een geleidelijke verbetering sinds 2006 nog onder het stedelijk gemiddelde wordt beoordeeld. Men is met name vaker ontevreden over de winkels voor de dagelijkse boodschappen en de voorzieningen voor ouderen. Verder scoren in vergelijking met Spijkenisse totaal de woningvoorraad en de betrokkenheid van buurtbewoners minder positief. Daarnaast ondervindt men in De Hoek meer overlast van vuil en stank. Als het om verloedering gaat dan zien we dat vanuit De Hoek vernielingen vaker worden genoemd.

In De Hoek zijn in vergelijking met 2010 op een aantal fronten positieve ontwikkelingen te zien. Het gaat dan, naast de eerder genoemde openbare voorzieningen, om de woonomgeving, groenvoorzieningen, criminaliteit, overlast van personen en verkeer. Deze ontwikkelingen zien we ook terug in de verminderde ervaren dreiging en verkeersoverlast (zie bijlage 3, tabellen 3 en 5).

Figuur 6.6

De Hoek: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

6.3 Rayon Oost

Gildenwijk

Kenmerken: in deze wijk wonen relatief weinig 65-plussers en veel mensen van niet-westerse afkomst. Het aandeel koopwoningen is hier gering en het percentage eenoudergezinnen hoog.

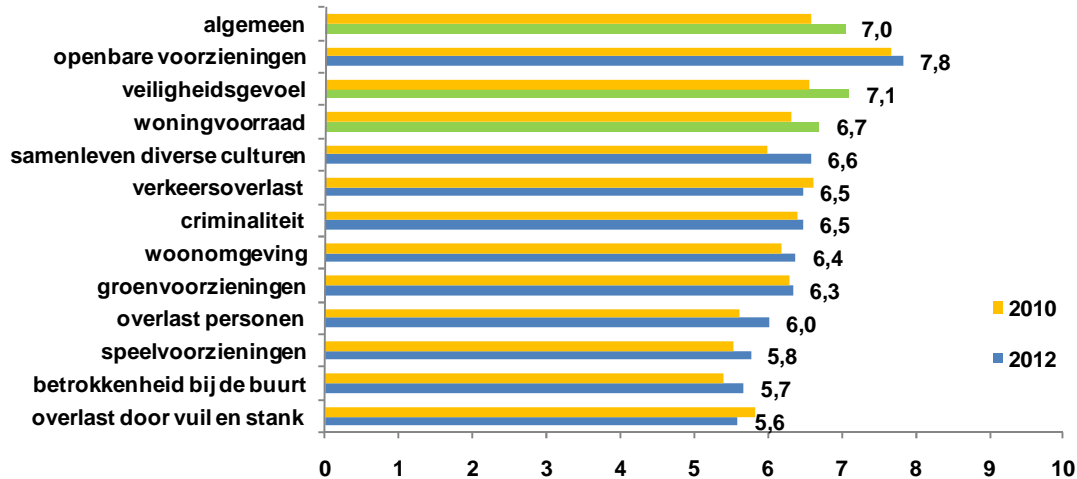
De bewoners van Gildenwijk zijn in het algemeen tevreden over hun wijk. Men is in Gildenwijk het meest tevreden over de openbare voorzieningen in de buurt en het gevoel van veiligheid. Over de aspecten betrokkenheid bij de buurt, speelvoorzieningen, vuil en stank is men het minst positief. De bewoners van Gildenwijk voelen zich dan ook minder betrokken bij de buurt dan gemiddeld in Spijkenisse. In vergelijking met Spijkenisse zijn bewoners uit Gildenwijk positiever over de openbare voorzieningen in de buurt en ervaart men minder overlast van het verkeer. Dit zien we ook terug in de score verkeersoverlast: deze is in Gildenwijk laag in vergelijking met Spijkenisse als geheel. In de beleving van de bewoners komen parkeer- en geluidsoverlast en het te hard rijden ook relatief minder vaak voor.

Er zijn in Gildenwijk enkele positieve ontwikkelingen te zien sinds het vorige onderzoek.

Zo is in vergelijking met het vorige onderzoek de algemene tevredenheid toegenomen en zien we sinds 2008 een geleidelijke toename van het veiligheidsgevoel. Daarnaast is men meer tevreden over de woningvoorraad.

Figuur 6.7

Gildenwijk: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Groenewoud-hoog

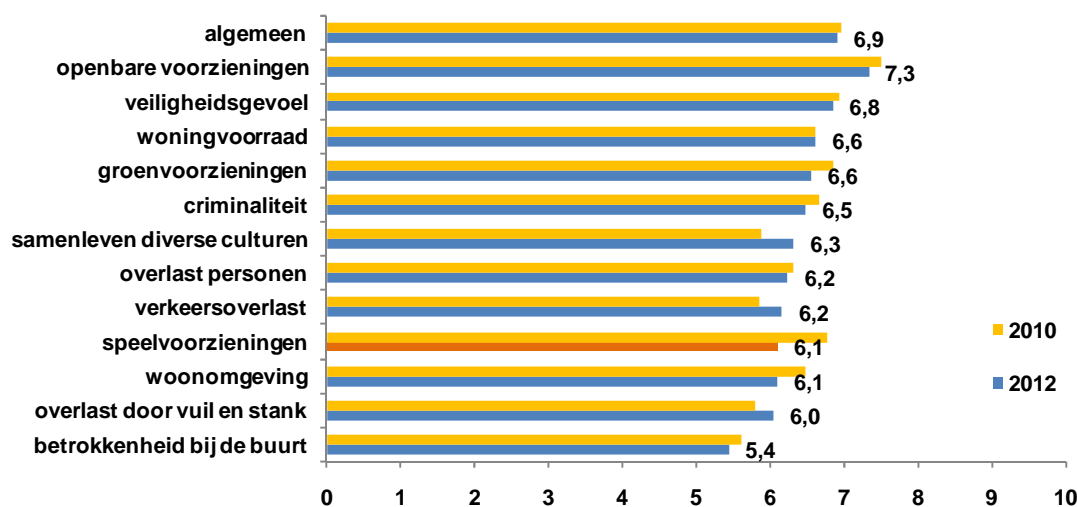
Kenmerken: In Groenewoud-hoog is het aandeel 65-plussers hoog, de omvang van de huishoudens is gemiddeld laag, evenals het percentage koopwoningen. Daarnaast woont men in Spijkenisse in Groenewoud-hoog gemiddeld korter op hetzelfde adres dan gemiddeld in Spijkenisse.

De bewoners van Groenewoud-hoog zijn tevreden over de eigen buurt in zijn algemeenheid. Het meest tevreden is men over de openbare voorzieningen. De betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt scoort hier het laagst. In vergelijking met Spijkenisse ondervinden bewoners van Groenewoud-hoog minder vaak overlast van het verkeer. Wellicht komt dit doordat bewoners minder vaak aangeven dat parkeeroverlast in de buurt voorkomt.

Eén aspect, de speelvoorzieningen, heeft zich de afgelopen twee jaar, negatief ontwikkelt.

Figuur6.8

Groenewoud-hoog: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Groenewoud-laag

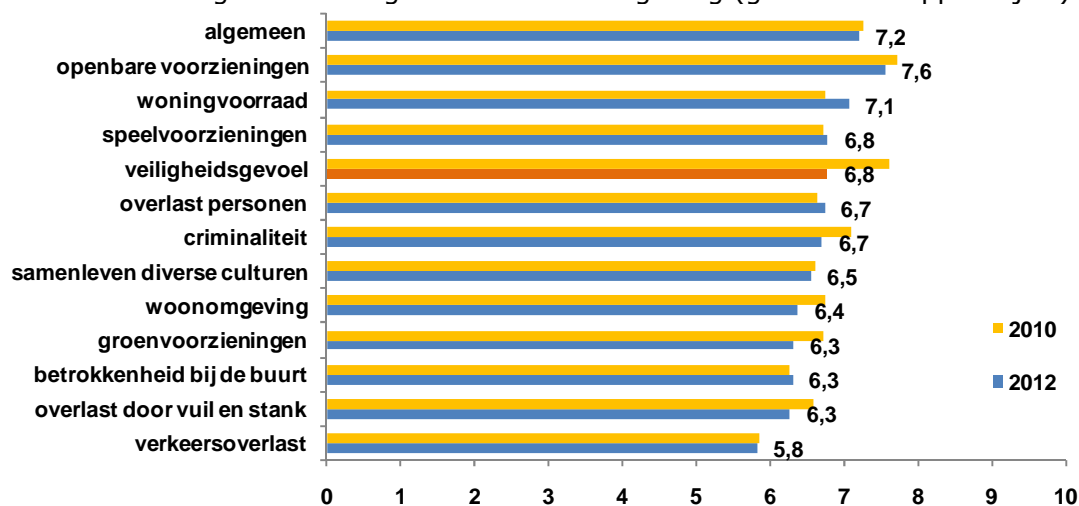
Het beeld van Groenewoud-laag komt grotendeels overeen met Spijkenisse in totaliteit. Wel zijn in deze buurt relatief veel koopwoningen. De gemiddelde woontijd is hier het hoogst van alle leeuwenbuurten.

Groenewoud-laag wordt positief beoordeeld door de bewoners. De sociale cohesie is in deze wijk groter dan gemiddeld en de eigen betrokkenheid is relatief hoog. Verder is men hier meer dan gemiddeld tevreden over de aspecten: openbare voorzieningen, de speelvoorzieningen, overlast van personen en de betrokkenheid van buurtbewoners. Het verkeer scoort in deze buurt het minst goed. Men is met name meer ontevreden over de parkeergelegenheid en de verkeersveiligheid in de buurt. In vergelijking met Spijkenisse totaal is men in deze buurt meer ontevreden over het onderhoud van de straten en het openbaar groen en de hoeveelheid prullenbakken.

In Groenewoud-laag is de tevredenheid ten opzichte van het vorige onderzoek over het veiligheidsgevoel significant afgenomen. Er is ook een toename van het percentage dat zich in de buurt onveilig voelt te zien. De in tabel 2 (bijlage 3) zichtbare toename van de score sociale overlast is niet-significant. Verder worden vanaf 2008 de speelvoorzieningen geleidelijk positiever beoordeeld en de groenvoorzieningen, het verkeer en het samenleven tussen diverse culturen geleidelijk minder positief.

Figuur 6.9

Groenewoud-laag: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

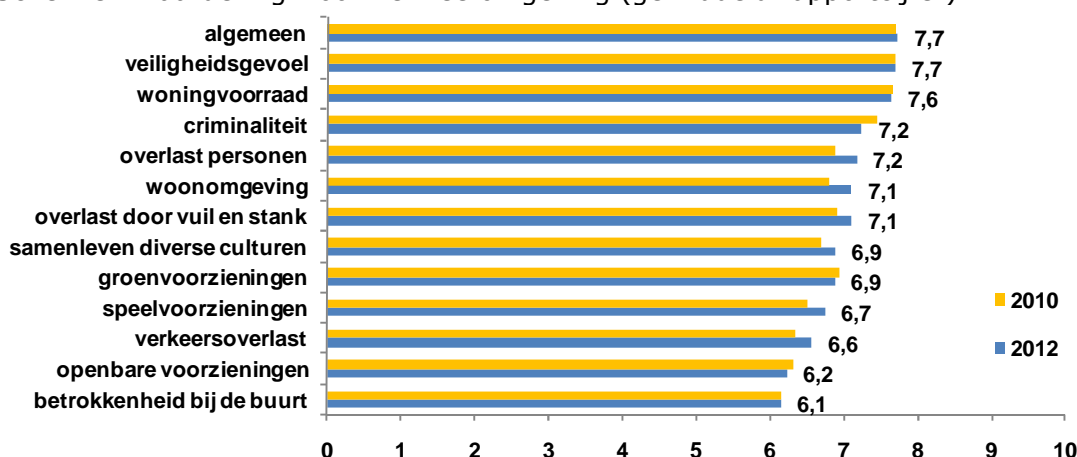
Schenkel

Kenmerken: de opbouw van deze wijk wijkt niet veel af van het gemiddelde. In deze wijk wonen minder 0-11 jarige kinderen en meer 65-plussers dan gemiddeld. Het aandeel inwoners met een niet-westerse etniciteit is naar verhouding gering. De gemiddelde woontijd op hetzelfde adres ligt boven het stedelijk gemiddelde.

De wijk Schenkel wordt door haar bewoners meer dan gemiddeld positief beoordeeld. Dit is ook terug te zien bij de beoordeling van de verschillende aspecten die, met uitzondering van openbare voorzieningen, allemaal beter beoordeeld worden dan stedelijk. In Schenkel is de sociale cohesie ook relatief hoog. De betrokkenheid van buurtbewoners en openbare voorzieningen scoren hier het laagst. In deze wijk zijn ook relatief veel bewoners ontevreden over de winkels voor de dagelijkse boodschappen. Verder is het percentage dat zich onveilig voelt na de toename die we de vorige keer (tussen 2008-2010) zagen nu weer afgenomen en komt onder het gemiddelde van Spijkenisse uit (zie bijlage 3, tabel 6).

Figuur 6.10

Schenkel: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Waterland-Oost

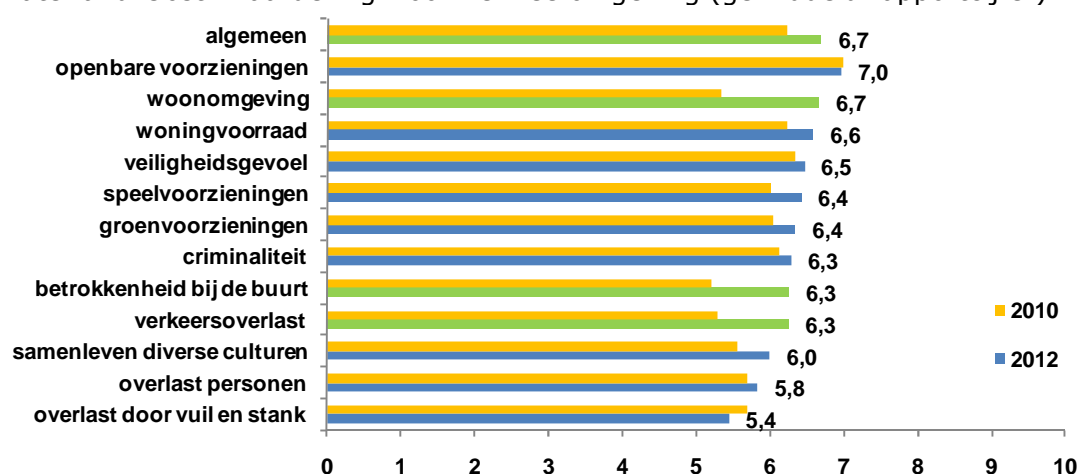
Kenmerken: in Waterland-Oost wonen relatief veel jongeren onder 12 jaar en weinig 65-plussers. Het aandeel mensen van niet-westerse afkomst is relatief hoog. Men woont hier gemiddeld een jaar langer op hetzelfde adres dan gemiddeld in Spijkenisse.

In Waterland-Oost zijn mede door de extra inzet in deze buurt, tal van positieve ontwikkelingen te zien. Hierdoor is de algemene waardering voor de buurt (nog wel lager dan gemiddeld in Spijkenisse) in vergelijking met twee jaar geleden toegenomen. Dit zien we ook terug in de scores voor de woonomgeving, de betrokkenheid van bewoners bij de buurt en het verkeer. Daarnaast is ook de sociale cohesie in de buurt toegenomen ten opzichte van het vorige onderzoek. De perceptie van de bewoners zelf van de buurtontwikkeling in het afgelopen jaar toont ook een positief beeld. Per saldo vindt men dat de buurt er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan (zie bijlage 3, tabel 9).

In Waterland-Oost scoort het thema openbare voorzieningen het hoogst, terwijl thema's als overlast van personen en vuil en stank hier het laagst scoren. Volgens de bewoners komen overlast door groepen jongeren en onveiligheidsgevoelens in de buurt vaker voor dan gemiddeld in Spijkenisse. Dit zien we ook terug bij de indicatoren sociale overlast en dreiging dat slechter is dan gemiddeld in Spijkenisse (zie bijlage 3, tabellen 2 en 3).

Figuur 6.11

Waterland-Oost: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

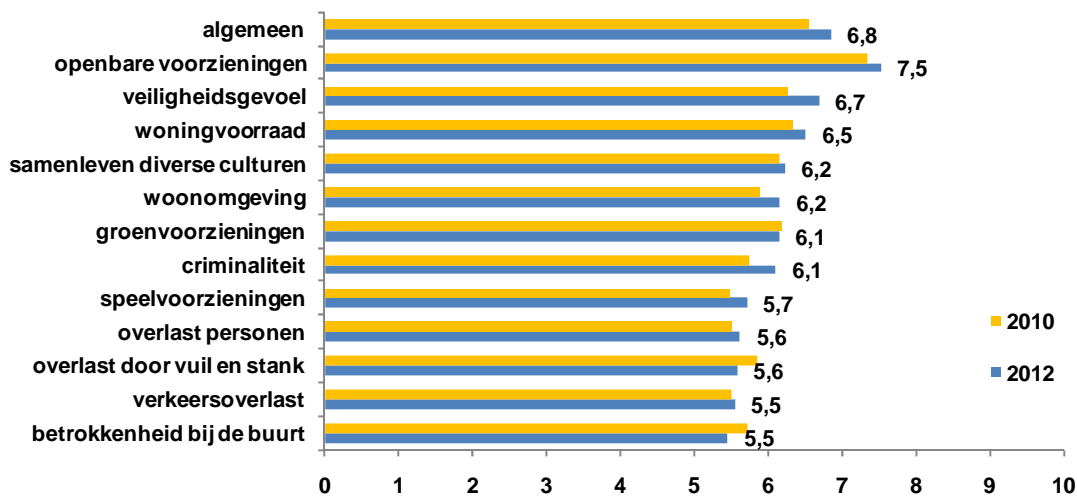
Waterland-Zuid

Kenmerkend voor Waterland-Zuid is het geringe aandeel 65-plussers en relatief weinig inwoners van niet-westerse komaf. Wel valt het hoge percentage koopwoningen hier op.

De bewoners beoordelen de buurt positief. De winkels en openbare voorzieningen in de buurt worden het meest positief beoordeeld. Thema's als betrokkenheid bij de buurt, verkeersoverlast, overlast door vuil en stank en van personen scoren het minst positief. In vergelijking met stedelijk scoren, met uitzondering van de openbare voorzieningen, alle thema's in deze buurt lager. Nadere analyse toont aan dat de bewoners vaker dan gemiddeld ontevreden zijn over de speelmogelijkheden voor kinderen en voorzieningen voor jongeren en parkeergelegenheid op straat. Verder noemen de bewoners vaker overlast van hondenpoep, vernielingen, groepen jongeren en jeugdcriminaliteit. De bewoners zien het afgelopen jaar per saldo een negatieve ontwikkeling in de buurt (zie bijlage 3, tabel 9).

Figuur 6.12

Waterland-Zuid: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Waterland-West

Kenmerken: de huishoudens zijn gemiddeld genomen groot in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. Ook woont men in Waterland-West gemiddeld langer op hetzelfde adres. In vergelijking met de andere lemonbuurten is het aandeel koopwoningen hier het hoogst.

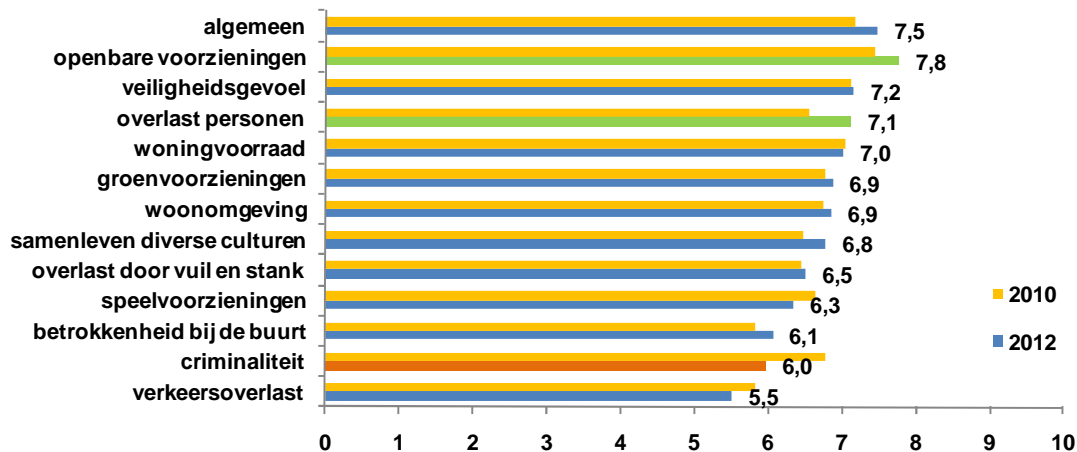
De meeste aspecten worden in Waterland-West hoger gewaardeerd dan in Spijkenisse gemiddeld. Van de drie buurten in de wijk Waterland wordt Waterland-West door de bewoners het meest positief gewaardeerd. Men is ook relatief vaak gehecht aan de buurt. De bewoners zijn het meest positief over de openbare voorzieningen in de buurt, terwijl de aspecten verkeer en criminaliteit het meest negatief worden beoordeeld. De geringe waardering voor verkeersoverlast wordt mogelijk verklaard door het relatief hoge percentage dat hinder ondervindt van geparkeerde auto's in de buurt.

In vergelijking met het vorige onderzoek scoort het thema criminaliteit nu slechter. Deze geringe - onder het stedelijk gemiddelde - score is wellicht het gevolg van het vermoeden van inwoners dat woninginbraken relatief vaak in de buurt voorkomen. Verder wordt het aanbod van openbare voorzieningen nu hoger gewaardeerd en is de overlast van personen verminderd. Wellicht is dit laatste het geval doordat bewoners minder vaak overlast van groepen jongeren hebben dan in 2010.

Figuur 6.13

Waterland-West: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Maaswijk-West

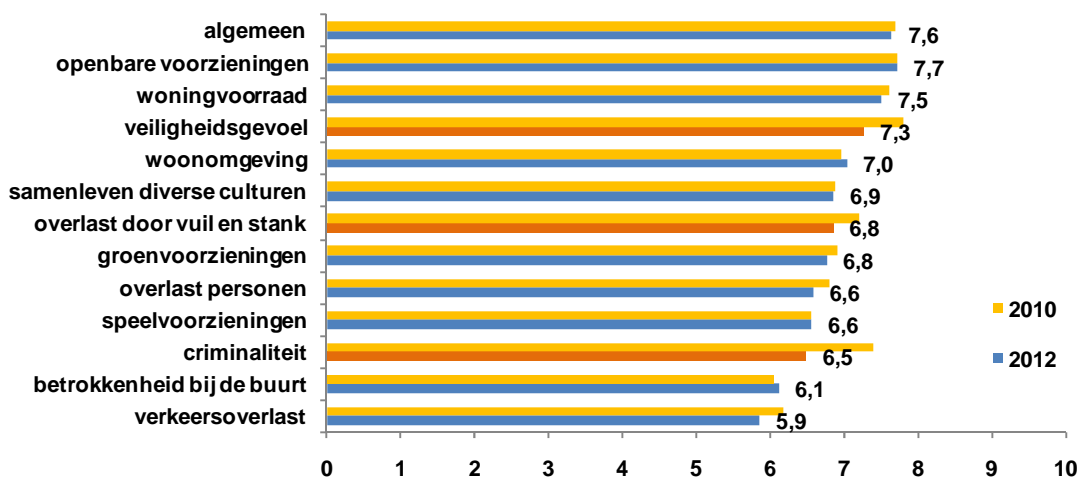
Kenmerken: de relatief grote omvang van de huishoudens en het hoge aandeel koopwoningen. Verder is in Maaswijk-West het aandeel niet-westers gering.

De bewoners van Maaswijk-West schetsen op alle fronten een positiever beeld dan gemiddeld van de wijk. De gehechtheid aan de buurt is hier ook relatief groot. Men is het meest positief over de openbare voorzieningen en de woningvoorraad. De thema's verkeersoverlast en betrokkenheid van de buurtbewoners met de buurt scoren het minst goed.

In vergelijking met 2010 worden de thema's veiligheid, criminaliteit en overlast door vuil en stank in 2012 minder positief beoordeeld. Uit de resultaten zijn geen concrete aanwijzingen gevonden voor deze afnemende scores.

Figuur 6.14

Maaswijk-West: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

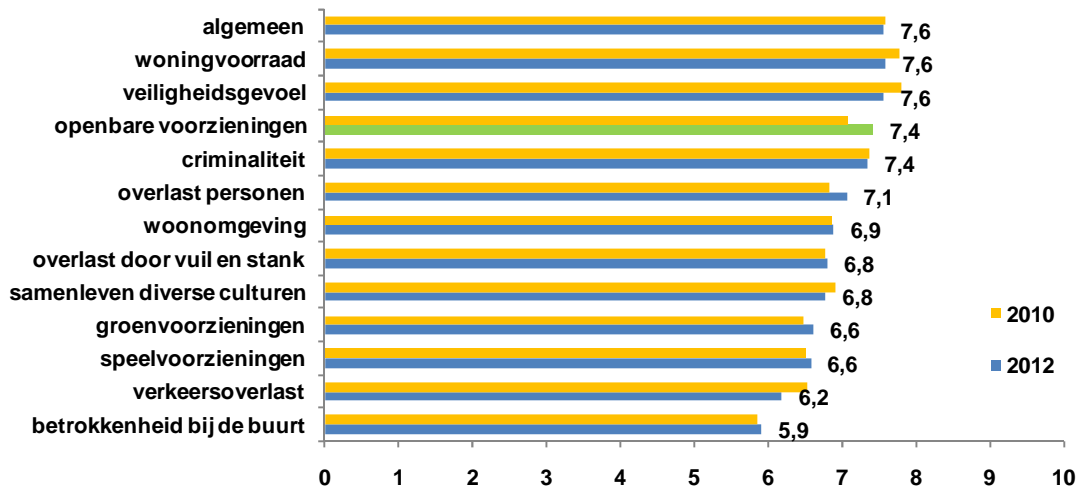
Maaswijk-Zuid

Kenmerken: in deze lemonbuurt wonen relatief veel 0-11 jarigen en een gering aandeel 65-plussers. De omvang van de huishoudens is van alle lemonbuurten hier het grootst. Verder is het aandeel koopwoningen hier hoog.

Ook in Maaswijk-Zuid is men meer dan gemiddeld positief over de onderzochte thema's. Vooral de woningvoorraad en het veiligheidsgevoel scoren hoog. De bewoners van Maaswijk-Zuid zijn het minst tevreden over de betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt en het verkeer. De openbare voorzieningen worden vanaf 2006 hoger gewaardeerd.

Figuur 6.15

Maaswijk-Zuid: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Hekelingen

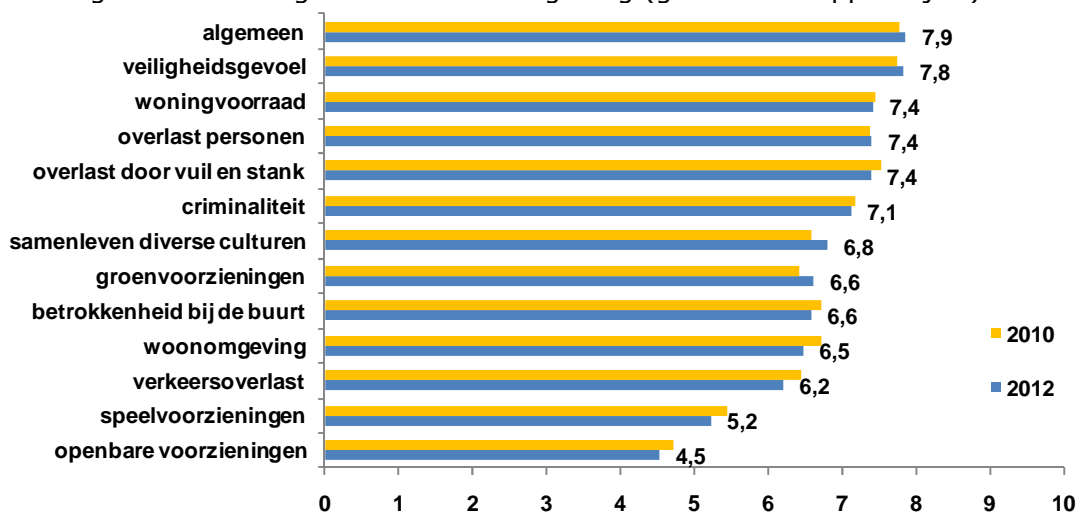
Kenmerken: Hekelingen valt op door geringe percentages 0-11 jarigen, eenoudergezinnen en inwoners met een niet-westerse etniciteit. Verder zijn het eigen woningbezit hoog en de gemiddelde woonduur lang.

De bewoners vinden het in het algemeen zeer prettig om in Hekelingen te wonen. De sociale cohesie is hier dan ook het hoogst van alle wijken en het merendeel van de bewoners voelt zich bij de buurt betrokken en zijn gehecht aan deze buurt (zie ook bijlage 3, tabel 8).

Hekelingen steekt bij het merendeel van de aspecten positief af ten opzichte van Spijkenisse in zijn totaliteit. Dit is echter niet het geval bij de speel- en openbare voorzieningen zoals winkels, scholen en openbaar vervoer. De waardering voor de winkels voor dagelijkse boodschappen, hoeveelheid speelplekken, de voorzieningen voor ouderen en jongeren, winkels, de kwaliteit van de fietspaden, het openbaar vervoer, de verkeersveiligheid, de straatverlichting en het basisonderwijs is in vergelijking met Spijkenisse totaal gering.

Figuur 6.16

Hekelingen: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

6.4 Rayon West

Sterrenkwartier-hoog

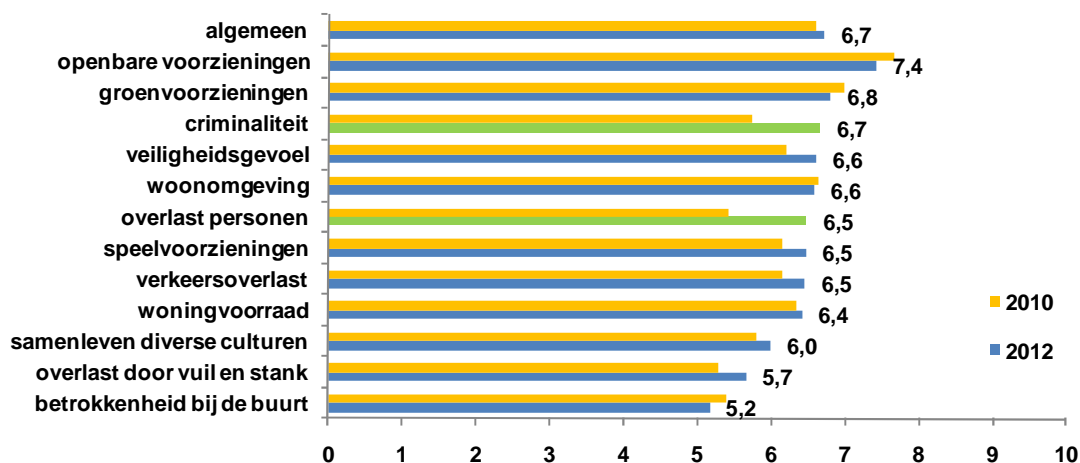
Kenmerkend voor Sterrenkwartier-hoog zijn de kleine gezinnen, een in verhouding hoog percentage inwoners met een niet-westerse etniciteit. Verder is het eigen woningbezit hier gering. Sterrenkwartier-hoog is een echte doorstroom buurt: men woont hier gemiddeld kort op hetzelfde adres.

De bewoners van Sterrenkwartier-hoog waarderen hun buurt in het algemeen lager dan gemiddeld in Spijkenisse. De bewoners geven ook relatief vaak aan dat buurtbewoners elkaar nauwelijks kennen en relatief weinig mensen zeggen dat het een gezellige buurt is met veel saamhorigheid. Men is het meest positief over de openbare voorzieningen in de buurt, terwijl de aspecten betrokkenheid bewoners bij de buurt, vervuiling en het samenleven van bewoners uit diverse culturen het minst gewaardeerd worden. De buurtbewoners geven verhoudingsgewijs vaak aan dat bekladding en rommel in de buurt vaak voorkomt.

In vergelijking met het vorige onderzoek zijn de overlast door het gedrag van anderen en criminaliteit verminderd. Dit jaar geeft men ook minder vaak aan dat jongerenoverlast, vaak voor komt. Verder melden de bewoners vaker dan gemiddeld dat fietsendiefstal vaak in de buurt voor komt.

Figuur 6.17

Sterrenkwartier-hoog: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Sterrenkwartier-laag

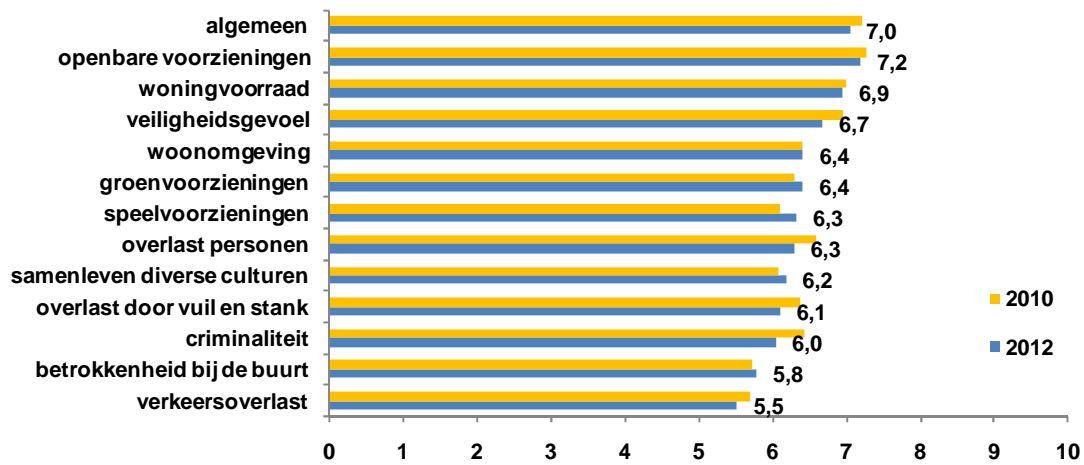
Kenmerken: Het aandeel 65-plussers ligt in deze lemonbuurt boven het stedelijk gemiddelde. De huishoudens zijn hier gemiddeld groter van omvang dan gemiddeld in Spijkenisse. Verder woont men hier naar verhouding lang op hetzelfde adres.

De bewoners in Sterrenkwartier-laag zijn in het algemeen tevreden over de leefbaarheid in de buurt. De meerderheid is dan ook gehecht aan deze buurt. Het beeld dat de bewoners van de eigen buurt hebben wijkt op de afzonderlijke aspecten nauwelijks af van Spijkenisse in totaliteit. In deze buurt is men het meest tevreden over de openbare voorzieningen. Als het gaat om het verkeer, de betrokkenheid van buurtbewoners en criminaliteit dan zien we dat deze aspecten in deze buurt het minst positief beoordeeld worden. De scores criminaliteit en verkeersoverlast liggen onder het gemiddelde in Spijkenisse. Het voorkomen van geluidsoverlast door het verkeer is een mogelijke verklaring voor de score verkeersoverlast. Verder voelt men zich in deze buurt meer dan gemiddeld onveilig.

Tot slot zien we dat de perceptie die buurtbewoners hebben van de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar in vergelijking met andere buurten vooral hier vaker negatief is.

Figuur 6.18

Sterrenkwartier-laag: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

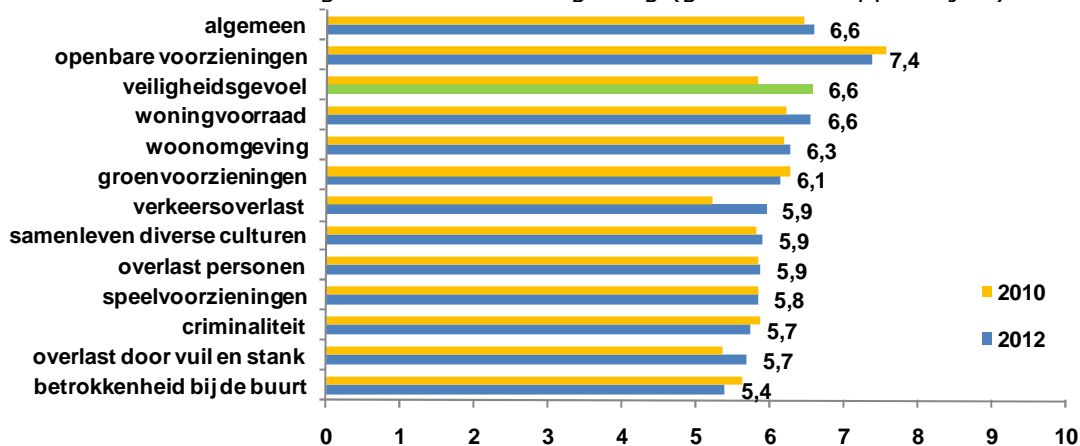
Akkers-Noord

Kenmerken: in deze buurt wonen relatief weinig 65-plussers. Verder is het aandeel eenoudergezinnen en niet-westerse etniciteit naar verhouding hoog. Bovendien is in Akkers-Noord het eigen woningbezit gering.

In Akkers-Noord wordt de buurt in het algemeen lager gewaardeerd dan gemiddeld in Spijkenisse. Zeven van de dertien aspecten over de woon- en leefomgeving scoren lager dan zes. Het aandeel dat zich thuis voelt bij de mensen in de buurt ligt in Akkers-Noord onder het stedelijk gemiddelde. In deze buurt worden net als in de meeste andere lemonbuurten de openbare voorzieningen het meest positief gewaardeerd, terwijl de aspecten betrokkenheid, vervuiling en criminaliteit hier het minst goed scoren. In vergelijking met het vorige onderzoek is het veiligheidsgevoel toegenomen. Verder zien we dat de score verloedering dit jaar positiever uitvalt dan twee jaar geleden (zie ook bijlage 3, tabel 1).

Figuur 6.19

Akkers-Noord: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

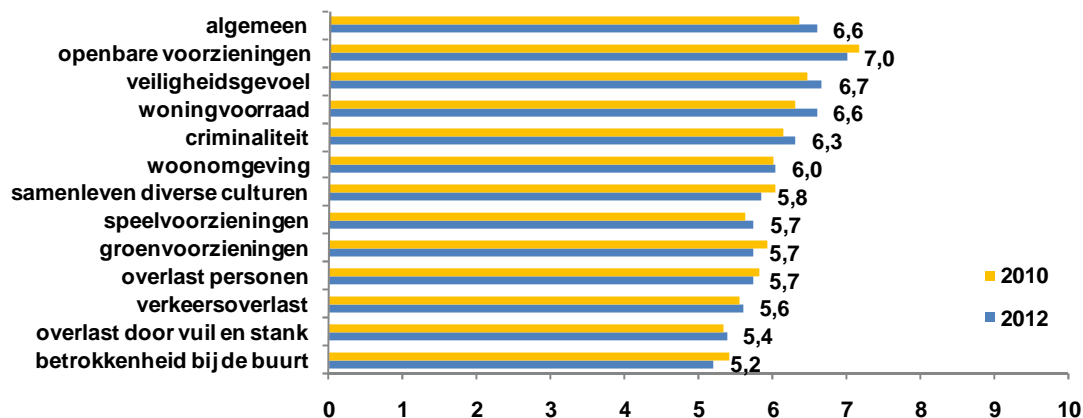
Akkers-Zuid

Kenmerkend voor Akkers-Zuid is het geringe aandeel 0-11 jarigen. Daarnaast is het aandeel eenoudergezinnen en niet-westerse etniciteit hoger dan gemiddeld in Spijkenisse.

Alle aspecten van de woon- en leefomgeving worden in Akkers-Zuid lager dan gemiddeld gewaardeerd. Ook hier scoren zeven van de dertien aspecten lager dan een zes. De bewoners van Akkers-Zuid zijn het meest positief over de openbare voorzieningen in de buurt. In deze buurt valt vooral de lage score voor betrokkenheid bij de buurt, vervuiling en verkeersoverlast op. De buurtbewoners melden met name vaker rommel en vernielingen waardoor de score verloedering relatief negatief uitvalt in vergelijking met Spijkenisse totaal. Daarnaast blijkt de bewoners vaker ontevreden zijn over de wijze waarop het afval wordt opgehaald en het onderhoud van het openbaar groen. Verder zien we dat het veiligheidsgevoel vanaf 2008 geleidelijk toeneemt (zie bijlage 5, tabel 20).

Figuur 6.20

Akkers-Zuid: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Akkers-Centrum

Kenmerken: Akkers-Centrum vertoont de grootste verschillen met het stedelijk gemiddelde. Zo wonen hier relatief weinig kinderen onder 18 jaar, terwijl het percentage 65-plussers hier juist hoger dan gemiddeld is. Verder is de gemiddelde huishoudenomvang hier gering. Het eigen woningbezit is hier gering en men woont korter dan gemiddeld op hetzelfde adres. De sociale samenhang is in deze buurt het kleinst in vergelijking met andere leuonbuurten en de betrokkenheid bij de buurt en gehechtheid onder gemiddeld.

De bewoners van Akkers-Centrum beoordelen de eigen buurt, evenals de bewoners van Vriesland, het minst positief. Acht aspecten van de woon- en leefomgeving scoren onder de zes. Wel zijn de bewoners, mede door het winkelcentrum in het hart van deze buurt, van alle buurten in Spijkenisse in deze buurt het meest tevreden over de openbare voorzieningen. Van de verschillende aspecten worden de aspecten vervuiling, overlast van personen en betrokkenheid buurtbewoners het minst positief beoordeeld.

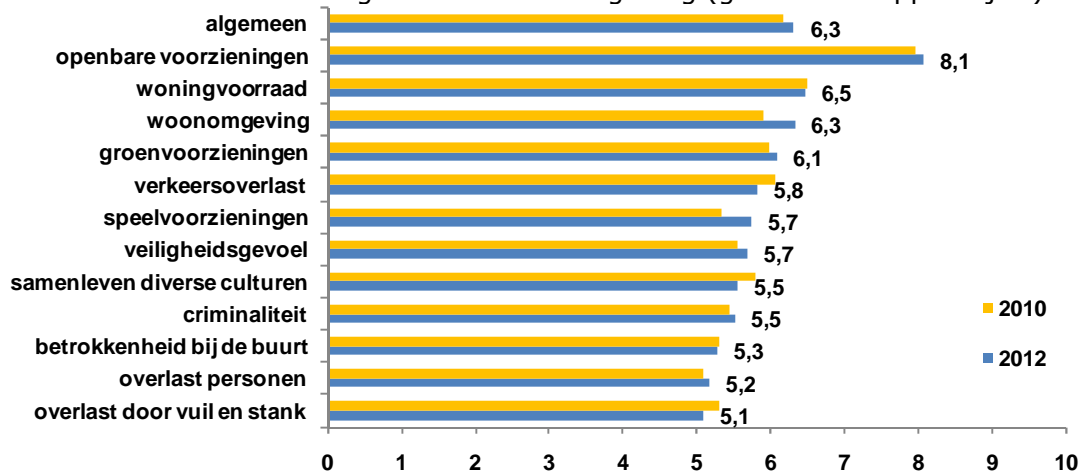
Volgens de bewoners komen enkele vervelende voorvallen vaker voor dan gemiddeld in Spijkenisse, zoals: overlast groepen jongeren, jeugdcriminaliteit, drugsoverlast, gewelddelicten, nafluiten vrouwen, mensen op straat lastig vallen, dronkenschap, beschadiging/vernieling/diefstal vanaf auto's en fietsendiefstal. Wellicht dat door deze voorvallen enkele indicatoren (sociale overlast, dreiging en vermogensdelicten) relatief negatief scoren (zie bijlage 3, tabellen 2,3 en 4). Tot slot vinden relatief veel bewoners dat agressief verkeersgedrag hier vaak voorkomt.

Hoewel de score verloedering sinds het vorige onderzoek is verbeterd wordt in deze buurt nog wel vaker rommel en bekladding dan gemiddeld waargenomen. Als we wat verder terugkijken in de tijd dan lijken de aspecten: groen- en speelvoorzieningen,

overlast personen, criminaliteit, onveiligheidsgevoel en verkeersoverlast zich vanaf 2008 positief te ontwikkelen (zie bijlage 4, tabel 21).

Figuur 6.21

Akkers-Centrum: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Vriesland

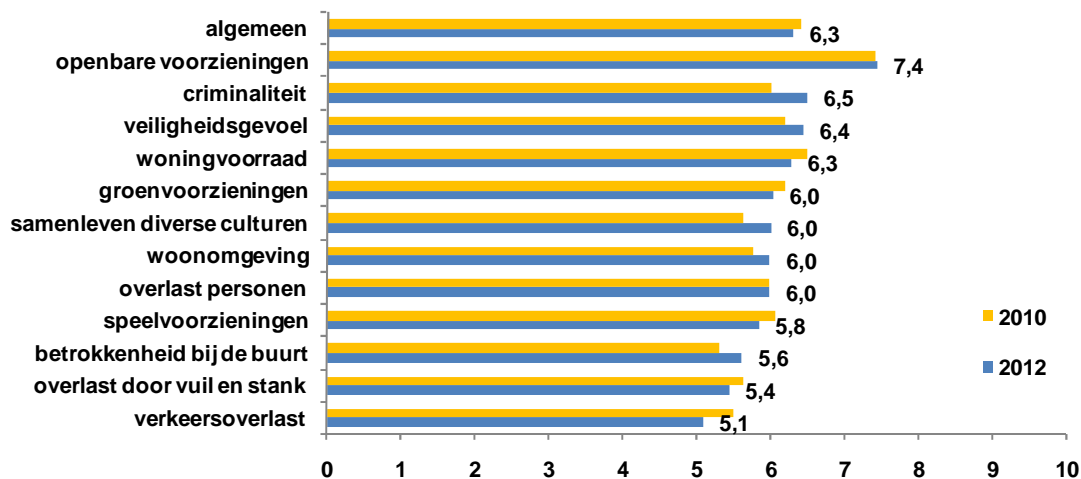
Kenmerken: deze buurt wijkt op enkele punten af van het gemiddelde in Spijkenisse. Hier wonen naar verhouding veel 0-11 jarige kinderen en 18-24 jarige jongeren, maar weinig 65-plussers. Verder is het relatief hoge percentage eenoudergezinnen en een meer dan gemiddeld aandeel inwoners van niet-westerse afkomst kenmerkend voor deze buurt.

Net als in Akkers-Centrum wordt de woon- en leefomgeving in Vriesland het laagst beoordeeld. De waardering van de meeste aspecten blijft achter bij die van Spijkenisse in totaliteit, in tegenstelling tot de openbare voorzieningen: deze scores positiever dan gemiddeld in Spijkenisse. De waardering voor de aspecten verkeer, vervuiling, betrokkenheid buurtbewoners en speelvoorzieningen blijven in Vriesland het meest achter. In vergelijking met Spijkenisse totaal zijn de bewoners vaker ontevreden over de verkeersveiligheid en geven vaker dan gemiddeld aan dat te hard rijden, geluidsoverlast door verkeer en agressief verkeersgedrag vaak in de buurt voorkomen. Daarnaast is men minder tevreden over het onderhoud en de hoeveelheid openbaar groen.

De waardering voor het aspect vervuiling neemt sinds 2008 af. De scores van de indicatoren dreiging, vermogensdelicten en verkeersoverlast hebben zich ten opzichte van twee jaar geleden positief ontwikkeld, maar blijven nog onder het gemiddelde van Spijkenisse totaal liggen. In deze wijk valt het hoge percentage dat de buurt negatief beoordeeld op (zie bijlage 3, tabel 9).

Figuur 6.22

Vriesland: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

Vogelenzang

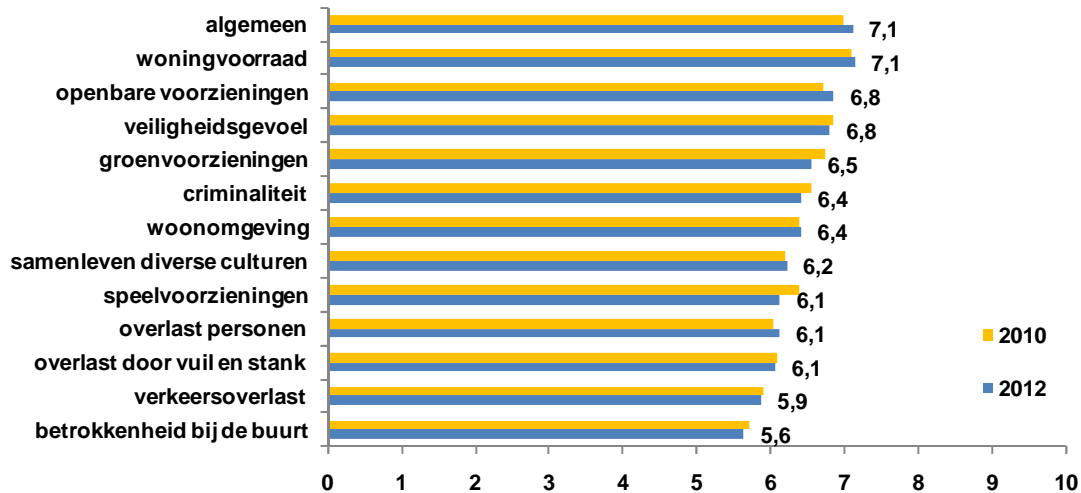
Het beeld van de wijk Vogelenzang komt ongeveer overeen met het stedelijk gemiddelde. Het aandeel 0-11 jarigen en niet-westers is lager en de gemiddelde woonduur is langer dan gemiddeld in Spijkenisse.

De bewoners zijn in het algemeen positief over het wonen in Vogelenzang. De beoordeling van de verschillende leefbaarheidsaspecten van de wijk komen ook ongeveer overeen met die van Spijkenisse in totaliteit. De woningvoorraad scoort in Vogelenzang het hoogst. Verder is men het minst tevreden over de betrokkenheid bij de buurt en verkeersoverlast.

De indicator vermogensdelicten heeft zich sinds 2008 positief ontwikkeld.

Figuur 6.23

Vogelenzang: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

7 Conclusies

7.1 Inleiding

Op basis van de beschreven resultaten worden in dit hoofdstuk in het kort enkele conclusies getrokken.

7.2 Conclusies

1. De inwoners zijn tevreden over het wonen in Spijkenisse. Spijkenisse ontwikkelt zich positief. Zo is men nu positiever over de eigen buurt in zijn algemeenheid dan twee jaar geleden. Ook zijn bewoners nu meer tevreden over de voorzieningen in Spijkenisse, zoals voorzieningen voor jongeren en ouderen.
2. De bewoners voelen zich gemiddeld genomen veilig in Spijkenisse. Het veiligheidsgevoel dat niet is veranderd ten opzichte van het vorige onderzoek wijkt niet af in vergelijking met de regio Rotterdam-Rijnmond. De overlast van het verkeer (met name de parkeergelegenheid en te hard rijden) blijft in enkele buurten nog steeds een punt van aandacht.
3. De samenhang tussen bewoners (sociale cohesie) is onveranderd en ligt in Spijkenisse nog onder het gemiddelde van de regio Rotterdam-Rijnmond. Toch voelt het merendeel van de bewoners zich gehecht aan de eigen buurt. Het gevoel van betrokkenheid blijft hier bij achter.
4. De belangrijkste aspecten voor de inwoners van Spijkenisse bij een mogelijke gemeentelijke herindeling zijn dat het buitengebied dat moet blijven zoals het is, de dienstverlening moet op het huidige niveau blijven en de dorpen moeten het dorpse karakter behouden.
5. Er zijn verschillen tussen de lemonbuurten en de beleving van de woon- en leefomgeving. Buurten die door de bewoners in het algemeen beter beoordeeld worden zijn Maaswijk, Schenkel en Hekelingen, terwijl de bewoners in de Akkers, Vriesland en De Hoek in het algemeen minder positief over hun buurt zijn.

Bijlage 1 Achtergrondkenmerken respondenten

Tabel 1

Achtergrondkenmerken respondenten, na weging op leeftijd en geslacht.

kenmerk	aantal	percentage
geslacht		
man	1152	48
vrouw	1200	50
onbekend	28	1
leeftijd		
18-24 jaar	163	7
25-34 jaar	324	14
35-44 jaar	337	14
45-54 jaar	489	21
55-64 jaar	531	22
65-74 jaar	330	14
75 jaar en ouder	181	8
onbekend	24	1
etniciteit		
Nederland	1920	81
westerse landen	178	8
niet-westerse landen	194	8
onbekend	87	4
samenstelling huishouden		
alleenwonend	378	16
woont als kind bij ouders	127	5
woont met kind(eren) zonder partner	74	3
paar met thuiswonende kind(eren)	766	32
paar zonder thuiswonende kind(eren)	982	41
anders	20	1
onbekend	32	1
hoogst voltooide opleiding		
laag	867	36
midden	819	34
hoog	494	21
onbekend	199	8
netto maandinkomen huishouden		
minder dan €1.800 per maand	424	18
tussen €1.800 tot 3.100 per maand	804	34
tussen €3.100 en meer per maand	500	21
onbekend	652	27

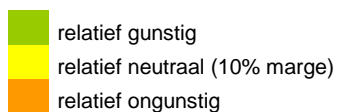
Bijlage 2 Maatschappelijke indicatoren

Lemonbuurten 2012

De scores op een aantal in voorgaande hoofdstukken behandelde maatschappelijke indicatoren zijn in onderstaand 'mozaïekoverzicht' samengevat. Het volgende overzicht geeft door middel van drie kleuren voor de afzonderlijke lemonbuurt aan of de indicatoren relatief gunstig, neutraal of ongunstig scoren. Referentiepunt daarbij is het gemiddelde van Spijkenisse als geheel. Indien een score minder dan 10 procent afwijkt van het gemiddelde dan is de typering 'neutraal' (geel), is de afwijking naar boven of beneden toe 10 procent of meer dan is de typering 'gunstig' (groen) of 'ongunstig' (oranje).

Bij het interpreteren van de uitkomsten in het mozaïekoverzicht is het van belang om te beseffen dat het gaat om relatieve scores, namelijk de afwijking ten opzichte van het gemiddelde van Spijkenisse.

Maatschappelijke indicatoren Lemonbuurten 2012

Centrum-1
 Centrum-2
 De Elementen
 Schiekamp
 Hoogwerf
 De Hoek
 Gildenwijk
 Groenewoud-Hoog
 Groenewoud-Laag
 Schenkel
 Waterland-Oost
 Waterland-Zuid
 Waterland-West
 Maaswijk-West
 Maaswijk-Zuid
 Hekelingen
 Sterrenkwartier-Hoog
 Sterrenkwartier-Laag
 Akkers-Noord
 Akkers-Zuid
 Akkers-Centrum
 Vriesland
 Vogelenzang

leefbaarheid

totaal oordeel
 cijfer groen
 cijfer vervuiling
 tevredenheid winkels/voorzieningen
 gehechtheid aan de buurt
 perceptie sociale cohesie
 perceptie verloedering

openbare orde en veiligheid

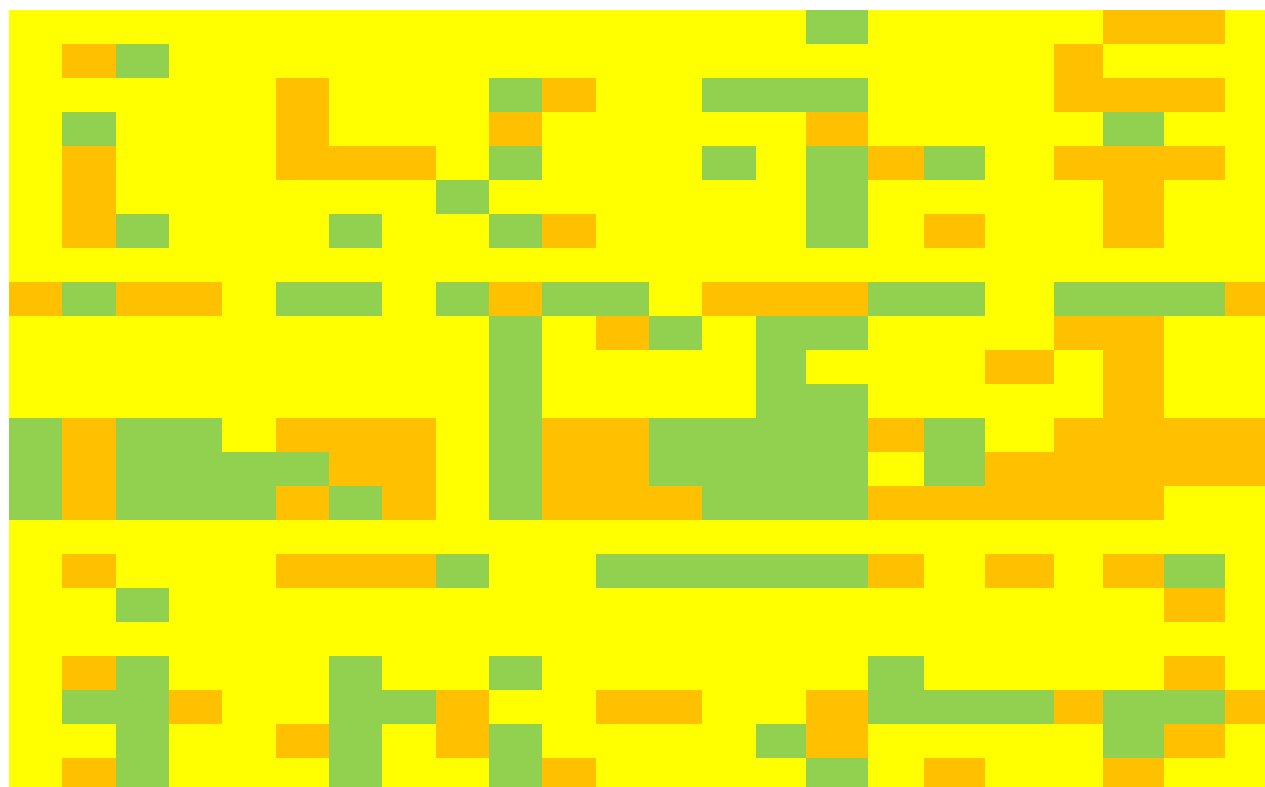
onveiligheidsgevoelens
 cijfer overlast
 cijfer criminaliteit
 cijfer veiligheidsgevoel
 perceptie sociale overlast
 perceptie dreiging
 perceptie vermogensdelicten

wonen

aandeel koopwoningen
 kwaliteit woningen

verkeer

cijfer verkeersoverlast
 tevreden parkeergelegenheid
 tevreden verkeersveiligheid
 perceptie verkeersoverlast

Bijlage 3 Tabellen naar Iemonwijk en -buurt

Tabel 1

Schaalscore verloedering en verbijzonderd op vier onderdelen (in procenten).

	score verloedering *)		honden- poep	rommel	vernietigingen	bekladding
	2010	2012				
rayon Noord:	% komt vaak voor					
Centrum 1	3,8	3,2	32%	21%	9%	2%
Centrum 2	4,9	4,4	31%	36%	8%	12%
De Elementen		3,0	47%	12%	4%	1%
Schiekamp	4,9	3,9	34%	34%	12%	4%
Hoogwerf	4,9	4,6	44%	28%	14%	5%
De Hoek	6,1	5,0	49%	33%	29%	2%
rayon Oost:						
Gildewijk	4,3	4,7	41%	38%	1%	9%
Groenewoud-hoog	5,8	5,2	45%	42%	12%	17%
Groenewoud-laag	3,9	3,9	34%	32%	7%	4%
Schenkel	4,5	3,6	31%	14%	9%	4%
Waterland-Oost	5,4	4,6	49%	26%	9%	5%
Waterland-Zuid	5,5	5,3	53%	32%	20%	12%
Waterland-West	4,8	4,1	40%	21%	9%	1%
Maaswijk-West	4,1	3,9	36%	17%	7%	8%
Maaswijk-Zuid	4,1	3,5	32%	11%	8%	1%
Hekelingen	3,7	2,6	20%	6%	11%	4%
rayon West:						
Sterrenkwartier-hoog	6,2	4,8	30%	43%	10%	15%
Sterrenkwartier-laag	4,5	4,1	37%	23%	8%	6%
Akkers-Noord	5,6	4,5	41%	26%	6%	10%
Akkers-Zuid	5,9	5,6	55%	46%	27%	9%
Akkers-Centrum	6,5	5,8	48%	49%	16%	18%
Vriesland	5,3	4,7	52%	28%	12%	7%
Vogelenzang	5,0	4,7	49%	25%	17%	10%
Spijkenisse	4,9	4,3	41%	27%	12%	7%

*) 1= weinig voorkomend, 10= vaak voorkomend

Tabel 2

Schaalscore sociale overlast en verbijzonderd op vier onderdelen (in procenten).

	score sociale overlast *)		dronken mensen op straat	mensen op straat lastigvallen	drugs- overlast	overlast groepen jongeren
	2010	2012				
rayon Noord:						% komt vaak voor
Centrum 1	2,0	1,7	4%	0%	3%	10%
Centrum 2	3,5	3,6	16%	2%	6%	25%
De Elementen		1,6	3%	3%	5%	13%
Schiekamp	1,8	1,7	6%	0%	3%	10%
Hoogwerf	1,9	1,9	8%	0%	1%	12%
De Hoek	2,7	2,3	9%	1%	6%	14%
rayon Oost:				0%		
Gildewijk	3,1	2,3	8%	0%	3%	13%
Groenewoud-hoog	2,8	2,9	14%	0%	8%	10%
Groenewoud-laag	1,6	2,2	5%	2%	2%	19%
Schenkel	1,4	1,1	1%	1%	1%	6%
Waterland-Oost	2,9	2,3	11%	3%	3%	23%
Waterland-Zuid	2,8	2,5	5%	0%	5%	20%
Waterland-West	2,1	1,6	4%	0%	2%	3%
Maaswijk-West	1,4	1,3	1%	0%	1%	9%
Maaswijk-Zuid	1,5	1,2	0%	0%	1%	1%
Hekelingen	1,1	,8	1%	0%	2%	5%
rayon West:						
Sterrenkwartier-hoog	3,8	2,3	6%	2%	8%	12%
Sterrenkwartier-laag	1,7	1,6	2%	1%	6%	12%
Akkers-Noord	2,6	2,0	4%	4%	5%	12%
Akkers-Zuid	2,2	2,6	4%	5%	12%	11%
Akkers-Centrum	5,4	4,5	14%	13%	21%	36%
Vriesland	3,4	2,5	7%	3%	15%	12%
Vogelenzang	2,2	2,4	3%	1%	10%	13%
Spijkenisse	2,2	2,1	6%	2%	6%	12%

*) 1= weinig voorkomend, 10= vaak voorkomend

Tabel 3

Schaalscore dreiging en verbijzonderd op acht onderdelen (in procenten).

	score dreiging *)		overlast jongeren	menselijke lastig vallen	drugs-overlast	bedreiging	gewelddelicten	straat-roof	na-fluiten	jeugd-criminaliteit
	2010	2012								
			2012							
rayon Noord:	% komt vaak voor									
Centrum 1	1,6	1,0	10%	0%	3%	1%	0%	0%	2%	
Centrum 2	2,3	2,9	25%	2%	6%	2%	7%	3%	4%	7%
De Elementen		1,0	13%	3%	5%	0%	0%	0%	0%	4%
Schiekamp	1,3	1,1	10%	0%	3%	0%	0%	1%	0%	2%
Hoogwerf	1,4	1,2	12%	0%	1%	1%	1%	1%	0%	2%
De Hoek	2,1	1,3	14%	1%	6%	2%	3%	1%	2%	2%
rayon Oost:										
Gildewijk	2,5	1,6	13%	0%	3%	1%	1%	0%	7%	3%
Groenewoud-hoog	2,1	2,1	10%	0%	8%	0%	4%	0%	2%	6%
Groenewoud-laag	0,8	1,5	19%	2%	2%	2%	0%	0%	0%	4%
Schenkel	0,9	,7	6%	1%	1%	0%	0%	1%	2%	2%
Waterland-Oost	2,8	1,9	23%	3%	3%	3%	3%	0%	1%	1%
Waterland-Zuid	2,5	1,9	20%	0%	5%	2%	1%	0%	2%	9%
Waterland-West	1,4	1,1	3%	0%	2%	1%		0%	0%	2%
Maaswijk-West	1,1	1,1	9%	0%	1%	0%	1%	1%	1%	3%
Maaswijk-Zuid	0,9	,9	1%	0%	1%	0%	0%	0%	2%	0%
Hekelingen	0,7	,6	5%	0%	2%	1%	0%	0%	0%	0%
rayon West:										
Sterrenkwartier-hoog	3,3	1,4	12%	2%	8%	0%	2%	0%	0%	4%
Sterrenkwartier-laag	1,3	1,3	12%	1%	6%	1%	1%	1%	2%	2%
Akkers-Noord	2,3	1,7	12%	4%	5%	4%	2%	1%	5%	6%
Akkers-Zuid	2,1	2,6	11%	5%	12%	1%	1%	4%	7%	6%
Akkers-Centrum	4,7	4,2	36%	13%	21%	10%	11%	6%	16%	17%
Vriesland	2,7	1,7	12%	3%	15%	2%	3%	2%	10%	5%
Vogelenzang	1,7	1,6	13%	1%	10%	1%	1%	1%	8%	8%
Spijkenisse	1,7	1,5	12%	2%	6%	1%	2%	1%	3%	4%

*) 1= weinig voorkomend, 10= vaak voorkomend

Tabel 4

Schaalscore vermogensdelicten en verbijzonderd op vier onderdelen (in procenten), naar lemonwijk en -buurt

	score vermogensdelicten *)		beschadiging/ vernietiging/ diefstal vanaf auto's	woning- inbraak	fietsen- diefstal	diefstal uit auto's
	2010	2012				
				2012		
rayon Noord:				% komt vaak voor		
Centrum 1	2,9	1,7	6%	1%	0%	0%
Centrum 2	3,7	3,5	16%	4%	11%	3%
De Elementen		1,5	4%	0%	1%	0%
Schiekamp	3,0	2,3	7%	1%	2%	0%
Hoogwerf	2,9	2,4	5%	3%	5%	1%
De Hoek	3,5	3,2	10%	4%	3%	2%
rayon Oost:						
Gildewijk	3,0	2,5	10%	1%	11%	2%
Groenewoud-hoog	3,1	3,7	16%	4%	12%	8%
Groenewoud-laag	2,9	3,0	7%	4%	5%	2%
Schenkel	1,8	1,9	8%	5%	3%	1%
Waterland-Oost	3,7	3,1	5%	5%	5%	3%
Waterland-Zuid	3,5	3,4	11%	10%	9%	1%
Waterland-West	3,3	3,4	10%	18%	2%	3%
Maaswijk-West	2,6	2,4	6%	7%	3%	0%
Maaswijk-Zuid	1,7	1,9	2%	1%	0%	1%
Hekelingen	2,7	1,8	3%	5%	1%	3%
rayon West:						
Sterrenkwartier-hoog	3,3	3,3	4%	6%	16%	0%
Sterrenkwartier-laag	4,4	3,8	15%	14%	2%	4%
Akkers-Noord	4,3	4,1	10%	6%	5%	7%
Akkers-Zuid	3,8	3,5	7%	10%	5%	1%
Akkers-Centrum	4,5	4,5	20%	7%	15%	6%
Vriesland	3,8	3,0	11%	6%	5%	3%
Vogelenzang	3,6	2,7	8%	4%	5%	0%
Spijkenisse	3,2	2,8	9%	6%	5%	2%

*) 1= weinig voorkomend, 10= vaak voorkomend

Tabel 5

Schaalscore* verkeersoverlast en verbijzonderd op vier onderdelen (in procenten), naar lemonwijk en -buurt

	score verkeersoverlast *)		te hard rijden	parkeer-overlast	geluids-overlast verkeer	agressief verkeers-gedrag
	2010	2012				
rayon Noord:						% komt vaak voor
Centrum 1	4,1	4,5	34%	29%	20%	7%
Centrum 2	4,7	4,9	35%	37%	26%	12%
De Elementen		3,1	12%	19%	7%	4%
Schiekamp	4,9	4,6	38%	35%	22%	14%
Hoogwerf	5,3	4,4	39%	29%	19%	14%
De Hoek	5,3	4,2	35%	26%	12%	10%
rayon Oost:						
Gildenvijk	4,0	3,1	22%	21%	9%	4%
Groenewoud-hoog	4,5	4,5	31%	20%	27%	17%
Groenewoud-laag	4,4	4,6	28%	37%	19%	13%
Schenkel	4,2	3,6	25%	27%	10%	6%
Waterland-Oost	5,2	4,6	32%	37%	14%	18%
Waterland-Zuid	4,3	4,1	31%	36%	10%	5%
Waterland-West	4,7	4,5	31%	45%	14%	10%
Maaswijk-West	4,4	4,1	36%	33%	9%	6%
Maaswijk-Zuid	4,1	3,9	23%	27%	6%	8%
Hekelingen	3,9	3,6	33%	19%	5%	5%
rayon West:						
Sterrenkwartier-hoog	5,2	4,3	20%	20%	12%	14%
Sterrenkwartier-laag	4,8	4,8	38%	28%	28%	15%
Akkers-Noord	4,7	4,1	29%	30%	12%	14%
Akkers-Zuid	4,7	4,4	29%	34%	14%	11%
Akkers-Centrum	4,6	4,3	29%	34%	16%	21%
Vriesland	5,4	4,7	43%	35%	25%	19%
Vogelenzang	4,4	4,7	32%	38%	11%	10%
Spijkenisse	4,6	4,3	32%	31%	15%	11%

*) 1= weinig voorkomend, 10= vaak voorkomend

Tabel 6

Percentage dat zich wel eens onveiligheid voelt in de eigen buurt, naar lemonwijk en - buurt

	2010	2012
rayon Noord:		
Centrum 1	16	14%
Centrum 2	32	36%
De Elementen		15%
Schiekamp	20	19%
Hoogwerf	21	22%
De Hoek	31	25%
rayon Oost:		
Gildewijk	30	28%
Groenewoud-hoog	11	23%
Groenewoud-laag	13	27%
Schenkel	22	10%
Waterland-Oost	31	30%
Waterland-Zuid	40	29%
Waterland-West	17	19%
Maaswijk-West	12	20%
Maaswijk-Zuid	8	10%
Hekelingen	12	13%
rayon West:		
Sterrenkwartier-hoog	37	28%
Sterrenkwartier-laag	25	30%
Akkers-Noord	38	23%
Akkers-Zuid	30	25%
Akkers-Centrum	51	38%
Vriesland	36	32%
Vogelenzang	27	21%
Spijkenisse	24	22,0

Tabel 7

Sociale cohesie en de betrokkenheid en gehechtheid aan de buurt, naar lemonwijk en -buurt (in schaalscore en procenten)

	score sociale cohesie (*)		mensen kennen elkaar nauwelijks	gaan op prettig manier met elkaar om	gezellige buurt, veel saamhorig- heid	voel me thuis bij de mensen
	2010	2012				
rayon Noord:						
Centrum 1	5,9	5,9	37%	64%	37%	62%
Centrum 2	5,1	5,2	50%	59%	31%	50%
De Elementen		5,7	41%	62%	44%	55%
Schiekamp	6,1	5,7	37%	68%	35%	48%
Hoogwerf	6,0	5,9	32%	71%	33%	53%
De Hoek	5,2	5,3	32%	49%	20%	42%
rayon Oost:						
Gildewijk	5,0	5,3	44%	53%	32%	40%
Groenewoud-hoog	5,1	5,6	49%	60%	33%	54%
Groenewoud-laag	6,3	6,4	27%	69%	38%	62%
Schenkel	5,9	6,2	31%	70%	36%	65%
Waterland-Oost	5,2	6,2	20%	67%	41%	49%
Waterland-Zuid	5,7	5,5	36%	61%	19%	54%
Waterland-West	5,7	6,1	19%	71%	38%	61%
Maaswijk-West	5,9	5,9	31%	65%	35%	59%
Maaswijk-Zuid	5,7	5,7	35%	64%	25%	54%
Hekelingen	7,0	6,8	14%	81%	49%	68%
rayon West:						
Sterrenkwartier-hoog	4,6	4,8	61%	61%	17%	44%
Sterrenkwartier-laag	5,8	5,9	29%	63%	33%	54%
Akkers-Noord	5,1	5,4	39%	61%	23%	38%
Akkers-Zuid	5,1	5,3	43%	57%	32%	51%
Akkers-Centrum	4,7	4,6	53%	42%	17%	36%
Vriesland	5,1	5,5	32%	60%	20%	42%
Vogelenzang	5,6	5,7	33%	63%	34%	55%
Spijkenisse	5,6	5,7	36	62	32	53

*) De schaalscore sociale cohesie loopt van 0 tot 10, waarbij geldt: hoe hoger de score op deze indicator, hoe hoger de ervaren sociale kwaliteit.

Tabel 8

Percentage betrokkenheid met- en gehechtheid aan eigen buurt, naar lemonwijk en -buurt

	betrokkenheid		gehechtheid	
	2010	2012	2010	2012
rayon Noord:				
Centrum 1	58	67%	75%	73%
Centrum 2	38	53%	59%	61%
De Elementen		61%		67%
Schiekamp	57	51%	72%	71%
Hoogwerf	57	53%	69%	75%
De Hoek	43	50%	64%	61%
rayon Oost:				
Gildenvijk	34	38%	52%	61%
Groenewoud-hoog	41	42%	52%	58%
Groenewoud-laag	59	71%	73%	78%
Schenkel	55	58%	73%	77%
Waterland-Oost	45	60%	62%	63%
Waterland-Zuid	56	51%	71%	72%
Waterland-West	57	59%	67%	81%
Maaswijk-West	62	56%	78%	82%
Maaswijk-Zuid	54	54%	64%	70%
Hekelingen	78	71%	83%	88%
rayon West:				
Sterrenkwartier-hoog	35	33%	54%	51%
Sterrenkwartier-laag	51	59%	74%	81%
Akkers-Noord	49	41%	67%	63%
Akkers-Zuid	42	46%	60%	58%
Akkers-Centrum	38	24%	53%	51%
Vriesland	37	45%	60%	54%
Vogelenzang	47	50%	74%	69%
Spijkenisse	50	52%	68%	69%

Tabel 9

Percentage dat zelf actief geweest is om eigen buurt te verbeteren en percentage dat van oordeel is dat gemeente voldoende bijdraagt aan schone, hele, veilige en prettige leef- en woonomgeving, naar lemonwijk en -buurt

	% zelf actief		bijdrage gemeente: % voldoende	
	2010	2012	2010	2012
rayon Noord:				
Centrum 1	24%	31%	51%	52%
Centrum 2	19%	22%	42%	41%
De Elementen	21%	28%	86%	64%
Schiekamp	22%	17%	57%	46%
Hoogwerf	22%	17%	42%	49%
De Hoek	28%	20%	30%	43%
rayon Oost:				
Gildenvijk	15%	21%	37%	48%
Groenewoud-hoog	14%	18%	61%	45%
Groenewoud-laag	23%	30%	44%	45%
Schenkel	23%	11%	58%	63%
Waterland-Oost	18%	27%	30%	49%
Waterland-Zuid	25%	24%	45%	35%
Waterland-West	21%	13%	61%	54%
Maaswijk-West	30%	17%	68%	49%
Maaswijk-Zuid	21%	14%	64%	59%
Hekelingen	34%	37%	59%	47%
rayon West:				
Sterrenkwartier-hoog	13%	10%	65%	47%
Sterrenkwartier-laag	25%	27%	50%	52%
Akkers-Noord	21%	25%	41%	48%
Akkers-Zuid	28%	20%	40%	35%
Akkers-Centrum	15%	7%	28%	39%
Vriesland	12%	24%	37%	35%
Vogelenzang	11%	19%	46%	51%
Spijkenisse	21%	21%	48%	48%

Tabel 10

Perceptie buurtontwikkeling afgelopen jaar, naar lemonwijk en -buurt (in procenten) *)

	vooruit	achteruit	saldo	saldo
	2012	2012	2012	2010
rayon Noord:				
Centrum 1	10%	18%	-8%	-10
Centrum 2	31%	19%	12%	-11
De Elementen	34%	16%	18%	.
Schiekamp	12%	17%	-5%	-14
Hoogwerf	34%	9%	25%	18
De Hoek	20%	28%	-9%	-32
rayon Oost:				
Gildewijk	13%	24%	-11%	-16
Groenewoud-hoog	4%	10%	-6%	-16
Groenewoud-laag	11%	23%	-13%	-4
Schenkel	9%	13%	-4%	-13
Waterland-Oost	29%	9%	20%	-34
Waterland-Zuid	7%	33%	-26%	-30
Waterland-West	3%	18%	-16%	-23
Maaswijk-West	9%	17%	-9%	-6
Maaswijk-Zuid	4%	9%	-5%	-9
Hekelingen	2%	14%	-13%	-1
rayon West:				
Sterrenkwartier-hoog	12%	18%	-6%	4
Sterrenkwartier-laag	5%	25%	-20%	-18
Akkers-Noord	11%	26%	-15%	-26
Akkers-Zuid	9%	27%	-19%	-24
Akkers-Centrum	10%	20%	-10%	-14
Vriesland	6%	28%	-22%	-29
Vogelenzang	8%	20%	-12%	-24
Spijkenisse	12%	19%	-7%	-15

*) De bovenstaande tabel tonen de percentages bewoners die aangeven dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan. Het percentage 'de buurt is gelijk gebleven' is in de tabel buiten beschouwing gelaten. De derde kolom geeft het saldo weer van het percentage bewoners dat vooruitgang respectievelijk achteruitgang constateert; de vierde kolom is ter vergelijking het saldo van het vorige onderzoek in 2010 opgenomen.

Tabel 11

Gegevens bevolking, naar lemonwijk en -buurt (per 1-1-2012)

	% 0-11 jarigen	% 12-17 jarigen	% 18-24 jarigen	% 65-plussers	aantal inwoners	gem. huishoudengrootte	% eenoudergezinnen	% niet-westerse etniciteit	aandeel koopwoningen	gem. woontuur op zelfde adres
rayon Noord:										
Centrum 1	12,1%	6,7%	6,1%	22,2%	2.093	2,0	4,2%	11,5%	58,5%	10,9
Centrum 2	8,6%	3,9%	8,7%	24,6%	4.198	1,6	6,3%	13,9%	33,6%	9,9
De Elementen	6,4%	2,6%	6,6%	27,0%	1.073	1,9	2,5%	4,3%	53,3%	2,0
Schiekamp	11,8%	5,0%	8,8%	20,6%	2.963	1,7	6,5%	11,5%	59,8%	9,6
Hoogwerf	11,7%	5,9%	8,8%	17,3%	3.596	1,8	8,8%	17,3%	54,8%	9,6
De Hoek	13,1%	8,8%	9,8%	8,6%	2.707	2,1	13,3%	20,9%	41,8%	12,6
rayon Oost:										
Gildewijk	12,9%	6,3%	11,0%	7,8%	1.442	1,9	12,5%	29,8%	38,9%	10,9
Groenewoud-hoog	9,9%	4,0%	6,2%	37,3%	1.613	1,6	11,4%	17,0%	19,9%	4,7
Groenewoud-laag	14,0%	7,3%	8,1%	17,6%	1.827	2,4	11,4%	10,6%	71,6%	16,0
Schenkel	8,7%	6,1%	7,5%	23,1%	4.306	2,1	4,7%	8,3%	61,1%	13,2
Waterland-Oost	16,2%	8,0%	9,3%	10,6%	3.371	2,4	10,0%	19,2%	57,2%	12,5
Waterland-Zuid	13,8%	6,1%	9,5%	7,0%	2.609	2,1	8,9%	8,8%	71,1%	12,7
Waterland-West	14,1%	7,4%	8,3%	13,4%	2.494	2,5	5,1%	9,7%	90,8%	15,1
Maaswijk-West	13,0%	9,8%	9,0%	12,4%	7.625	2,5	6,1%	8,6%	78,2%	11,6
Maaswijk-Zuid	15,3%	9,4%	8,4%	8,9%	4.711	2,6	5,7%	11,2%	83,2%	9,4
Hekelingen	9,7%	6,5%	7,1%	16,4%	1.326	2,2	4,4%	2,9%	70,6%	14,1
rayon West:										
Sterrenkwartier-hoog	12,1%	4,5%	10,4%	15,1%	1.625	1,5	16,5%	22,2%	17,6%	3,3
Sterrenkwartier-laag	13,1%	8,4%	7,3%	21,0%	3.209	2,4	8,3%	10,8%	59,2%	15,3
Akkers-Noord	14,6%	7,8%	9,0%	8,7%	2.739	2,1	13,6%	20,3%	36,0%	12,0
Akkers-Zuid	16,1%	7,4%	8,9%	6,2%	6.469	2,2	13,2%	21,0%	56,8%	11,6
Akkers-Centrum	8,6%	3,3%	9,3%	21,1%	1.347	1,5	8,7%	20,5%	21,2%	9,1
Vriesland	15,1%	7,2%	10,5%	5,9%	2.852	2,3	12,8%	18,9%	63,9%	12,8
Vogelenzang	10,0%	6,7%	10,4%	13,9%	5.750	2,1	6,9%	11,7%	58,2%	14,3
Spijkenisse	12,6%	7,1%	8,8%	14,7%	72.171	2,1	8,6%	14,1%	56,5%	11,5

Bronnen: GBA, woningenregister onderzoek en statistiek

Bijlage 4 Ontwikkeling waardering woon- en leefomgeving, 2001-2012, naar lemonbuurt

Rayon Noord

Tabel 1

Centrum-1: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,5	7,6	7,3	7,3	7,4	7,4	7,4	7,4	7,1
woningvoorraad	7,8	7,7	7,5	7,4	7,4	7,6	7,5	7,4	7,0
woonomgeving	6,1	6,6	6,3	6,7	6,4	6,9	6,7	6,9	6,6
groenvoorzieningen	5,8	6,5	6,0	6,7	6,3	6,7	6,7	6,7	6,4
speelvoorzieningen	5,9	6,1	6,1	6,3	6,4	6,8	6,3	6,5	6,2
openbare voorzieningen	7,2	6,8	7,2	7,0	6,9	6,8	7,3	7,3	7,2
samenleven div. culturen	6,6	6,0	6,0	6,3	6,6	6,2	6,4	6,8	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,9	6,0	5,7	5,9	5,9	5,6	6,1	6,2	5,8
overlast personen	6,3	6,7	6,5	6,3	6,6	6,0	6,5	6,6	6,3
overlast door vuil en stank	6,3	6,4	6,5	6,4	6,0	6,0	6,7	6,5	6,1
criminaliteit	7,2	7,1	6,7	6,8	7,1	6,5	6,5	7,0	6,5
veiligheidsgevoel	7,1	7,4	7,0	7,1	7,3	7,3	7,2	7,3	6,9
verkeersoverlast	5,5	6,1	6,1	6,3	5,9	5,9	6,1	5,8	5,8

Tabel 2

Centrum-2: waardering woon- en leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,2	7,1	6,9	7,2	7,1	7,3	6,9	7,0	7,1
woningvoorraad	6,8	6,7	6,8	7,2	6,8	7,1	6,8	7,0	7,0
woonomgeving	6,0	5,9	5,9	6,3	6,1	6,4	6,3	6,7	6,6
groenvoorzieningen	5,5	5,4	5,7	5,7	5,7	6,2	6,2	5,8	6,4
speelvoorzieningen	5,2	4,9	5,3	4,5	4,7	5,3	5,1	5,4	6,2
openbare voorzieningen	8,1	7,8	8,0	8,0	8,0	8,0	7,9	8,0	7,2
samenleven div. culturen	6,3	6,0	6,0	6,3	6,2	6,4	6,2	6,2	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,5	5,7	5,8	6,0	5,5	5,8	5,7	5,9	5,8
overlast personen	5,2	5,2	5,7	5,2	5,4	5,5	6,1	5,8	6,3
overlast door vuil en stank	5,2	5,3	5,7	5,6	5,6	5,6	6,3	5,8	6,1
criminaliteit	5,7	5,6	5,9	6,2	5,8	6,2	6,2	6,6	6,5
veiligheidsgevoel	6,3	6,0	6,3	6,4	6,4	6,6	6,5	6,6	6,9
verkeersoverlast	5,4	5,5	5,5	5,8	5,9	5,8	5,5	5,0	5,8

Tabel 3

De Elementen: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2012	Spijkenisse
algemeen	7,5	7,1
woningvoorraad	8,0	7,0
woonomgeving	7,3	6,6
groenvoorzieningen	7,5	6,4
speelvoorzieningen	6,5	6,2
openbare voorzieningen	6,6	7,2
samenleven div. culturen	6,5	6,3
betrokkenheid bij de buurt	6,0	5,8
overlast personen	6,5	6,3
overlast door vuil en stank	6,4	6,1
criminaliteit	7,0	6,5
veiligheidsgevoel	7,5	6,9
verkeersoverlast	6,9	5,8

Tabel 4

Schiekamp: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	.	7,5	7,4	7,4	7,5	7,3	7,2	7,2	7,1
woningvoorraad	.	6,9	6,8	7,0	6,7	7,1	6,7	6,6	7,0
woonomgeving	.	6,7	6,6	6,9	6,6	6,4	6,8	6,3	6,6
groenvoorzieningen	.	6,9	7,1	7,4	6,9	6,2	7,2	6,9	6,4
speelvoorzieningen	.	6,5	6,4	6,6	6,3	5,3	6,6	6,3	6,2
openbare voorzieningen	.	7,1	7,1	7,4	7,7	8,0	7,7	7,5	7,2
samenleven div. culturen	.	6,1	6,1	6,2	6,3	6,4	6,4	6,4	6,3
betrokkenheid bij de buurt	.	5,9	6,0	6,0	6,0	5,8	6,3	5,8	5,8
overlast personen	.	6,6	6,7	6,8	6,8	5,5	6,4	6,5	6,3
overlast door vuil en stank	.	6,4	6,7	6,7	6,3	5,6	6,3	5,8	6,1
criminaliteit	.	6,7	6,7	7,0	7,2	6,2	6,9	7,0	6,5
veiligheidsgevoel	.	7,1	7,1	7,1	7,2	6,6	7,4	7,2	6,9
verkeersoverlast	.	6,2	5,8	5,6	5,9	5,8	6,2	5,4	5,8

Tabel 5

Hoogwerf: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	.	.	7,0	6,7	7,2	7,1	7,0	7,2	7,1
woningvoorraad	.	.	6,2	6,0	6,4	6,5	6,7	7,1	7,0
woonomgeving	.	.	6,3	6,0	6,3	6,1	6,5	6,5	6,6
groenvoorzieningen	.	.	6,8	6,5	6,7	6,6	6,6	6,8	6,4
speelvoorzieningen	.	.	5,7	5,7	5,8	5,8	6,3	6,2	6,2
openbare voorzieningen	.	.	7,6	7,2	7,5	7,6	7,7	7,7	7,2
samenleven div. culturen	.	.	5,8	5,7	6,2	6,3	6,4	6,5	6,3
betrokkenheid bij de buurt	.	.	5,7	5,5	6,0	5,8	5,9	5,9	5,8
overlast personen	.	.	6,2	5,8	6,3	6,4	6,5	6,2	6,3
overlast door vuil en stank	.	.	5,5	5,5	5,6	5,4	5,9	5,7	6,1
criminaliteit	.	.	6,6	6,2	6,7	6,7	7,1	6,7	6,5
veiligheidsgevoel	.	.	6,7	6,5	6,9	7,1	7,2	7,1	6,9
verkeersoverlast	.	.	6,2	5,6	6,1	5,6	5,7	5,4	5,8

Tabel 6

De Hoek: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,6	6,4	6,4	6,4	6,4	6,9	6,4	6,5	7,1
woningvoorraad	6,2	6,3	6,2	6,5	6,3	6,5	6,7	6,6	7,0
woonomgeving	5,7	6,0	5,7	5,8	5,8	6,0	5,8	6,3	6,6
groenvoorzieningen	5,5	5,7	5,4	5,7	5,6	5,8	5,6	6,2	6,4
speelvoorzieningen	5,7	6,0	6,0	6,1	5,8	5,7	5,9	6,1	6,2
openbare voorzieningen	6,3	4,3	4,3	3,8	4,3	4,5	5,6	6,2	7,2
samenleven div. culturen	6,0	5,3	5,9	5,5	5,5	6,3	5,8	6,0	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,3	4,8	5,4	4,9	5,3	5,7	5,3	5,4	5,8
overlast personen	5,3	5,6	5,3	4,8	5,5	6,4	5,4	6,0	6,3
overlast door vuil en stank	4,7	5,2	5,0	4,7	4,8	5,5	5,2	5,3	6,1
criminaliteit	5,9	5,9	5,6	5,5	5,4	6,7	5,7	6,2	6,5
veiligheidsgevoel	6,2	6,1	6,1	5,8	5,9	6,9	6,4	6,7	6,9
verkeersoverlast	5,5	5,1	4,8	5,1	5,6	5,6	5,3	5,9	5,8

Rayon Oost**Tabel 7**

Gildenwijk: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,4	-	7,3	6,6	6,7	6,7	6,6	7,0	7,1
woningvoorraad	6,4	-	7,5	6,6	6,7	6,7	6,3	6,7	7,0
woonomgeving	5,1	-	7,3	6,2	6,3	6,3	6,2	6,4	6,6
groenvoorzieningen	4,7	-	6,9	6,3	6,4	6,0	6,3	6,3	6,4
speelvoorzieningen	4,8	-	7,0	6,1	6,6	6,1	5,5	5,8	6,2
openbare voorzieningen	6,8	-	6,8	6,4	7,1	7,0	7,7	7,8	7,2
samenleven div. culturen	5,7	-	6,6	5,8	5,7	6,3	6,0	6,6	6,3
betrokkenheid bij de buurt	4,9	-	6,0	5,3	5,8	5,6	5,4	5,7	5,8
overlast personen	5,6	-	6,2	5,0	5,6	5,8	5,6	6,0	6,3
overlast door vuil en stank	4,4	-	6,2	5,4	5,5	5,0	5,8	5,6	6,1
criminaliteit	6,4	-	6,7	6,0	6,1	6,2	6,4	6,5	6,5
veiligheidsgevoel	6,3	-	6,9	6,1	6,4	6,3	6,6	7,1	6,9
verkeersoverlast	5,6	-	6,7	6,2	7,0	6,2	6,6	6,5	5,8

Tabel 8

Groenewoud-hoog: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,0	6,9	7,2	6,9	7,0	6,5	7,0	6,9	7,1
woningvoorraad	7,0	6,8	6,8	6,8	6,8	6,1	6,6	6,6	7,0
woonomgeving	6,2	6,3	6,6	6,4	6,3	6,3	6,5	6,1	6,6
groenvoorzieningen	6,2	6,4	6,6	6,9	6,4	6,9	6,8	6,6	6,4
speelvoorzieningen	6,0	5,8	6,7	6,4	6,1	6,3	6,8	6,1	6,2
openbare voorzieningen	5,8	6,1	4,7	5,7	7,1	6,5	7,5	7,3	7,2
samenleven div. culturen	5,6	5,9	6,4	5,9	6,4	6,2	5,9	6,3	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,5	5,2	5,9	5,4	5,7	5,6	5,6	5,4	5,8
overlast personen	6,1	5,8	6,6	5,9	5,9	4,9	6,3	6,2	6,3
overlast door vuil en stank	5,7	5,5	5,8	5,8	5,5	5,0	5,8	6,0	6,1
criminaliteit	6,5	6,6	6,7	6,4	6,6	6,1	6,7	6,5	6,5
veiligheidsgevoel	6,6	6,5	6,8	6,5	7,1	6,7	6,9	6,8	6,9
verkeersoverlast	5,8	6,3	5,4	6,1	6,3	5,4	5,8	6,2	5,8

Tabel 9

Groenewoud-laag: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,6	7,6	7,4	7,5	7,7	7,6	7,3	7,2	7,1
woningvoorraad	7,2	7,1	7,1	7,2	7,1	7,1	6,7	7,1	7,0
woonomgeving	6,3	6,6	6,2	6,3	6,2	6,7	6,7	6,4	6,6
groenvoorzieningen	6,6	6,8	6,3	6,6	6,2	6,9	6,7	6,3	6,4
speelvoorzieningen	6,4	6,2	6,2	6,6	5,9	6,1	6,7	6,8	6,2
openbare voorzieningen	6,3	6,3	4,2	4,9	7,4	7,5	7,7	7,6	7,2
samenleven div. culturen	6,1	6,4	5,8	6,0	6,7	7,0	6,6	6,5	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,6	6,2	5,7	5,6	6,0	6,4	6,3	6,3	5,8
overlast personen	6,5	6,7	6,6	6,1	6,6	6,9	6,7	6,7	6,3
overlast door vuil en stank	6,5	6,2	6,2	6,1	6,0	6,5	6,6	6,3	6,1
criminaliteit	6,9	6,8	6,9	6,8	6,6	6,9	7,1	6,7	6,5
veiligheidsgevoel	6,8	6,9	6,9	6,8	7,0	7,5	7,6	6,8	6,9
verkeersoverlast	5,7	6,0	5,4	5,5	5,8	6,2	5,9	5,8	5,8

Tabel 10

Schenkel: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,8	7,6	7,9	7,7	7,7	7,9	7,7	7,7	7,1
woningvoorraad	7,7	7,6	7,7	7,6	7,5	7,6	7,7	7,6	7,0
woonomgeving	6,4	6,5	7,0	7,0	6,7	6,8	6,8	7,1	6,6
groenvoorzieningen	6,4	6,5	6,8	6,8	6,5	6,6	6,9	6,9	6,4
speelvoorzieningen	5,8	6,0	6,4	6,4	6,2	6,5	6,5	6,7	6,2
openbare voorzieningen	4,9	5,4	5,3	3,5	4,9	4,8	6,3	6,2	7,2
samenleven div. culturen	6,6	6,4	6,7	6,5	6,7	6,8	6,7	6,9	6,3
betrokkenheid bij de buurt	6,1	6,2	6,2	6,0	5,8	6,2	6,2	6,1	5,8
overlast personen	6,3	6,3	6,8	6,7	6,7	6,6	6,9	7,2	6,3
overlast door vuil en stank	6,5	6,8	7,0	6,8	6,5	6,8	6,9	7,1	6,1
criminaliteit	7,2	6,8	7,3	7,1	7,1	7,4	7,5	7,2	6,5
veiligheidsgevoel	7,4	7,3	7,7	7,4	7,4	7,8	7,7	7,7	6,9
verkeersoverlast	6,3	6,1	6,6	6,1	6,4	6,2	6,3	6,6	5,8

Tabel 11

Waterland-West: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,1	7,6	7,3	7,5	7,2	7,4	7,2	7,5	7,1
woningvoorraad	7,3	7,3	7,1	7,2	6,8	7,0	7,0	7,0	7,0
woonomgeving	6,1	6,3	6,2	6,2	6,3	6,4	6,7	6,9	6,6
groenvoorzieningen	5,6	6,2	6,4	6,3	5,9	6,5	6,8	6,9	6,4
speelvoorzieningen	6,2	6,7	6,8	6,6	6,4	6,6	6,6	6,3	6,2
openbare voorzieningen	7,0	7,2	7,0	7,0	7,3	7,1	7,4	7,8	7,2
samenleven div. culturen	6,4	6,5	6,4	6,3	6,3	6,7	6,5	6,8	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,3	5,8	5,8	5,9	6,0	6,1	5,8	6,1	5,8
overlast personen	6,1	6,2	6,9	6,7	6,4	6,1	6,5	7,1	6,3
overlast door vuil en stank	6,0	6,2	5,9	6,3	5,4	5,9	6,5	6,5	6,1
criminaliteit	6,4	6,6	7,0	6,4	6,5	6,1	6,8	6,0	6,5
veiligheidsgevoel	6,8	7,0	7,1	7,1	7,2	7,1	7,1	7,2	6,9
verkeersoverlast	5,0	4,9	5,5	5,7	5,6	5,2	5,8	5,5	5,8

Tabel 12

Waterland-Zuid: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,0	7,0	7,1	7,3	7,0	7,0	6,6	6,8	7,1
woningvoorraad	6,5	6,6	6,8	6,8	6,6	6,5	6,3	6,5	7,0
woonomgeving	5,9	6,0	5,9	5,9	6,0	5,9	5,9	6,2	6,6
groenvoorzieningen	5,9	5,7	6,0	6,1	6,0	6,2	6,2	6,1	6,4
speelvoorzieningen	5,3	5,6	5,5	5,9	5,6	5,7	5,5	5,7	6,2
openbare voorzieningen	7,3	7,3	7,2	7,4	7,5	6,9	7,3	7,5	7,2
samenleven div. culturen	6,4	6,2	6,2	6,2	6,3	6,2	6,2	6,2	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,7	5,7	5,3	5,6	5,7	5,8	5,7	5,5	5,8
overlast personen	5,5	5,6	6,0	5,8	5,8	5,4	5,5	5,6	6,3
overlast door vuil en stank	5,6	5,7	5,6	5,9	5,7	5,5	5,8	5,6	6,1
criminaliteit	6,5	6,5	6,2	6,4	6,1	6,3	5,7	6,1	6,5
veiligheidsgevoel	6,7	6,6	6,8	6,8	6,8	6,6	6,3	6,7	6,9
verkeersoverlast	5,4	5,3	5,1	5,8	5,7	5,5	5,5	5,5	5,8

Tabel 13

Waterland-Oost: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,4	6,8	6,5	6,9	7,0	7,2	6,2	6,7	7,1
woningvoorraad	6,2	6,4	6,4	6,6	6,6	6,8	6,2	6,6	7,0
woonomgeving	4,9	5,4	5,2	5,6	5,9	6,0	5,4	6,7	6,6
groenvoorzieningen	4,5	5,1	5,7	5,8	5,9	6,3	6,0	6,4	6,4
speelvoorzieningen	4,6	5,3	6,0	6,1	6,1	6,3	6,0	6,4	6,2
openbare voorzieningen	6,8	7,1	6,8	7,3	7,3	6,9	7,0	7,0	7,2
samenleven div. culturen	5,6	5,8	5,5	5,8	6,2	6,6	5,5	6,0	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,1	5,3	5,1	5,4	5,7	6,0	5,2	6,3	5,8
overlast personen	5,5	5,9	5,7	5,4	6,1	6,2	5,7	5,8	6,3
overlast door vuil en stank	4,5	5,3	5,4	5,3	5,5	5,4	5,7	5,4	6,1
criminaliteit	6,4	6,7	6,2	6,3	6,4	6,6	6,1	6,3	6,5
veiligheidsgevoel	6,2	6,6	6,3	6,3	6,7	6,8	6,3	6,5	6,9
verkeersoverlast	5,1	5,5	5,0	5,0	6,0	6,2	5,3	6,3	5,8

Tabel 14

Maaswijk-West: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,7	7,7	7,7	7,6	7,6	7,8	7,7	7,6	7,1
woningvoorraad	7,8	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8	7,6	7,5	7,0
woonomgeving	6,7	7,0	6,9	6,9	6,8	6,9	7,0	7,0	6,6
groenvoorzieningen	6,4	6,5	6,6	6,7	6,6	6,9	6,9	6,8	6,4
speelvoorzieningen	6,1	6,5	6,7	6,6	6,7	6,8	6,5	6,6	6,2
openbare voorzieningen	7,1	7,0	7,1	7,2	7,2	7,4	7,7	7,7	7,2
samenleven div. culturen	6,6	6,6	6,5	6,7	6,7	7,0	6,9	6,9	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,9	5,9	5,8	6,2	5,9	6,1	6,1	6,1	5,8
overlast personen	6,7	6,6	6,9	6,1	6,3	6,7	6,8	6,6	6,3
overlast door vuil en stank	6,7	6,9	6,8	6,7	6,5	6,9	7,2	6,8	6,1
criminaliteit	7,4	7,2	7,0	6,4	6,7	7,2	7,4	6,5	6,5
veiligheidsgevoel	7,5	7,5	7,5	7,1	7,2	7,7	7,8	7,3	6,9
verkeersoverlast	5,8	6,0	6,2	6,1	6,2	6,4	6,2	5,9	5,8

Tabel 15

Maaswijk-Zuid: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,3	7,5	7,7	7,8	7,6	7,8	7,6	7,6	7,1
woningvoorraad	7,8	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	7,8	7,6	7,0
woonomgeving	6,3	6,0	6,8	7,1	6,8	6,8	6,9	6,9	6,6
groenvoorzieningen	5,3	5,3	6,1	6,6	6,1	6,6	6,5	6,6	6,4
speelvoorzieningen	5,6	5,5	6,3	6,4	6,4	6,6	6,5	6,6	6,2
openbare voorzieningen	6,3	6,8	7,0	6,8	6,8	7,0	7,1	7,4	7,2
samenleven div. culturen	6,5	6,5	6,7	6,7	6,7	6,9	6,9	6,8	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,9	6,1	6,1	6,0	6,0	6,2	5,8	5,9	5,8
overlast personen	6,9	6,8	7,0	6,9	6,5	6,9	6,8	7,1	6,3
overlast door vuil en stank	6,1	6,5	6,6	6,6	6,3	6,5	6,8	6,8	6,1
criminaliteit	7,9	7,7	7,8	7,8	7,2	7,8	7,4	7,4	6,5
veiligheidsgevoel	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8	8,0	7,8	7,6	6,9
verkeersoverlast	5,8	6,2	6,4	6,6	6,5	6,8	6,5	6,2	5,8

Tabel 16

Hekelingen: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	8,3	8,0	7,9	7,7	8,1	8,1	7,8	7,9	7,1
woningvoorraad	7,8	7,4	7,7	7,1	7,7	7,6	7,4	7,4	7,0
woonomgeving	6,2	5,9	6,1	5,7	6,5	6,0	6,7	6,5	6,6
groenvoorzieningen	5,6	5,9	6,1	5,6	6,4	6,1	6,4	6,6	6,4
speelvoorzieningen	5,0	4,8	5,2	4,5	5,3	4,6	5,4	5,2	6,2
openbare voorzieningen	4,6	4,4	4,6	4,8	4,8	4,7	4,7	4,5	7,2
samenleven div. culturen	6,6	6,6	6,9	6,6	6,7	7,2	6,6	6,8	6,3
betrokkenheid bij de buurt	6,7	6,0	6,9	6,5	7,0	7,0	6,7	6,6	5,8
overlast personen	7,5	6,8	7,2	6,7	7,3	6,6	7,4	7,4	6,3
overlast door vuil en stank	6,8	6,5	7,1	6,3	6,9	7,4	7,5	7,4	6,1
criminaliteit	8,1	7,3	7,1	6,8	7,0	7,6	7,2	7,1	6,5
veiligheidsgevoel	8,0	7,4	7,6	7,2	7,5	7,7	7,8	7,8	6,9
verkeersoverlast	6,7	5,7	6,4	5,5	6,4	6,2	6,4	6,2	5,8

Rayon West**Tabel 17**

Sterrenkwartier-hoog: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,2	7,0	7,0	7,2	6,9	7,0	6,6	6,7	7,1
woningvoorraad	6,4	6,8	6,7	6,6	6,7	6,4	6,3	6,4	7,0
woonomgeving	6,5	6,5	6,4	6,8	7,0	6,7	6,6	6,6	6,6
groenvoorzieningen	6,8	6,1	6,4	6,9	6,9	7,1	7,0	6,8	6,4
speelvoorzieningen	5,9	6,3	5,8	6,4	6,6	6,3	6,2	6,5	6,2
openbare voorzieningen	7,6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,6	7,7	7,4	7,2
samenleven div. culturen	5,9	6,2	6,2	6,1	5,8	6,4	5,8	6,0	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,1	5,3	5,7	5,6	5,5	5,7	5,4	5,2	5,8
overlast personen	5,9	6,5	5,9	6,3	5,8	5,7	5,4	6,5	6,3
overlast door vuil en stank	4,9	5,2	5,4	5,5	5,6	5,4	5,3	5,7	6,1
criminaliteit	6,7	6,7	6,5	6,4	6,5	6,3	5,7	6,7	6,5
veiligheidsgevoel	7,0	6,7	6,9	6,7	7,0	6,8	6,2	6,6	6,9
verkeersoverlast	5,6	6,4	5,8	6,0	6,3	5,7	6,1	6,5	5,8

Tabel 18

Sterrenkwartier-laag: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,4	7,6	7,5	7,5	7,4	7,5	7,2	7,0	7,1
woningvoorraad	7,1	7,1	7,0	7,2	7,3	7,0	7,0	6,9	7,0
woonomgeving	6,3	6,4	6,4	6,8	6,5	6,7	6,4	6,4	6,6
groenvoorzieningen	5,9	5,8	5,9	6,5	6,0	6,6	6,3	6,4	6,4
speelvoorzieningen	6,1	5,8	6,2	6,9	6,4	6,9	6,1	6,3	6,2
openbare voorzieningen	7,4	7,2	7,3	7,5	7,3	7,4	7,3	7,2	7,2
samenleven div. culturen	6,3	6,3	6,3	6,4	6,2	6,4	6,1	6,2	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,8	5,6	5,8	5,8	5,7	6,0	5,7	5,8	5,8
overlast personen	6,5	6,4	6,5	6,5	6,4	6,4	6,6	6,3	6,3
overlast door vuil en stank	6,2	6,5	6,2	6,3	6,0	6,4	6,4	6,1	6,1
criminaliteit	6,1	6,0	6,6	6,1	6,2	6,3	6,4	6,0	6,5
veiligheidsgevoel	6,7	6,6	6,8	6,8	6,9	6,9	6,9	6,7	6,9
verkeersoverlast	5,7	5,8	5,5	5,7	5,9	5,6	5,7	5,5	5,8

Tabel 19

Akkers-Noord: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,9	6,7	6,8	7,0	6,6	6,6	6,5	6,6	7,1
woningvoorraad	6,8	7,0	6,9	6,9	6,5	6,6	6,2	6,6	7,0
woonomgeving	5,8	6,1	5,9	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	6,6
groenvoorzieningen	5,3	5,9	5,8	6,1	5,8	6,1	6,3	6,1	6,4
speelvoorzieningen	5,7	5,9	5,8	5,9	5,9	5,3	5,8	5,8	6,2
openbare voorzieningen	7,7	7,5	7,5	7,6	7,6	7,5	7,6	7,4	7,2
samenleven div. culturen	5,9	5,7	6,1	6,3	6,1	5,9	5,8	5,9	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,2	5,4	5,3	6,1	5,5	5,4	5,6	5,4	5,8
overlast personen	5,8	5,5	6,1	6,4	6,0	5,8	5,8	5,9	6,3
overlast door vuil en stank	4,6	5,4	5,6	5,9	5,1	5,4	5,4	5,7	6,1
criminaliteit	5,6	5,6	5,6	5,8	5,7	5,9	5,9	5,7	6,5
veiligheidsgevoel	6,1	6,1	6,0	6,4	6,1	6,4	5,8	6,6	6,9
verkeersoverlast	5,8	5,8	5,7	6,1	5,7	5,4	5,2	5,9	5,8

Tabel 20

Akkers-Zuid: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,6	6,5	6,5	6,7	6,9	6,6	6,4	6,6	7,1
woningvoorraad	6,4	6,3	6,3	6,7	6,6	6,4	6,3	6,6	7,0
woonomgeving	5,4	5,6	5,7	5,8	5,8	5,8	6,0	6,0	6,6
groenvoorzieningen	4,9	5,1	5,6	5,9	5,8	6,0	5,9	5,7	6,4
speelvoorzieningen	5,5	5,5	5,9	5,9	5,7	5,8	5,6	5,7	6,2
openbare voorzieningen	7,3	7,3	7,2	7,2	7,5	7,4	7,2	7,0	7,2
samenleven div. culturen	5,9	5,9	5,7	5,9	6,3	6,0	6,0	5,8	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,1	5,1	5,1	5,5	5,6	5,2	5,4	5,2	5,8
overlast personen	5,5	5,5	5,6	5,9	6,1	5,4	5,8	5,7	6,3
overlast door vuil en stank	4,5	4,7	4,9	5,2	5,2	4,6	5,3	5,4	6,1
criminaliteit	5,8	5,6	6,3	6,4	6,5	6,2	6,1	6,3	6,5
veiligheidsgevoel	6,2	5,9	6,3	6,6	6,7	6,3	6,5	6,7	6,9
verkeersoverlast	5,2	5,3	5,1	5,5	6,0	5,7	5,5	5,6	5,8

Tabel 21

Akkers-Centrum: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,5	5,6	6,2	6,2	6,3	6,1	6,2	6,3	7,1
woningvoorraad	6,6	6,4	6,5	6,4	6,7	6,3	6,5	6,5	7,0
woonomgeving	5,8	5,7	6,0	6,1	5,9	5,4	5,9	6,3	6,6
groenvoorzieningen	5,6	5,0	5,9	5,8	6,0	5,8	6,0	6,1	6,4
speelvoorzieningen	4,5	3,8	5,2	5,0	5,4	4,8	5,3	5,7	6,2
openbare voorzieningen	8,5	8,4	8,5	8,4	8,4	8,4	8,0	8,1	7,2
samenleven div. culturen	5,7	5,0	5,7	5,4	5,6	4,7	5,8	5,5	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,2	4,2	5,5	5,3	5,4	4,6	5,3	5,3	5,8
overlast personen	4,7	3,7	5,0	4,7	5,1	4,2	5,1	5,2	6,3
overlast door vuil en stank	4,0	3,9	4,7	4,9	5,1	4,7	5,3	5,1	6,1
criminaliteit	4,8	4,1	5,2	5,2	5,2	4,8	5,4	5,5	6,5
veiligheidsgevoel	5,1	4,3	5,6	4,9	5,5	4,7	5,5	5,7	6,9
verkeersoverlast	4,7	5,0	5,8	5,5	6,0	5,5	6,1	5,8	5,8

Tabel 22

Vriesland: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	6,6	6,4	6,6	6,7	6,6	6,7	6,4	6,3	7,1
woningvoorraad	6,6	6,5	6,7	6,9	6,6	6,6	6,5	6,3	7,0
woonomgeving	5,3	4,9	5,6	5,7	5,7	5,8	5,8	6,0	6,6
groenvoorzieningen	4,9	4,6	5,4	6,0	5,8	6,0	6,2	6,0	6,4
speelvoorzieningen	5,1	5,2	5,4	5,8	5,7	5,6	6,1	5,8	6,2
openbare voorzieningen	7,6	7,5	7,6	7,7	7,4	7,5	7,4	7,4	7,2
samenleven div. culturen	6,1	5,5	5,7	6,1	5,9	6,0	5,6	6,0	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,2	4,9	5,3	5,4	5,3	5,4	5,3	5,6	5,8
overlast personen	5,2	5,4	5,4	5,4	5,7	6,3	6,0	6,0	6,3
overlast door vuil en stank	4,7	4,5	4,9	5,6	5,0	6,1	5,6	5,4	6,1
criminaliteit	6,3	5,4	5,9	5,8	6,0	6,2	6,0	6,5	6,5
veiligheidsgevoel	6,3	5,5	6,2	6,4	6,3	6,5	6,2	6,4	6,9
verkeersoverlast	4,9	5,2	5,0	5,8	5,9	4,8	5,5	5,1	5,8

Tabel 23

Vogelzang: waardering woon- leefomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

	2001	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	Spijkenisse
algemeen	7,0	7,3	7,4	7,4	7,1	7,3	7,0	7,1	7,1
woningvoorraad	7,2	7,4	7,2	7,4	7,1	7,1	7,1	7,1	7,0
woonomgeving	5,9	6,3	6,5	6,4	6,1	6,2	6,4	6,4	6,6
groenvoorzieningen	5,8	6,1	6,7	6,7	6,4	6,3	6,7	6,5	6,4
speelvoorzieningen	5,9	6,0	6,6	6,6	6,1	6,0	6,4	6,1	6,2
openbare voorzieningen	6,0	6,2	6,4	6,3	6,6	6,4	6,7	6,8	7,2
samenleven div. culturen	6,2	6,3	6,3	6,4	5,9	6,5	6,2	6,2	6,3
betrokkenheid bij de buurt	5,4	5,9	5,8	5,8	5,8	5,8	5,7	5,6	5,8
overlast personen	5,7	6,2	6,4	6,4	6,1	6,1	6,0	6,1	6,3
overlast door vuil en stank	5,5	5,7	6,0	6,1	5,6	5,9	6,1	6,1	6,1
criminaliteit	6,6	6,4	6,9	6,5	6,4	6,3	6,5	6,4	6,5
veiligheidsgevoel	6,6	6,6	6,9	7,0	6,7	6,8	6,9	6,8	6,9
verkeersoverlast	6,0	5,9	6,4	6,6	6,4	6,2	5,9	5,9	5,8

Bijlage 5 Vragenlijst

Leefbaarheid Spijkenisse

Allereerst willen we u enkele vragen voorleggen over de leefbaarheid in uw buurt. U kunt steeds een rapportcijfer geven. Daarbij geldt steeds: een hoger cijfer betekent dat u meer tevreden bent en een lager cijfer betekent dat u meer ontevreden bent.

Hebt u geen oordeel over een vraag of vindt u de vraag niet op uw buurt van toepassing, dan kunt u die vraag onbeantwoord laten.

Kruis per vraag steeds het vakje aan dat u als rapportcijfer wilt geven voor uw buurt.

Totaaloordeel

1. Hoe beoordeelt u uw buurt in het algemeen?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

Kwaliteit woningen en woonomgeving

2. Wat vindt u van de kwaliteit van de woningen in uw buurt?

Daarbij gaat het niet om de geschiktheid van uw eigen woning voor uzelf maar om de aantrekkelijkheid en de staat van onderhoud van de woningen in de buurt.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

3. Wat vindt u van de woonomgeving in uw buurt?

Denk hierbij aan de pleintjes, de bestrating, de manier waarop de straat is ingericht enz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

Groenen speelvoorzieningen

4. Wat vindt u van de groenvoorzieningen in uw buurt?

Denk hierbij aan de manier waarop u er gebruik van kunt maken en de manier waarop de groenvoorzieningen worden bijgehouden.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

5. Wat vindt u van de speelvoorzieningen in uw buurt?

Denk hierbij aan de manier waarop de speelvoorzieningen worden bijgehouden, het gebruik ervan en aan de mogelijkheden voor kinderen om leuk en veilig te spelen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

De aanwezigheid van openbare voorzieningen

6. Wat vindt u van het aanbod en de kwaliteit van de voorzieningen bij u in de buurt?

Denk hierbij aan scholen, winkels, openbaar vervoer, bibliotheek, buurthuis, sport-, zorgen medische voorzieningen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
zeer slecht	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer goed

Sociale woonomgeving

7. Wat vindt u van de betrokkenheid van bewoners bij de buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
niet betrokken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer betrokken

8. Gaan bewoners van verschillende etnische afkomst in uw buurt op een prettige manier met elkaar om?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
zeer onprettig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer prettig

Overlast

9. Heeft u in uw buurt overlast (van het gedrag) van anderen?

Denk hierbij aan geluidsoverlast, andere overlast buurtbewoners en overlast door rondhangende groepen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	geen overlast

10. Heeft u in uw buurt last van vervuiling?

Denk hierbij aan zwerfvuil, stank, verkeerd geplaatst vuilnis, ongedierte, hondenpoep e.d.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	geen overlast

11. Heeft u in uw buurt last van het verkeer?

Denk aan verkeersdruk, verkeerslawaaï, onvoldoende parkeergelegenheid en/of hinder door verkeerd parkeren, onveilig rijgedrag.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	geen overlast

Veiligheid

12. Heeft u in uw buurt last van criminaliteit?

Denk bijvoorbeeld aan vandalisme, inbraak, diefstal, vernielingen en geweldpleging.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	geen overlast

13. Hoe veilig voelt u zich bij u in de buurt?

Denk aan enge plekken, een onprettige sfeer, rondhangende jongeren, etc.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
zeer onveilig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zeer veilig

De drie belangrijkste onderwerpen

Niet alle onderwerpen waarvoor u een rapportcijfer heeft gegeven zijn voor iedereen even belangrijk. Daarom willen we vragen welke drie leefbaarheidsonderdelen die in deze vragenlijst voorkomen u het meest belangrijk vindt. Het gaat daarbij om de volgende onderwerpen.

1. Kwaliteit woning	5. Aanbod en kwaliteit andere voorzieningen	9. Vervuiling
2. Kwaliteit woonomgeving	6. Betrokkenheid bewoners bij de buurt	10. Verkeersoverlast
3. Kwaliteit groenvoorzieningen	7. Omgang bewoners van verschillende etnische afkomst	11. Criminaliteit
4. Kwaliteit speelvoorzieningen	8. Overlast door gedrag van anderen	12. Veiligheidsgevoel

14. Welke van de bovenstaande leefbaarheidsonderdelen vindt u het meest belangrijk? U kunt een top 3 van de meest belangrijke onderwerpen geven door de cijfers voor de bovenstaande onderwerpen (1 t/m 12) hieronder in te vullen:

1. 2. 3.

Beleving buurtproblemen

15. De volgende vraag gaat over een aantal vervelende voorvallen en misdrijven, die in uw buurt **KUNNEN** voorkomen.

Kunt u voor elk voorval/misdrijf aangeven of dit naar uw eigen idee vaak, soms of (bijna) nooit voorkomt in uw buurt?

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE RIJ

	komt vaak voor	komt soms voor	komt (bijna) nooit voor	weet niet/ geen mening
1. fietsendiefstal	☐	☐	☐	☐
2. diefstal UIT auto's	☐	☐	☐	☐
3. beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, bijvoorbeeld wioldoppen, etc.	☐	☐	☐	☐
4. bedreiging	☐	☐	☐	☐
5. bekladding van muren en/of gebouwen	☐	☐	☐	☐
6. overlast van groepen jongeren	☐	☐	☐	☐
7. dronken mensen op straat	☐	☐	☐	☐
8. mensen die op straat worden lastiggevallen	☐	☐	☐	☐
9. rommel op straat	☐	☐	☐	☐
10. hondenpoep	☐	☐	☐	☐
11. vernielingen van telefoocellen, bushokjes of pinautomaten	☐	☐	☐	☐
12. inbraak in woningen	☐	☐	☐	☐
13. gewelddelicten	☐	☐	☐	☐
14. drugsoverlast	☐	☐	☐	☐
15. overlast door omwonenden	☐	☐	☐	☐
16. straatroof	☐	☐	☐	☐
17. agressief verkeersgedrag	☐	☐	☐	☐
18. geluidsoverlast door verkeer	☐	☐	☐	☐
19. andere vormen van geluidsoverlast	☐	☐	☐	☐
20. te hard rijden	☐	☐	☐	☐
21. parkeeroverlast	☐	☐	☐	☐
22. overlast van zwervers/ daklozen	☐	☐	☐	☐
23. overlast door horecagelegenheden	☐	☐	☐	☐
24. vrouwen en meisjes die op straat worden nage- floten, nageroepen, of op een andere manier ongewenst aandacht krijgen.	☐	☐	☐	☐
25. jeugdcriminaliteit	☐	☐	☐	☐

Wat zijn volgens u de TWEE belangrijkste problemen in uw buurt, waarvan u vindt dat die met voorrang moeten worden aangepakt? U kunt een top 2 geven door de cijfers voor de bovenstaande problemen (1 t/m 25) hieronder in te vullen:

- probleem 1 is nummer:
- probleem 2 is nummer:
- geen enkele
- weet niet/ geen mening

Tevredenheid voorzieningen in de EIGEN buurt

16. Hoe tevreden bent u over:

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE RIJ

	zeer tevreden	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	on- tevreden	zeer on- tevreden	weet niet/n .v.t.
winkels voor dagelijkse boodschappen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
straatverlichting	☐	☐	☐	☐	☐	☐
onderhoud van de straten, pleinen en stoepen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----						
kwaliteit fietspaden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de hoeveelheid openbaar groen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
onderhoud van het openbare groen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----						
de hoeveelheid prullenbakken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de wijze waarop het afval wordt ingezameld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
voorzieningen voor ouderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----						
speelmogelijkheden voor kinderen tot 12 jaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
voorzieningen voor jongeren vanaf 12 jaar (trapveldje, hangplek etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----						
basisonderwijs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----						
parkeergelegenheid op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
verkeersveiligheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Uw leefen woonomgeving

17. Kunt u voor elke uitspraak aangeven of u het hier (helemaal) mee eens, noch mee eens/noch mee oneens of (helemaal) mee oneens bent? Als u het niet weet kunt u dat natuurlijk ook aangeven.

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE RIJ

Uitspraken over uw buurt	helemaal mee eens	mee eens	niet mee eens en niet mee oneens	niet mee eens	helemaal niet mee eens	weet niet/ge en mening
De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb veel contact met andere buurtbewoners.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. Voelt u zich betrokken bij uw buurt?

- ja
 nee
 weet niet

19. Bent u de afgelopen 12 maanden actief geweest om uw buurt te verbeteren?

- ja
 nee
 weet niet

20. Vindt u dat de gemeente voldoende bijdraagt aan een schone, hele, veilige en prettige leefomgeving in uw buurt?

- voldoende
 onvoldoende
 niet nodig
 weet niet/geen mening

21. Hoe gehecht bent u aan uw buurt?

- zeer gehecht
- gehecht
- niet gehecht
- helemaal niet gehecht
- weet niet

22. Vindt u dat de buurt waarin u woont in de afgelopen 12 maanden vooruit is gegaan, achteruit is gegaan of gelijk is gebleven?

- vooruit
- achteruit
- gelijk gebleven
- weet niet

Veiligheidsbeleving

23. Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

- ja
- nee → ga naar vraag 25
- weet niet → ga naar vraag 25

24. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig in uw eigen buurt?

- vaak
- soms
- zelden
- weet niet

25. Wilt u aangeven of en hoe vaak u zich onveilig voelt 's avonds (wanneer het donker is) in en rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse?

- vaak
- soms
- zelden
- nooit → ga naar vraag 27
- niet van toepassing: kom hier nooit → ga naar vraag 27
- weet niet → ga naar vraag 27

26. Om welke reden(en) voelt u zich 's avonds (wanneer het donker is) wel eens onveilig in en rond uitgaansgelegenheden in het centrum van Spijkenisse?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

☐ agressieve (groepen) mensen	☐ dronken mensen op straat
☐ ervaring met agressie/geweld	☐ drugsgebruikers
☐ te weinig politie op straat	☐ mensen met wapens
☐ te weinig verlichting	☐ vandalisme
☐ groepen jongeren	☐ andere redenen

Uitgaansoverlast

27. Gaat u zelf in het weekend wel eens een avond uit in het centrum van Spijkenisse?

- nee, nooit
- ja, een of enkele keren per jaar
- ja, een of twee keer per maand
- ja, (bijna) elke week
- weet niet

28. Bent u gedurende de laatste twaalf maanden zelf getuige en/of slachtoffer geweest van uitgaansoverlast in het centrum van Spijkenisse?

- ja, getuige
- ja, slachtoffer
- ja, getuige en slachtoffer
- nee → ga naar vraag 30
- weet niet → ga naar vraag 30

29. Van welke vormen van uitgaansoverlast bent u in de laatste twaalf maanden zelf getuige of slachtoffer geweest in het centrum van Spijkenisse?

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE RIJ

	getuige	slachtoffer	getuige en slachtoffer	weet niet
overlast (van voertuigen, dronkenschap, jeugd, etc)	☐	☐	☐	☐
openbare schennispleging (het publiekelijk tonen van intieme lichaamsdelen)	☐	☐	☐	☐
vernieling en vandalisme	☐	☐	☐	☐
bedreiging	☐	☐	☐	☐
geweld	☐	☐	☐	☐
drugs	☐	☐	☐	☐
overig openbare orde	☐	☐	☐	☐

Gemeentelijke herindeling

De gemeente Bernisse heeft aan de gemeente Spijkenisse gevraagd de mogelijkheid tot een gemeentelijke herindeling te onderzoeken. Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheden, omdat zij taken over moeten nemen van het Rijk. De gemeente Bernisse verwacht dat zij deze taken in de toekomst niet meer alleen aan zal kunnen. Als twee of meer gemeenten samen worden gevoegd, noemen we dat een gemeentelijke herindeling. Dan ontstaat een nieuwe grotere gemeente die meer taken aan kan. De gemeentebesturen van Bernisse en Spijkenisse onderzoeken nu hoe een nieuw te vormen gemeente, bestaande uit Bernisse en Spijkenisse, eruit gaat zien.

Wij vinden het belangrijk om u hierbij te betrekken. We willen u dan ook graag in de gelegenheid stellen om uw mening te geven over wat u belangrijk vindt voor de nieuw te vormen gemeente.

Onderstaand treft u zes stellingen aan. Elke stelling gaat over een ander aspect. Hiermee kunt u aangeven hoe belangrijk u deze aspecten vindt voor de nieuw te vormen gemeente.

30. Kunt u voor elke stelling aangeven hoe belangrijk u het aspect vindt als Bernisse en Spijkenisse samen opgaan in een nieuwe gemeente?

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE RIJ

	heel belangrijk	belangrijk	niet belangrijk/ niet onbelangrijk	onbelangrijk	heel onbelangrijk	weet niet/ geen mening
De dorpen behouden hun dorpse karakter en het stedelijke gebied heeft goede voorzieningen, zoals bioscoop, zwembad, theater en horeca.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De nieuwe gemeente met 85.000 inwoners is de tweede stad van het Rijnmondgebied, waardoor er meer invloed ontstaat in de regio.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het buitengebied blijft zoals het is: een plek om te recreëren en te ontspannen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De dienstverlening door de nieuwe gemeente blijft minimaal op het huidige niveau tegen dezelfde kosten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bestuurders blijven goed toegankelijk voor alle inwoners van de nieuwe gemeente.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb een grotere keuze in wat voor omgeving ik wil wonen, zonder dat ik daarvoor hoeft te verhuizen naar een andere gemeente.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Heeft u nog opmerkingen/ tips die van belang zijn voor het onderzoek hoe een nieuw te vormen gemeente, bestaande uit Bernisse en Spijkenisse, eruit gaat zien?

ja,
namelijk:

nee

Woonsituatie

32. Woont u in een koop- of huurwoning?

- koopwoning
 huurwoning

33. Wilt u of moet u binnen twee jaar verhuizen?

- beslist niet → ga naar vraag 35
 misschien
 beslist wel
 ik heb al andere huisvesting gevonden, waarin ik binnenkort ga wonen
 weet niet → ga naar vraag 35

34. Wat is voor u de belangrijkste reden om te gaan verhuizen?

U MAG 1 ANTWOORD AANKRUISEN

- persoonlijke reden (huwelijk of samenwonen, scheiden, dichter bij familie en dergelijke)
 gezondheid, behoefte aan zorg
 afstand tot werk, woon-/werkverkeer
 huidige woning voldoet niet meer
 onvoldoende kwaliteit wijkvoorzieningen en woonomgeving
 huidige buurt geeft te veel overlast
 samenstelling van de bewoners in de buurt/ wijk bevalt me niet
 andere reden,
namelijk

Achtergrondkenmerken

Bij het onderzoeken van de leefbaarheid van de buurt, is het waardevol ook te weten of er verschillen bestaan in de beoordeling van de leefbaarheid naar zaken als leeftijd en geslacht. Daarom zijn ook enkele persoonlijke vragen opgenomen. Alle gegevens worden anoniem verwerkt.

35. Bent u een man of een vrouw?

- man   vrouw

36. Wat is uw leeftijd?

jaar

37. Wat is uw postcode? (bijvoorbeeld 1234AA)

38. Wat is de hoogste opleiding die u heeft afgerond met een diploma, akte of getuigschrift?

- geen opleiding
 lagere school (incl. speciaal onderwijs, bijv. LOM, BLO, etc)
 lager beroepsonderwijs (LBO, LTS) VMBO basisberoepsgerichte of kaderberoepsgerichte leerweg
 Mavo, VMBO theoretische of gemengde leerweg, ULO, MULO
 Havo, VWO, Gymnasium, HBS, MMS
 Middelbaar beroepsonderwijs (MBO, BOL, BBL)
 Propedeuse, Kandidaats, Bachelor, Hoger Beroepsonderwijs (HBO)
 Doctoraal, Master, semi-wetenschappelijk onderwijs
 geen antwoord

39. Wat is uw huishoudensituatie?

- Ik woon alleen
- Ik woon als kind bij mijn ouders
- Ik woon met kind(eren) zonder partner
- Ik ben gehuwd/samenwonend met thuiswonende kind(eren)
- Ik ben gehuwd/samenwonend zonder thuiswonende kind(eren)
- anders (o.a. met broer/zus, vriendengroep of woongroep)

40. In welk land bent u zelf en in welk land zijn uw vader en moeder geboren?

SELECTEER EEN ANTWOORD IN ELKE KOLOM

	uzelf	uw vader	uw moeder
Nederland	☐	☐	☐
Suriname	☐	☐	☐
Nederlands Antillen of Aruba	☐	☐	☐
<hr/>			
Turkije	☐	☐	☐
Marokko	☐	☐	☐
een ander land in Europa (incl. de voormalige Sovjet Republiek)	☐	☐	☐
<hr/>			
Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw Zeeland, overig Oceanië, Japan, Indonesië, Nederlands Indië	☐	☐	☐
in een ander land	☐	☐	☐
geen antwoord	☐	☐	☐

41. In welke klasse valt het gezamenlijk netto (=schoon) inkomen van uw huishouden?

Uitkeringen, pensioengelden, alimentatie en dergelijke zijn ook inkomen. Niet meegerekend worden: vakantiegeld, kinderbijslag, zorgtoeslag, huursubsidie, huurtoeslag en kinderopvangtoeslag.

- minder dan €1.800 per maand
- €1.800 tot €3.100 per maand
- €3.100 en meer per maand
- geen antwoord